روزنامه سراسری اقتصادی، اجتماعی
شنبه ۱۷ مرداد ۱۴۰۵
۲۴ صفر ۱۴۴۸ | ۸ آگوست ۲۰۲۶
شماره ۹۶۹
۱۰۰۰۰ تومان

روزنامه مرز اقتصاد
www.marzeghtesad.ir

خشم ترامپ از گزارش اتمام ذخایر مهمات

صفحه ۰۲

سهم پنهان دولت و صنعت در ناترازی بنزین؛ چه کسی پشت این بحران است؟

عکس: مرز اقتصاد

شفافیت؛ سدی در برابر سودهای بی‌منطق

محمد رضا کریمی
خبرنگار

شفافیت در گزارش‌های سیاست پولی با آشکار کردن سودهای موهوم، از انباشـــت زیان پنهان در بانک‌ها جلوگیری و اعتماد بازار را تقویت می‌کند.

شفافیت در سیاســـت‌گذاری پولی و گزارش‌دهی منظم بانک مرکـــزی، یـــکی از ارکان کلیدی برای تثبیـــت متغیرهای کلان اقتصادی و مهار انتظارات تورمی اســـت. در ســـال‌های اخیر، عدم تقارن اطلاعاتی میان سیاست‌گذار و فعالان اقتصادی موجب شده است که تصمیمات مالی در فضایی غبارآلود اتخاذ شود. این مسئله زمانی بحرانی‌تر می‌شود که صورت‌های مالی شبکه بانکی با پدیده‌ای به نام «سودهای موهوم» انباشته شود؛ سودهایی که روی کاغذ ثبت می‌شوند اما وجود خارجی ندارند و در بلندمدت ترازنامه بانک‌ها را فرسوده می‌کنند. بررسی اثرات شفافیت پولی و حذف این درآمدهای کاذب نشان می‌دهد که انضباط مالی بدون وجود آمارهای دقیق و گزارش‌دهی صادقانه بانک مرکزی غیرممکن است.

ســـودهای موهوم زمانی در سیستم بانکی متولد می‌شوند که بانک‌ها دارایی‌های سمی، مطالبات غیرجاری و دارایی‌های منجمد خود را به عنوان منابع درآمدی جاری و فعال شناســـایی می‌کنند. ثبت سود از محل تسهیلاتی که امیدی به بازپرداخت آن‌ها نیست یا شناسایی درآمد از محل ارزیابی‌های مجدد صوری و غیرواقعی املاک و مستغلات، از مصادیق بارز این پدیده است. بانک‌ها با این ترفند حسابداری، زیان عملیاتی خود را پنهان کرده و حتی اقدام به تقسیم سود میان سهامداران یا پرداخت پاداش‌های کلان می‌کنند. این روند، نقدینگی جدیدی را به بازار تزریق می‌کند که هیچ‌گونه پشـــتوانه تولیدی یا دارایی نقدشونده ندارد و مستقیماً به تنور تورم می‌دمد.

ریشه اصلی این بحران در ضعف نظارتی و عدم تقارن اطلاعاتی نهفته است.

بانک‌ها سال‌هاست که با تکیه بر حسابداری تعهدی و شناسایی درآمدهای کاغذی، ناترازی ساختاری خود را پشت سودهای صوری پنهان کرده‌اند. زمانی که بانک مرکزی گزارش‌های سیاست پولی و وضعیت ترازنامه‌ای بانک‌ها را به صورت شفاف و عمومی منتشر نمی‌کند، بازار توانایی تفکیک بانک‌های سالم از بانک‌های ناسالم را از دست می‌دهد.» «پنهان‌کاری در انتشار آمارهای پولی نه تنها به نفع شبکه بانکی نیست، بلکه ریسک‌های سیستماتیک را افزایش داده و در نهایت هزینه نجات بانک‌های ناتراز را به کل جامعه تحمیل می‌کند

عدم انتشـــار دقیق و به‌موقع آمارهای کلیدی مانند رشد پایه پولی، حجم اضافه‌برداشت‌ها و جزئیات ترازنامه بانک‌ها، سیگنال‌های نادرســـتی به بازار ســـرمایه و ارز ارسال می‌کند. در غیاب آمارهای رسمی، شایعات جایگزین واقعیت‌ها شده و انتظارات تورمی فعالان اقتصادی را به شـــدت تحت تاثیر قرار می‌دهند. شفافیت پولی به کارآفرینان و ســـرمایه‌گذاران اجازه می‌دهد تا افق میان‌مدت نرخ سود و تورم را پیش‌بینی کرده و رفتارهای اقتصادی خود را بر اساس واقعیت‌های علمی تنظیم کنند. در غیر این صورت، ناطمینانی‌ها موجب فرار ســـرمایه از بخش مولد به ســـمت بازارهای موازی و سفته‌بازی خواهد شد.

ضرورت اصلاح این فرآیند تصریح که قدم اول برای مهار انتظارات، بازگرداندن اعتبار به بیانیه‌های بانک مرکزی است.

سیاست‌گذار پولی باید هرگونه تغییر در متغیرهای پولی را بدون روتوش و به صورت دوره‌ای گزارش دهد تا بازار بداند که تصمیمات بر اساس چه تحلیل و داده‌هایی اتخاذ شده است.

شـــفافیت به عنوان یک کانال ارتباطی قـــوی، اصطکاک‌های اطلاعـــاتی را کاهش می‌دهد و به فعالان بازار اطمینان می‌دهد که بانک مرکزی بر اوضاع مسلط است و نیازی به رفتارهای هیجانی در بازار ارز و طلا وجود ندارد.

حذف سودهای موهوم از ترازنامه بانک‌ها یک جراحی دردناک اما ضروری برای اقتصاد کشور است. بانک مرکزی با الزام بانک‌ها به رعایت استانداردهای حسابداری بین‌المللی و ذخیره‌گیری مناسب برای مطالبات مشکوک‌الوصول، می‌تواند از توزیع سودهای کاغذی جلوگیری کند. اگرچه این اقدام در کوتاه‌مدت ممکن است برخی بانک‌ها را با زیان‌های انباشته مواجه کند و صدای اعتراض سهامداران را بلند سازد، اما در بلندمدت امنیت سپرده‌های مردم را تضمین کرده و سلامت کل نظام مالی را ارتقا می‌دهد.

جراحی ترازنامه‌ای بانک‌ها نباید نیمه‌کاره رها شود، که نظارت دقیق تنها راه خروج از این چالش است.

در نهایت، پافشـــاری بر شفافیت پولی و پاک‌سازی صورت‌های مالی بانک‌ها از سودهای غیرواقعی، پیش‌شرط هرگونه برنامه اصلاح ساختاری و مهار تورم در کشور است.

حمایت از مرزنشینان؛ نباید در تله‌ی آسیب به تولید بیفتد

دبیر کل انجمن صنایع لوازم خانگی ایران با تأکید بر ضرورت بازنگری در اجرای واردات از طریق کولبری گفت: اصل توجه به معیشت...

صفحه ۲

بازگشت ارز صادراتی مهم‌تر از جذب ارزهای خانگی است

تا زمانی که ارز حاصل از صادرات به چرخه رسمی اقتصاد بازنگردد و خروج سرمایه کنترل نشود، ایجاد صندوق‌های ارزی...

صفحه ۳

«تجرد قطعی» در حال تبدیل شدن به سبک زندگی

جامعه شناس و پژوهشـــگر اجتماعی در اصفهان بر این باور است تجرد قطعی در حال تبدیل شدن به نوعی از سبک زندگی است...

صفحه ۶

۴

ناهماهنگی در بازار کار چالش اصلی زعفران

۷

پرسپولیس دیگر یک مدعی نیست

۸

آغاز برخورد قاطع با متخلفان آفرود

سهم پنهان دولت و صنعت در ناترازی بنزین؛ چه کسی پشت این بحران است؟

کریم حسن پور – در حالی که بار اصلی ناترازی انرژی همواره بر دوش مصرف کنندگان نهایی گذاشته می‌شوَد، زنجیره‌ای از کوتاهی‌های ساختاری در بخش دولتی و صنعتی عامل اصلی هدررفت سوخت است.

با تشدید ناترازی بنزین و افزایش فشارهای ناشی از مصرف بی‌رویه سوخت در کشـــور، گفتمان غالب در محافل سیاست‌گذاری همواره بر اصلاح رفتارهای مصرفی مردم متمرکز بوده است. اعمال محدودیت‌های ســـوخت‌گیری، افزایش تدریجی قیمت‌ها و دعوت به «مصرف بهینه» از جمله راهکارهایی اســـت که در دهه‌های اخیر به طور مستمر تکرار شـــده‌اند. با این حال، نگاهی سیســـتمی به چرخه مصرف سوخت در کشور نشان می‌دهد که بدون ایفای نقش فعال از سوی دولت، صنعت خودروسازی و شهرداری‌ها، تغییر رفتار شهروندان تأثیر ناچیزی بر حل بحران ناترازی انرژی خواهد داشت. در این گزارش، سهم هر یک از این اضلاع در پازل ناترازی بنزین و چرایی به بن‌بست رسیدن سیاست‌های فعلی بررسی شده است.

۱. خودروسازان؛ میراث‌داران فناوری‌های پرمصرف

نقطه آغاز بحران مصرف بنزین، نه در پمپ‌بنزین‌ها، بلکه در خطوط تولید خودروسازان نهفته است. صنعت خودروی کشور به دلیل ساختار انحصاری و عدم مواجهه با رقابت جهانی، سال‌هاست خودروهایی را روانه بازار می‌کند که استانداردهای مصرف سوخت آن‌ها با شاخص‌های روز دنیا فاصله معناداری دارد. در حالی که میانگین مصرف سوخت خودروهای مـــدرن در بازارهای جهانی به زیر ۵ لیتـــر در هر ۱۰۰ کیلومتر رسیده است، این شاخص در خودروهای داخلی همچنان در محدوده ۸ تا ۱۰ لیتر (و حتی بیشتر در برخی مدل‌های شاسی‌بلند داخلی) درجا می‌زند

هزینه این فناوری قدیمی، نه در ترازنامه مالی شرکت‌های خودروساز، بلکه در ترازنامه انرژی کشـــور و از طریق یارانه سنگین بنزین پرداخت می‌شود. وقتی یک خودروی تولید داخل سالانه ۳۰ درصد بیشتر از یک خودروی استاندارد جهانی بنزین مصرف می‌کند، این تفاوت در مقیاس میلیون‌ها خودرو، معادل چندین پالایشـــگاه بزرگ بنزین است که دود می‌شـــود و به هوا می‌رود. خودروســـازان به دلیل نبود فشار رگولاتوری ســـخت‌گیرانه و فقدان استانداردهای آلایندگی و مصرف سوخت که به صورت پلکانی و جدی اجرا شوند، انگیزه چندانی برای سرمایه‌گذاری در موتورهای کم‌مصرف یا هیبریدی نداشته‌اند.

۲. شهرداری‌ها؛ ضعف در مدیریت تقاضای سفر

دومین ضلع در این مثلث ناترازی، مدیریت شـــهری اســـت. توسعه زیرســـاخت‌های حمل‌ونقل عمومی، ابزار اصلی کنترل «تقاضای سفر با وسیله نقلیه شخصی» است. شهرداری‌ها در کلان‌شهرها به جای تبدیل شـــدن به جایگزین ارزان و سریع برای خودروی شخصی، در بسیاری از مواقع خود به بخشیَ از مشکل تبدیل شده‌اند.

کمبود واگن‌های مترو، فرسودگی ناوگان اتوبوسرانی و نبود شبکه‌ای یکپارچه از حمل‌ونقل عمومی که بتواند دسترسی سریع شهروندان به مقاصد اصلی را تضمین کند، باعث شده است که حتی شهروندانی که تمایل به اســـتفاده از وسایل عمومی دارند، به ناچار به سمت خودروی شخصی سوق داده شوند. وقتی «زمان سفر» با مترو و اتوبوس به دلیل معطلی‌های طولانی و نبود ایستگاه‌های دسترسی مناسب، دو برابر زمان تردد با خودروی شخصی باشد، طبیعی است که مصرف سوخت افزایش یابد. شهرداری‌ها در سال‌های اخیر تمرکز خود را بر توسعه زیرساخت‌های عمرانی «ماشین‌محور» (مانند بزرگراه‌سازی) گذاشته‌اند که خود مشوقی برای افزایش اســـتفاده از خودرو اســـت، در حالی که توسعه حمل‌ونقل انسان‌محور و ریل‌پا، در اولویت‌های بعدی قرار گرفته است.

۳. دولت؛ تناقض در سیاست‌گذاری انرژی

دولت به عنوان سیاست‌گذار کلان، متولی اصلی ایجاد تعادل در بازار انرژی است، اما در عملکرد دولت، تناقض‌های آشکاری دیده می‌شود. از یک سو، دولت نگران ناترازی است و از سوی دیگر، سیاست‌های تعرفه‌ای و ارزی، مانع از نوسازی ناوگان فرسوده شده است. بخش بزرگی از مصرف بنزین کشور توسط خودروهای فرسوده‌ای انجام می‌شود که تکنولوژی موتور آن‌ها به چندین دهه قبل باز می‌گردد. دولت با کندی در اجرای طرح‌های اسقاط خودرو، عملاً اجازه می‌دهد این «ماشین‌های تشنه بنزین» همچنان در خیابان‌ها تردد کنند.

نقطه آغاز بحران مصرف بنزین، نه در پمپ‌بنزین‌ها، بلکه در خطوط تولید خودروسازان نهفته است. صنعت خودروی کشور به دلیل ساختار انحصاری و عدم مواجهه با رقابت جهانی، سال‌هاست خودروهایی را روانه بازار می‌کند که استانداردهای مصرف سوخت آن‌ها با شاخص‌های روز دنیا فاصله معناداری دارد.

علاوه بر این، سیاست‌های مربوط به سوخت‌های جایگزین نیز دچار سردرگمی است. صنعت CNG که زمانی به عنوان یک مزیت استراتژیک برای ایران مطرح بود، به دلیل عدم حمایت کافی از تولید خودروهای دوگانه‌سوز کارخانه‌ای و ضعف در شبکه جایگاه‌های عرضه، از مدار توجه خارج شده است. همچنین، فقدان یک استراتژی شفاف برای ورود خودروهای برقی و هیبریدی به ناوگان عمومی (تاکسی‌ها و اتوبوس‌ها) که می‌تواند بیشترین تأثیر را در کاهش مصرف بنزین داشته باشد، نشان‌دهنده نبود اراده جدی برای گذار انرژی است. دولت باید به جای تکیه بر «قیمت‌گذاری» به عنوان تنها ابزار کنترل مصرف، بر «تکنولوژی» و «جایگزینی» سرمایه‌گذاری کند.

۴. مردم؛ در بندِ ساختارهای اجباری

در انتهای این زنجَیره، مردم قرار دارند که گاهی به عنوان عامل اصلی «مصرف بی‌رویه» متهم می‌شوند. اما آیا شهروندی که در سیستم حمل‌ونقل ناکارآمد زندگی می‌کند و خودَرویی با تکنولوژی قدیمی خریداری کرده است، واقعاً مقصر ناترازی است؟ رفتار مصرفی مردم، تابعی از گزینه‌های در دسترس آن‌هاست.

تا زمانی که خودروی کم‌مصرف در سبد خرید خانوار وجود نداشته باشد، تا زمانی که سیستم حمل‌ونقل عمومی توانایی پاسخگویی به تقاضای سفر را نداشته باشد و تا زمانی که ساختار شهری بر پایه تردد خودرو طراحی شده باشد، شهروندان عملاً در یک «بن‌بست گزینه‌ها» قرار دارند. فرهنگ‌سازی برای صرفه‌جویی، اگرچه لازم اســـت، اما بدون اصلاح این زیرساخت‌ها، تنها یک مسکن موقت است که تأثیری بر درمان ریشه‌ای این بیماری نخواهد داشت.بحران ناترازی بنزین، بحرانی چندوجهی است که راه‌حل آن نیز باید چندوجهی باشد. دولت باید با اعمال استانداردهای سخت‌گیرانه بر خودروسازان، تسهیل ورود خودروهای کم‌مصرف، حمایت جدی از توسعه حمل‌ونقل عمومی و نوسازی ناوگان فرسوده، پیش‌شرط‌های کاهش مصرف را فراهم کند. شهرداری‌ها باید از رویکرد ماشین‌محور فاصله گرفته و به سمت مدیریت یکپارچه ترافیک حرکت کنند.تنها پس از اصلاح این زیرساخت‌ها است که می‌توان از مردم انتظار داشت با الگوی صحیح مصرف، به یاری اقتصاد انرژی کشور بیایند. مقصر دانستن مردم، آدرس غلطی است که تنها مسیر را برای حل ریشه‌ای این ناترازی طولانی‌تر و پرهزینه‌تر می‌کند. بنزین، سرمایه ملی است که نباید به پای ضعف‌های ساختاری و صنعتی قربانی شود.

روند تولید و توزیع سوخت با وجود آسیب به زیرساخت‌ها ادامه دارد

معاون وزیر نفت و مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی با تشریح عملکرد صنعت پالایش و پخش در جریان جنگ تحمیلی سوم، از تداوم روند تولید و توزیع سوخت با وجود آسیب به زیرساخت‌ها خبر داد.

به گزارش از پالایشگاه نفت تهران، محمدصادق عظیمی‌فر در جریان بازدید مجمع نمایندگان استان تهران از شرکت پالایش نفت تهران و شهرک انرژی ری، گزارشی از عملکرد صنعت پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی در دوران جنگ، میزان خسارت‌های واردشده به تاسیسات و سناریوهای پیش‌رو پس از آتش‌بس ارائه کرد.وی از تلاش‌ها و مجاهدت‌های مدیران و کارکنان این صنعت تقدیر کرد و اقدامات انجام‌شده برای استمرار تولید و توزیع فرآورده‌های نفتی را بخشی مهم از حافظه تاریخی صنعت نفت کشور دانست.عظیمی‌فر با اشاره به آسیب‌دیدن بخشی از زیرساخت‌های صنعت نفت، از جمله خطوط لوله، تاسیسات مخابراتی و مخازن پخش فرآورده‌های نفتی، بر ضرورت تسریع در روند بازسازی و تقویت الزامات پدافند غیرعامل تأکید کرد.به گفته وی، با وجود حمله به تعدادی از انبارهای نفت در استان‌های تهران و البرز، هیچ خللی در روند تولید و توزیع فرآورده‌های نفتی، به‌ویژه بنزین، ایجاد نشد و عملیات بازسازی این تأسیسات در حال انجام است.مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی به یکی از چالش‌های اصلی شبکه توزیع سوخت کشور اشاره کرد و گفت: ۷۰ درصد بنزین کشور در مناطق جنوبی تولید می‌شود، در حالی که ۷۰ درصد مصرف بنزین در نیمه شمالی کشور اتفاق می‌افتد.

وی این شکاف میان محل تولید و مصرف را یکی از عوامل مهم در پیچیده‌تر شدن مدیریت شبکه توزیع دانست و بر ضرورت توجه جدی‌تر به ناترازی در بخش حامل‌های انرژی تاکید کرد.عظیمی‌فر خاطرنشان کرد: مدیریت این وضعیت نیازمند تقویت زیرساخت‌های انتقال و ذخیره‌سازی، افزایش تاب‌آوری شبکه توزیع و طراحی سناریوهای دقیق برای شرایط عادی و اضطراری است.معاون وزیر نفت همچنین تنوع‌بخشی به سبد سوخت کشور را یکی از راهکارهای کاهش فشار بر بنزین و مقابله با ناترازی دانست و توضیح داد: در این چارچوب، توسعه سوخت‌های جایگزین، تقویت ظرفیت‌های موجود و استفاده از راهکارهای جدید برای مدیریت مصرف، در کنار بازسازی زیرساخت‌ها دنبال خواهد شد.وی رعایت الزامات ایمنی در همه بخش‌های صنعت نفت و نظارت دقیق بر روند توزیع سوخت در جایگاه‌های عرضه را از دیگر اولویت‌های صنعت پالایش و پخش برشمرد و ادامه داد: استمرار عرضه سوخت، علاوه بر ظرفیت تولید، به عملکرد هماهنگ شبکه انتقال، ذخیره‌سازی، جایگاه‌ها و سامانه‌های نظارتی وابسته است.

ایران، شریک راهبردی اتحادیه اقتصادی اوراسیا در مسیر توسعه تجارت و همگرایی منطقه‌ای

وزیر صنعت، معدن و تجارت بـــا قرائت پیام معاون اول رئیس‌جمهور در دومین نشســـت شورای بین‌دولتی اتحادیه اقتصادی اوراسیا، بر عزم جمهوری اسلامی ایران برای تعمیق همکاری‌های اقتصادی با کشورهای عضو این اتحادیه، اجرای کامل موافقت‌نامه تجارت آزاد، توسعه کریدورهای ترانزیتی، تقویت همکاری‌های مالی و بانکی و بهره‌گیری از ظرفیت‌های مشترک برای تحقق رشد و رفاه منطقه‌ای تأکید کرد.به گزارش از وزارت صمت، سید محمد اتابک در نشست شورای بین‌دولتی اتحادیه اقتصادی اوراسیا که در شهر چولپون‌آتای جمهوری قرقیزستان برگزار شد، ضمن ابلاغ پیام دکتر محمدرضا عارف، معاون اول رئیس‌جمهور، با اشاره به تحولات اخیر منطقه اظهار داشت: جمهوری اسلامی ایران طی ماه‌های گذشته هدف تجاوز رژیم صهیونیستی و ایالات متحده آمریکا قرار گرفت در این جنگ، رهبر معظم انقلاب اسلامی، به عنوان عالی‌ترین مقام سیاسی و مذهبی جمهوری اسلامی ایران، به همراه اعضای خانواده به شـــهادت رسیدند. همچنین، تعدادی از مقامات سیاسی و نظامی و هزاران غیرنظامی از جمله ۱۶۸ دانش‌آموز بی‌گناه مدرسه میناب در اقدامی جنایتکارانه قتل‌عام شدند.

زودتـــر با خبـــر شوید...
www.mozayedemonaghese.com
واحد پشتیبانی و سایت ۴۹۱۰۵۴۲۵–۰۲۱
مزایده مناقصه

روزنامه مرز اقتصاد
www.marzeghtesad.ir
شنبه ۱۷ مردادماه ۱۴۰۵ • شماره ۹۶۹۰
www.marzeghtesad.ir

هشدار درباره فروش حواله‌های صوری خودروهای وارداتی

رئیس اتحادیه نمایشگاه‌داران و فروشندگان خودرو تهران با هشدار نسبت به افزایش موارد حواله‌فروشی و ثبت‌نام‌های غیرقانونی خودروهای وارداتی از فروش حواله بیش از ظرفیت واقعی برخی عرضه‌کنندگان انتقاد کرد و گفت: در مواردی تعداد حواله‌های فروخته‌شده چندین برابر خودروهای واردشده به کشور است؛ موضوعی که در نهایت خریداران را با تاخیرهای طولانی و بلاتکلیفی مواجه می‌کند.اسد کرمی، با هشدار نسبت به فعالیت‌های غیرقانونی در بازار خودروهای وارداتی، اظهار کرد: در حوزه واردات خودرو یک موضوع بسیار مهم وجود دارد که مردم باید به آن توجه کنند؛ یعنی تنها شرکت‌هایی که از وزارت صمت مجوز دارند، می‌توانند از طریق سامانه‌های رسمی نسبت به ثبت‌نام خودروهای وارداتی اقدام کنند؛ بنابراین هیچ نمایشگاه یا نمایندگی بدون مجوز حق ثبت‌نام یا فروش حواله خودروهای وارداتی را ندارد و چنین اقداماتی غیرقانونی است.وی با تاکید بر اینکه متقاضیان باید وجه ثبت‌نام را صرفا به حساب شرکت اصلی واریز کنند، افزود: پس از پرداخت وجه نیز باید کد رهگیری یا تاییدیه ثبت‌نام برای خریدار صادر شود تا از ثبت شدن درخواست خود اطمینان حاصل کند؛ این در حالی است که برخی شرکت‌ها ثبت‌نام را به‌صورت قانونی انجام می‌دهند، اما در برخی موارد، نمایندگی‌های آنها خارج از ضوابط اقداماتی انجام می‌دهند که برای مردم دردسرساز می‌شود.

رئیس اتحادیه نمایشگاه‌داران و فروشندگان خودرو تهران ادامه داد: امروز تعدادی از مردم با این مشکل مواجه شده‌اند که در یک شرکت ثبت‌نام کرده‌اند، اما پس از گذشت چندین ماه هنوز خودرویی به آنها تحویل نشده است و در حالی که اگر پیش از ثبت‌نام درباره وضعیت شرکت، میزان موجودی خودرو یا توانایی آن در تحویل خودرو استعلام می‌گرفتند، با چنین مشکلاتی روبه‌رو نمی‌شدند.کرمی گفت: ما نیز بارها اعلام کرده‌ایم که مردم در صورت داشتن هرگونه ابهام می‌توانند از اتحادیه یا مراجع مسئول درباره وضعیت شرکت‌ها پرس و جو کرده و سپس برای ثبت‌نام تصمیم بگیرند. این در حالی است که در برخی موارد مشاهده می‌شود که تعداد محدودی خودرو وارد کشور شده، اما چندین برابر ظرفیت موجود برای آن حواله یا ثبت‌نام انجام می‌شود. به عنوان مثال ممکن است شرکتی تنها چند دستگاه خودرو وارد کرده باشد، اما صدها حواله به فروش برساند و در چنین شرایطی زمانی که خریداران برای تحویل خودرو مراجعه می‌کنند، خودرویی برای تحویل وجود ندارد و همین موضوع باعث نارضایتی مردم می‌شود

وی تصریح کرد: دستگاه‌های نظارتی باید نظارت مستمر و دقیق‌تری بر عملکرد شرکت‌ها و نمایندگی‌ها داشته باشند و ثبت‌نام خودرو تنها زمانی انجام شود که خودرو در کشور موجود باشد یا مجوزهای قانونی لازم برای عرضه آن وجود داشته باشد و نباید اجازه داده شود بیش از ظرفیت واقعی، ثبت‌نام یا حواله‌فروشی انجام شود؛ چرا که نتیجه آن، تضییع حقوق مردم و ایجاد پرونده‌های متعدد شکایت خواهد بود.رئیس اتحادیه نمایشگاه‌داران و فروشندگان خودرو تهران در پایان بار دیگر به متقاضیان توصیه کرد: مردم تنها از طریق شرکت‌های دارای مجوز و مسیرهای رسمی اقدام به ثبت‌نام خودروهای وارداتی کنند و از پرداخت هرگونه وجه به افراد یا مجموعه‌هایی که مجوز قانونی ندارند، خودداری کنند؛ چراکه هرگونه ثبت‌نام یا حواله‌فروشی خارج از ضوابط، غیرقانونی است و می‌تواند مشکلات فراوانی برای خریداران ایجاد کند

بلاتکلیفی پرونده‌های مشاغل سخت

در حالی که برخی کارگران از توقف حدود ۱۱ ماهه در بررسی درخواست‌های بازنشستگی ذیل مشاغل سخت و زیان‌آور خبر می‌دهند، سخنگوی دولت از قرار گرفتن موضوع در دستور کار بررسی خبر داد.در حالی که بنا به گفته برخی فعالان کارگری، روند بررسی درخواست‌های ثبت شده برای دریافت سختی‌کار توسط کارگران (بازنشستگی کارگران مشاغل سخت و زیان‌آور) از ماه‌ها پیش متوقف شده (حدودا ۱۱ ماه)، اکنون طبق اعلام سخنگوی دولت به ایسنا این موضوع همچنان در انتظار اصلاح آیین‌نامه اجرایی این قانون قرار دارد.

فاطمه مهاجرانی - سخنگوی دولت - درباره وضعیت این پرونده‌ها، اظهار کرد: «این موضوع در دولت مطرح شده و احمد میدری، وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی، آن را پیگیری می‌کند و قاعدتا اصلاح آیین‌نامه انجام خواهد شد.»سخنگوی دولت اما زمان مشخصی برای نهایی شدن اصلاح آیین‌نامه اعلام نکرد و تنها تاکید کرد این موضوع در دستور کار دولت قرار گرفته و تصمیم‌گیری درباره آن صورت می‌گیرد.احمد میدری - وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی - درباره این موضوع در بخش‌هایی از صحبت‌های اخیر خود اظهار کرد: «برخی مسائل به حق مطرح می‌شوند، اما همه مسائل با پول حل نمی‌شود. باید درباره مصادیق مشاغل سخت و زیان‌آور با دقت بیشتری تصمیم‌گیری کنیم. همان‌طور که موظفیم عدالت شغلی را رعایت کنیم، باید ظرفیت‌های کشور را نیز به‌درستی مدیریت کنیم و نسبت به منابع عمومی احساس مسئولیت داشته باشیم.»با این حال در ماه‌های اخیر، بسیاری از کارگران مشاغل سخت و زیان‌آور اعلام کرده‌اند که با وجود تکمیل سابقه و ارائه درخواست بازنشستگی، پرونده‌های آن‌ها به دلیل انتظار برای اصلاح آیین‌نامه تعیین تکلیف نشده و حتی گاها درخواست آن‌ها برای ثبت سختی‌کار رد شده، در حالی که پیش از این افراد شاغل در شغل‌های مشابه موفق به دریافت سختی‌کار شده‌اند.

بحران ناترازی ۱۰ میلیون لیتری بنزین

مریم لطفی - ایران با ناترازی روزانه ۱۰ میلیون لیتر بنزین مواجه است که فشار مالی سنگینی بر بودجه وارد کرده و نیازمند مدیریت فوری تقاضا و اصلاح سبد سوخت است.

تراز منفی تولید و مصرف بنزین در کشور به یکی از پیچیده‌ترین گره‌های اقتصادی تبدیل شده است. در حالی که ظرفیت تولید و واردات بنزین کشور در محدوده ۱۲۵ میلیون لیتر در روز قرار دارد، میزان مصرف در روزهای پیک از ۱۳۵ میلیون لیتر فراتر رفته است. این شکاف ۱۰ میلیون لیتری، دولت را ناگزیر به استفاده از ذخایر استراتژیک و یا تخصیص ارز برای واردات سوخت کرده است. این وضعیت تنها یک چالش پالایشی نیست، بلکه پیامی جدی برای بازنگری در سیاست‌های انرژی، مالی و زیرساختی کشور است که اگر با رویکردی جامع حل نشود، می‌تواند به یک بحران پایدار در حوزه امنیت انرژی تبدیل شود.

چالش‌های ناترازی و هزینه‌های تحمیلی بر اقتصاد ملی

وابستگی شدید به بنزین در شرایطی که محدودیت‌های ارزی ناشی از تحریم‌ها تداوم دارد، هزینه‌های فرصت بالایی را به اقتصاد تحمیل می‌کند. منابعی که می‌توانست در زیرساخت‌های کلان انرژی، توسعه میادین مشترک نظیر سپهر و جفیر یا نوسازی تاسیسات پتروشیمی سرمایه‌گذاری شود، اکنون صرف واردات سوختی می‌شود که به دلیل قیمت‌گذاری یارانه‌ای، بخش عمده آن هدر رفته یا به اشکال مختلف از مبادی غیررسمی خارج می‌شود. این فرآیند، چرخه‌ای معیوب ایجاد کرده است؛ به طوری که هر چه مصرف افزایش می‌یابد، نقدینگی بیشتری در قالب یارانه پنهان صرف می‌شود و در مقابل، توان مالی دولت برای سرمایه‌گذاری در جهت افزایش ظرفیت تولید یا بهینه‌سازی مصرف کاهش می‌یابد.

از سوی دیگر، فشار بر ذخایر استراتژیک به معنای کاهش ضریب امنیت انرژی در مواقع بحرانی است. واردات بنزین نیز به دلیل ماهیت تجارت بین‌المللی انرژی، نیازمند تخصیص ارز در شرایط تحریمی است که خود منجر به فشار بر سامانه نیما و نوسانات نرخ ارز می‌شود. بنابراین، ناترازی بنزین، مستقیم‌ترین اثر را بر متغیرهای کلان اقتصادی نظیر تورم و نرخ ارز دارد. مدیریت این ناترازی، دیگر یک انتخاب نیست، بلکه الزامی برای جلوگیری از تشدید کسری بودجه و تضعیف توان عملیاتی پالایشگاه‌هاست.

الگوی ناکارآمد مصرف؛ از فرسودگی ناوگان تا سبد سوخت نامتوازن

مدیریت تقاضا در ایران صرفاً یک مسئله قیمتی نیست، بلکه ریشه در چالش‌های ساختاری دارد که دهه‌هاست بر سیاست‌گذاری حوزه انرژی سایه افکنده است. نخستین چالش، بهره‌وری بسیار پایین ناوگان خودرویی کشور است. میانگین مصرف سوخت خودروهای داخلی به‌مراتب بالاتر از استانداردهای جهانی است و فقدان برنامه‌ای جدی برای اسقاط خودروهای فرسوده، موجب شده تا بخش بزرگی از تولید بنزین در خودروهایی سوخته شود که بازدهی انرژی اندکی دارند. این در حالی است که نوسازی ناوگان عمومی و خصوصی می‌توانست در طول یک دهه، شدت مصرف انرژی را به نصف کاهش دهد.

دومین چالش، بی‌توجهی به توسعه سبد سوخت است. در حالی که دنیا به سمت برقی‌سازی و استفاده از سوخت‌های جایگزین مانند CNG حرکت کرده است، ایران همچنان بر محوریت بنزین در سبد سوخت تاکید دارد. سهم ناچیز CNG و کندی توسعه خودروهای برقی و هیبریدی نشان می‌دهد که زیرساخت‌های لازم برای تنوع‌بخشی به مصرف سوخت فراهم نشده است. علاوه بر این، فقدان شبکه حمل‌ونقل عمومی کارآمد در کلان‌شهرها، شهروندان را به استفاده اجباری از خودروی شخصی سوق داده است. نبود مترو و اتوبوس‌های سریع‌السیر در بسیاری از نقاط کشور، عملاً مردم را در بن‌بست مصرف بنزین قرار داده است.

برای عبور از این بن‌بست، دولت باید ترکیبی از سیاست‌های قیمتی و غیرقیمتی را پیش ببرد. اصلاح تدریجی قیمت‌ها با در نظر گرفتن پیوست‌های اجتماعی و بازتوزیع عادلانه یارانه‌ها، در کنار نوسازی فوری ناوگان حمل‌ونقل و الزام خودروسازان به کاهش مصرف سوخت از طریق ارتقای تکنولوژی موتور، می‌تواند مسیر خروج از بحران را هموار کند. بدون مدیریت تقاضا و اصلاح ساختارهای مصرف، حتی افزایش ظرفیت پالایشی نیز تنها مسکنی کوتاه‌مدت خواهد بود و در بلندمدت، همان چالش‌های پیشین با ابعادی گسترده‌تر بازتولید خواهند شد. سیاست‌گذار باید بداند که اقتصاد انرژی، مجموعه‌ای به‌هم‌پیوسته است و اتخاذ هر تصمیمی در حوزه قیمت‌گذاری، باید با اصلاحات ساختاری در بخش‌های عرضه و تولید نیز همراه باشد تا بار اصلی مدیریت انرژی از دوش بنزین برداشته شود.

ایران همچنان بر محوریت بنزین در سبد سوخت تاکید دارد. سهم ناچیز CNG و کندی توسعه خودروهای برقی و هیبریدی نشان می‌دهد که زیرساخت‌های لازم برای تنوع‌بخشی به مصرف سوخت فراهم نشده است.

خشم ترامپ از گزارش اتمام ذخایر مهمات

یک رسانه آمریکایی اعلام کرد، گزارش‌های رسانه‌ای درمورد اتمام ذخایر مهمات آمریکا به دلیل جنگ علیه ایران، دونالد ترامپ رئیس جمهور آمریکا را «بسیار عصبانی» کرده است.
به گزارش از وال استریت ژورنال، در این گزارش آمده است که درز اطلاعات رسانه‌ای چندین هفته است که ترامپ را نگران و تیترهای منفی او را بسیار عصبانی کرده است.
به نوشته وال استریت ژونال، رئیس جمهور آمریکا معتقد است که گزارش‌های مربوط به کمبود مهمات می‌تواند تهران را جسورتر و موضع واشنگتن را تضعیف کند.
این روزنامه در گزارش خود افزود که نارضایتی ترامپ از پیشرفت جنگ رو به افزایش است و وی راه‌های مؤثر کمی برای مجبور کردن ایران به ترک برنامه هسته‌ای خود و پایان دادن به خصومت‌ها می‌بیند
این روزنامه در بخش دیگری از گزارش خود نوشت که ترامپ دستور تحقیقات داخلی جدیدی را در مورد چگونگی درز اطلاعات داده است.
کارولین لیویت سخنگوی کاخ سفید به وال استریت ژورنال گفت: هر کسی که به اطلاعات محرمانه نظامی دسترسی دارد و آن را به رسانه‌ها منتقل کند، به این اعتماد خیانت و قانون فدرال را نقض کرده است و باید به شدت تحت پیگرد قانونی قرار گیرد. رئیس‌جمهور آمریکا متعهد به اجرای این قانون بدون استثنا است.
شبکه خبری سی ان ان روز چهارشنبه گزارش داد که ارتش آمریکا در جنگ علیه ایران حدود ۸۰ درصد از ذخایر سیستم‌های دفاع هوایی کلیدی آمریکا بویژه موشک ها رهگیر مهم خود را مصرف کرده است

حمایت از مرزنشینان؛ نباید در تله‌ی آسیب به تولید بیفتد

دبیرکل انجمن صنایع لوازم خانگی ایران با تأکید بر ضرورت بازنگری در اجرای واردات از طریق کولبری گفت: اصل توجه به معیشت مرزنشینان اقدامی قابل درک و ارزشمند است، اما سازوکار اجرایی این قانون باید به گونه‌ای باشد که در کنار حمایت از مرزنشینان، به صنعت داخلی که طی سال‌های گذشته سرمایه‌گذاری گسترده‌ای در آن انجام شده، آسیب وارد نکند

نسرین اوجاقی گفت : انجمن صنایع لوازم خانگی ایران از همان ابتدای اجرای این رویه، ضمن احترام به اهداف قانون‌گذار، نسبت به تبعات آن برای تولید ملی هشدار داده و پیگیری‌های مستمری را انجام داده است. خوشبختانه نتیجه این پیگیری‌ها ممنوع شدن ورود سه کالای یخچال و فریزر، ماشین لباسشویی و ماشین ظرفشویی از طریق رویه کولبری بود اما همچنان چالش‌های جدی دیگری پابرجاست که رقابت را برای تولیدکنندگان داخلی دشوار کرده است

وی افزود: کالاهایی که از این مسیر وارد کشور می‌شوند، در بسیاری موارد فاقد استاندارد و اصالت کالای قابل احراز هستند، منشاء تأمین ارز آنها مشخص نیست و هزینه‌های قانونی که تولیدکننده داخلی ملزم به پرداخت آنهاست، برای این کالاها وجود ندارد.

این فعال صنعت لوازم خانگی ادامه داد: این در حالی است که تولیدکنندگان داخلی موظف به رعایت استانداردهای ملی، ارائه خدمات پس از فروش، پرداخت مالیات، تأمین قطعات، رعایت الزامات قانونی و تحمل هزینه‌های متعدد تولید هستند و در چنین شرایطی، رقابت با کالاهایی که این الزامات را ندارند، نابرابر خواهد بود.

مالیات اندک قانونی هم از واردات کولبری اخذ نمی شود

دبیرکل انجمن صنایع لوازم خانگی ایران با اشاره به گزارش اخیر سازمان امور مالیاتی درباره لزوم اخذ مالیات از واردات کولبری تصریح کرد: نکته قابل تأمل این است که به تازگی سازمان امور مالیاتی نیز اعلام کرده حتی همان میزان اندک مالیاتی که باید از این رویه دریافت می‌شد، وصول نشده است در حالی که بخش تولید، با وجود مشکلاتی چون تحریم‌ها، جنگ، ناترازی انرژی، محدودیت‌های ارزی، عدم تخصیص به‌موقع ارز و افزایش هزینه‌های تولید، همچنان مالیات خود را به طور کامل پرداخت کرده است.

اوجاقی ادامه داد: امروز که دولت به دلیل تحریم‌ها، محدودیت‌های تجاری و کاهش منابع درآمدی با فشارهای مالی مواجه است، یکی از اصلی‌ترین تأمین‌کنندگان منابع عمومی کشور، بخش تولید است که مالیات خود را به صورت شفاف پرداخت می‌کند. بنابراین قابل قبول نیست که بخشی از واردات بدون پرداخت کامل حقوق و عوارض قانونی وارد چرخه تجارت کشور شود و در مقابل، تولیدکننده داخلی متحمل همه هزینه‌های قانونی باشد.

بسیاری از گمرکات امکانات لازم برای توزین دقیق کالاهای وارداتی را ندارند

وی یکی دیگر از ایرادات این قانون را نحوه ارزش‌گذاری کالاها دانست و گفت: قانون در این رویه، مبنای ارزش‌گذاری را ارزش وزنی کالا قرار داده است در حالی که در عمل و براساس گزارش‌های موجود، در بسیاری از گمرکات امکانات و زیرساخت لازم برای توزین دقیق کالاها وجود ندارد.دبیرکل انجمن صنایع لوازم خانگی ایران همچنین ادامه داد: از سوی دیگر، قانون‌گذار سقف این رویه را معادل ۱۰ درصد تجارت کشور در نظر گرفته، اما به دلیل نبود سازوکار دقیق اندازه‌گیری و کنترل، امکان تعیین میزان واقعی ورود کالا از این مسیر با ابهام مواجه است و همین موضوع می‌تواند زمینه‌ساز سوءاستفاده شود.

محدودیت عرضه کالاهای کولبری از بین رفته است

دبیرکل انجمن صنایع لوازم خانگی ایران همچنین به انحراف این قانون از هدف اولیه خود اشاره کرد و گفت: فلسفه تصویب این قانون، افزایش رفاه و بهبود معیشت ساکنان مناطق مرزی بود و بر همین اساس نیز مقرر شده بود کالاهای واردشده فقط در همان مناطق عرضه شوند اما با ابطال تبصره ۳ ماده ۶ قانون، عملاً این محدودیت از بین رفته و امروز شاهد آن هستیم که کالاها بدون پرداخت مالیات و عوارض متناسب، به بازار شهرهای بزرگ و سرزمین اصلی راه پیدا می‌کنند.اوجاقی تأکید کرد: این موضوع نشان می‌دهد که قانون از روح و فلسفه اولیه خود فاصله گرفته است. آنچه قرار بود ابزاری برای حمایت از مرزنشینان باشد، امروز در برخی موارد به عاملی برای ایجاد رقابت نابرابر با تولید داخلی تبدیل شده است که به زیان تولید ملی، سرمایه‌گذاری‌های انجام‌شده در صنعت و هم به زیان درآمدهای دولت خواهد بود.

تامین ارز واردات کالاهای کولبری اشکال جدی دارد

اوجاقی درباره تامین ارز واردات کالاها از مسیر کولبری نیز گفت: یکی از ابهامات جدی در اجرای این رویه، نحوه تأمین ارز برای واردات کالا است. در شرایطی که تولیدکنندگان داخلی برای تأمین مواد اولیه و قطعات مورد نیاز خود، ماه‌ها در صف تخصیص ارز قرار می‌گیرند و بسیاری از واحدهای تولیدی به دلیل تأخیر در تخصیص ارز با مشکلات جدی در برنامه‌ریزی و استمرار تولید مواجه هستند، این پرسش مطرح است که چگونه برای واردات کالا از طریق این رویه، ارز به وفور در دسترس است.

وی ادامه داد: اگر منابع ارزی برای واردات وجود دارد، اولویت باید حفظ تولید، اشتغال و ارزش افزوده داخلی باشد. تخصیص این منابع به بخش تولید، علاوه بر جلوگیری از کاهش ظرفیت واحدهای صنعتی، به حفظ اشتغال هزاران نفر و تأمین پایدار نیاز بازار نیز کمک خواهد کرد.

رویه کولبری بر واردات مواد اولیه متمرکز باشد نه کالاهای نهایی

دبیرکل انجمن صنایع لوازم خانگی ایران تصریح کرد: موضع انجمن از ابتدا نیز کاملاً روشن بوده است. ما هیچ‌گاه مخالف حمایت از معیشت مرزنشینان نبوده‌ایم، بلکه همواره تأکید کرده‌ایم اگر قرار است از این ظرفیت استفاده شود، اولویت باید واردات مواد اولیه، قطعات و مواد اولیه مورد نیاز تولید باشد، نه کالاهای نهایی که مستقیماً با تولید داخلی رقابت می‌کنند. چنین رویکردی هم به اشتغال مرزنشینان کمک می‌کند، هم به تقویت تولید ملی و هم از خروج بی‌رویه ارز برای واردات کالاهای مصرفی جلوگیری خواهد کرد.وی خاطرنشان کرد: انجمن صنایع لوازم خانگی ایران ضمن حمایت از سیاست‌های توسعه‌ای برای مناطق مرزی، معتقد است بازنگری در سازوکار اجرایی این رویه، ایجاد شفافیت در منشأ کالا و ارز، دریافت کامل حقوق و مالیات قانونی، محدود شدن واردات به مواد اولیه و عرضه به مناطق هدف و برقراری شرایط رقابت عادلانه میان تولیدکنندگان داخلی و کالاهای وارداتی، ضرورتی اجتناب‌ناپذیر برای حمایت همزمان از تولید، اشتغال و معیشت مرزنشینان است.

واسطه‌گری پابرجاست تا قرارداد کارگران مستقیم نباشد

یک فعال کارگری گفت: پرداخت مستقیم حقوق نیروهای شرکتی اگر با قرارداد مستقیم همراه نباشد،نمی‌تواند پایان واسطه‌گری باشد. مسئله اصلی این است که مسئولیت کارفرمای واقعی به کارفرمای واقعی بازگردد.گسترش شرکت‌های پیمانکاری تأمین نیرو در سال‌های گذشته، فقط شکل قرارداد کار را تغییر نداده است؛ بلکه به یکی از سازوکارهای گسترش «فقر شاغلان» تبدیل شده است. کارگرانی که در محل کارفرمای اصلی و زیر نظر مدیران همان مجموعه کار می‌کنند، اما به‌دلیل قراردادهای غیرمستقیم، ناامنی شغلی، تفاوت مزدی و حذف بخشی از مزایا، با وجود اشتغال تماموقت نیز قادر به تأمین هزینه‌های اولیه زندگی نیستند. این بخشی از گفتگو خبرنگار مهر با سمیه گلپور، فعال کارگری است. به گفته وی پرداخت مستقیم حقوق، بدون برقراری رابطه مستقیم کاری، تنها تغییر مسیر پول است و نه پایان واسطه‌گری.

چرا ساماندهی نیروهای شرکتی را باید فراتر از یک موضوع اداری یا استخدامی دید؟

امروز بخشی از بحران بازار کار، گسترش پدیده‌ای به نام «شاغلان فقیر» است؛ کسانی که درآمد و امنیت شغلی‌شان پایین بوده و از چرخه فقر خارج نمی‌شوند. شرکت‌های واسطه یکی از سازوکارهای اصلی بازتولید این وضعیت هستندمسئله نیروهای شرکتی در واقع با زندگی میلیون‌ها خانوار کارگری گره خورده است. وقتی درباره شرکت‌های واسطه صحبت می‌کنیم، فقط درباره این حرف نمی‌زنیم که حقوق از حساب چه نهادی پرداخت شود یا قرارداد روی سربرگ کدام شرکت باشد؛ درباره این صحبت می‌کنیم که چرا یک کارگر با وجود کار تماموقت، همچنان توان تأمین مسکن، درمان، آموزش فرزندان و حداقل رفاه خانوار را ندارد.امروز بخشی از بحران بازار کار ایران، گسترش پدیده‌ای به نام «شاغلان فقیر» است؛ یعنی کسانی که شاغل هستند، اما درآمد و امنیت شغلی‌شان آن‌قدر پایین است که از چرخه فقر خارج نمی‌شوند.

شرکت‌های واسطه یکی از سازوکارهای اصلی بازتولید این وضعیت هستند، چون کارگر را از کارفرمای واقعی جدا می‌کنند و قدرت او را برای مطالبه مزد، مزایا، امنیت شغلی و حقوق قانونی کاهش می‌دهند

تداوم فقر با مدیریت واسطه‌ای

سازوکار آن روشن است. یک دستگاه یا بنگاه به نیروی انسانی دائمی نیاز دارد؛ نیرویی که هر روز کار می‌کند، وظیفه مشخص دارد، از مدیران آن مجموعه دستور می‌گیرد و بخش مهمی از چرخه خدمت یا تولید را پیش می‌برد؛ اما به جای اینکه با او رابطه مستقیم کاری برقرار شود، یک شرکت واسطه میان کارگر و کارفرمای واقعی قرار می‌گیرد.

در این وضعیت، کارگر در محل کارفرمای اصلی کار می‌کند اما برای گرفتن حقوق، تمدید قرارداد، پیگیری بیمه، اعتراض به تأخیر پرداخت یا مطالبه مزایا باید به شرکتی مراجعه کند که اغلب نه محل واقعی کار اوست و نه تصمیم‌گیر اصلی درباره کار او.نتیجه این است که مسئولیت‌ها پراکنده می‌شود. دستگاه اصلی می‌گوید کارگر، نیروی شرکت پیمانکار است؛ شرکت هم خود را تابع قرارداد با دستگاه می‌داند؛ اما کارگر در میان این دو، طرف ضعیف رابطه باقی می‌ماند.

شرکت واسطه ممکن است بخشی از منابع قرارداد را تحت عنوان حق مدیریت، سود یا هزینه اداری دریافت کند؛ اما مسئله فقط میزان این برداشت نیست. مسئله بزرگ‌تر آن است که واسطه‌گری، کارگر را در موقعیتی قرار می‌دهد که امنیت شغلی، مزایا، ارتقای حرفه‌ای و قدرت اعتراضش کاهش پیدا می‌کند. این همان مسیری است که اشتغال را از عامل رهایی از فقر به عامل تداوم فقر تبدیل می‌کند.

آیا اگر حقوق کارگر، مستقیم به حساب وی واریز شود، مشکل شرکت‌های پیمانکاری حل می‌شود؟

پرداخت مستقیم حقوق، اگر هم اجرا شود، ممکن است حقوق کارگر مستقیم به حسابش واریز شود، اما همچنان قرارداد او با شرکت واسطه باشد و همچنان نتواند درباره طبقه‌بندی شغلی، اضافه‌کار، ایمنی و آینده شغلی خود مطالبه‌گری کندبه طور قطع خیر. پرداخت مستقیم حقوق، اگر هم اجرا شود، به‌تنهایی راه‌حل نیست. باید بین سه موضوع تفاوت قائل شویم: نخست، حذف واسطه از مسیر پرداخت حقوق؛ دوم، حذف واسطه از رابطه حقوقی کار؛ و سوم، برقراری قرارداد مستقیم و پایدار با کارگر.

ممکن است حقوق کارگر مستقیم به حسابش واریز شود، اما همچنان قرارداد او با شرکت واسطه باشد؛ همچنان تمدید قراردادش در اختیار همان شرکت قرار داشته باشد؛ همچنان از مزایای نیروی مستقیم محروم باشد؛ همچنان نتواند درباره طبقه‌بندی شغلی، اضافه‌کار، ایمنی، آموزش و آینده شغلی خود مطالبه‌گری کند.بنابراین، پرداخت مستقیم بدون قرارداد مستقیم، در بهترین حالت تغییر مسیر پول است، نه تغییر ماهیت رابطه کار. اگر واسطه همچنان در رابطه استخدامی، تمدید قرارداد و اعمال فشار بر کارگر باقی بماند، نمی‌توان گفت مسئله حل شده است.

ارزیابی شما از مصوبه اخیر دولت برای ساماندهی نیروهای شرکتی چیست؟

مسئله این است که نباید با تغییرات شکلی، افکار عمومی و کارگران را از مطالبه اصلی دور کرد. مطالبه کارگران، صرفاً شفاف‌شدن پرداخت نیست؛ مطالبه، پایان دادن به قراردادهای تأمین نیروی انسانی برای کارهای مستمر و بازگرداندن مسئولیت کارفرمای واقعی به همان دستگاهی است که از کار کارگر بهره می‌برد.

اگر کارگری سال‌ها در یک اداره، سازمان، کارخانه یا مجموعه خدماتی حضور دارد و وظایف دائمی آن دستگاه را انجام می‌دهد، نمی‌توان هر سال یا هر چند ماه یک‌بار، با تغییر شرکت پیمانکار، سرنوشت او را معلق نگه داشت.این شیوه، هم امنیت روانی کارگر را از بین می‌برد و هم راه را برای تبعیض در مزد و مزایا باز می‌گذارد.

هر مقرره‌ای که رابطه غیرمستقیم کار را حفظ کند و فقط سازوکار مالی آن را تغییر دهد، نمی‌تواند پاسخ واقعی به مسئله باشد. کارگران با حذف نام یک شرکت از فیش حقوقی به حق خود نمی‌رسند؛ حق زمانی محقق می‌شود که قرارداد مستقیم، مزد عادلانه، بیمه کامل، مزایای برابر و امنیت شغلی تضمین شود

این وضعیت چه نسبتی با ماده ۴۱ قانون کار و بحث دستمزد دارد؟

فاصله مزد با هزینه‌های واقعی زندگی، به‌ویژه هزینه مسکن، خوراک، درمان، آموزش و حمل‌ونقل عمیق شده است. در چنین شرایطی، کارگری که مزدش با سبد معیشت فاصله دارد، از ابتدا در معرض فقر قرار می‌گیرد. حال اگر همان کارگر، شرکتی هم باشد وضعیت او به‌مراتب سخت‌تر خواهد شد

ماده ۴۱ قانون کار تصریح می‌کند حداقل مزد باید با توجه به نرخ تورم و هزینه زندگی یک خانوار متوسط تعیین شود. یعنی قانون‌گذار پذیرفته است که مزد باید قدرت تأمین زندگی داشته باشد، نه اینکه فقط یک عدد اداری برای حفظ ظاهر رابطه کار باشد.

واقعیت این است که فاصله مزد با هزینه‌های واقعی زندگی، به‌ویژه هزینه مسکن، خوراک، درمان، آموزش و حمل‌ونقل، عمیق شده است. در چنین شرایطی، کارگری که مزدش با سبد معیشت فاصله دارد، از ابتدا در معرض فقر قرار می‌گیرد.

حال اگر همان کارگر، شرکتی هم باشد و با قرارداد کوتاه‌مدت، تفاوت مزدی، حذف مزایا یا تأخیر در پرداخت مواجه شود، وضعیت او به‌مراتب سخت‌تر خواهد شد.

اجرای ماده ۴۱ نباید به محاسبه‌های غیرشفاف یا ارقام حداقلی محدود شود. باید هزینه واقعی سبد معیشت، به‌خصوص هزینه مسکن، با قیمت‌گیری میدانی و انتشار شفاف داده‌ها محاسبه شود. افزایش مزد باید در «پایه مزد» دیده شود، نه اینکه با ارقام ناچیز و مزایای غیرمؤثر، فاصله کارگر با خط فقر پنهان شود

در خصوص پیامدهای اجتماعی اشتغال کارگران در شرکت‌های واسطه می‌توان به چه مصداق‌هایی اشاره کرد؟

روزنامه مرز اقتصاد
www.marzeghtesad.ir
شنبه ۱۷ مردادماه ۱۴۰۵ • شماره ۹۶۹۹
www.marzeghtesad.ir

بازگشت ارز صادراتی مهم‌تر از جذب ارزهای خانگی است

فرحناز نعمتی – تا زمانی که ارز حاصل از صادرات به چرخه رسمی اقتصاد بازنگردد و خروج سرمایه کنترل نشود، ایجاد صندوق‌های ارزی نمی‌تواند ثبات پایدار در بازار ارز ایجاد کند.

همزمان با مطرح شدن ایده راه‌اندازی صندوق‌های سرمایه‌گذاری ارزی و تأکید برخی مسئولان بر استفاده از ظرفیت ارزهای خانگی برای تقویت ذخایر ارزی کشور، موافقان و مخالفان این سیاست دیدگاه‌های متفاوتی درباره کارآمدی آن مطرح می‌کنند. برخی کارشناسان معتقدند موفقیت چنین ابزارهایی پیش از هر چیز به وجود ثبات اقتصادی، کنترل تورم، اعتماد عمومی و اصلاح سیاست‌های ارزی و تجاری وابسته است و بدون رفع این پیش‌شرط‌ها، انتظار ورود گسترده منابع ارزی مردم به چرخه رسمی اقتصاد واقع‌بینانه نخواهد بود. به باور آنان، چالش اصلی اقتصاد ایران نه کمبود اسکناس ارزی در اختیار مردم، بلکه خروج سرمایه، بازنگشتن ارز حاصل از صادرات و نبود ثبات در سیاست‌گذاری اقتصادی است؛ مسائلی که به اعتقاد این گروه، باید در اولویت سیاست‌گذاران اقتصادی قرار گیرد.

حسن حسن‌خانی، کارشناس اقتصادی، درباره طرح ایجاد صندوق‌های سرمایه‌گذاری ارزی و اینکه گفته می شـــود چنین ابزارهـــایی می تواند ارزهای خانگی را جذب و وارد چرخه اقتصاد کند، اظهار داشت: اگر هدف، وارد کردن ارزهای خانگی به چرخه اقتصاد است، ابتدا باید به این پرسش پاسخ داد که چرا سالانه بخش قابل توجهی از ارز حاصل از فعالیت‌های اقتصادی خارج می شود و یا اینکه چرا وقتی ارز حاصل از تجارت از اقتصاد خارج می‌شود، برای بازگرداندن آن برنامه‌ریزی نمی‌شود.

وی با بیان اینکه ارز خانگی با ارز مورد نیاز تجارت دو مفهوم متفاوت هستند، گفت: تجارت خارجی بر پایه حواله‌های ارزی انجام می‌شـــود، نه اســـکناس دلار؛ بنابراین، نمی‌توان تصور کرد که اســـکناس‌های موجود در اختیار مردم، نقش تعیین‌کننده‌ای در تجارت خارجی داشته باشند. به اعتقاد من، این نوع نگاه ناشی از ناآشنایی با تجارت خارجی، سیاست‌گذاری ارزی و سازوکارهای بازار ارز است

حسن‌خانی با یادآوری اینکه شرایط اقتصادی و شوک های ارزی و تورمی سبب شده تا مردم دارایی خود را در قالب ارز نگهداری کنند، افزود: وقتی ارزش پول ملی در اثر تورم کاهش می یابد، مردم برای حفظ ارزش دارایی خود به خرید ارز روی آورده‌اند بنابراین، ابتدا باید علت این رفتار اصلاح شود، نه اینکه انتظار داشته باشیم مردم ارزهای خود را در اختیار صندوق‌های ارزی و یا حساب های ارزی بانکی قرار دهند.

ابتدا باید رشد تورم مهار شود و سپس کاهش یابد

این کارشناس اقتصادی بخش عمده تورم را ناشی از سیاست‌های نادرست اقتصادی دانست و گفت: تا زمانی که تورم کنترل نشود، نمی‌توان انتظار داشت مردم دارایی‌های ارزی خود را به صندوق‌های سرمایه‌گذاری منتقل کنند و یا به جای فعالیت های سفته بازانه و سوداگرانه، به سمت تولید بروند.حسن خانی خاطر نشان کرد: اگر قرار باشد سرمایه‌های ارزی مردم وارد چرخه رسمی اقتصاد شود، نخستین اقدام باید کنترل نرخ تورم باشد.وی افزود: کنترل تورم تنها از طریق ایجاد ثبات در سیاست‌های ارزی، پولی، مالی و تجاری امکان‌پذیر است؛ اگر هماهنگی میان این سیاست‌ها وجود نداشته باشد و همزمان برنامه روشنی برای حمایت از خانوارها تدوین نشود، نمی‌توان انتظار داشـــت اعتماد عمومی شـــکل بگیرد.این استاد دانشگاه افزود: تجربه گذشته نیز نشان داده است که سپرده‌های ارزی مردم در مقاطعی به‌صورت ریالی تسویه شد و همین مسئله اعتماد عمومی را کاهش داد. اگر دوباره چنین سیاستی دنبال شود، اعتماد باقی‌مانده نیز از بین خواهد رفت.

باید ارز حاصل از صادرات به چرخه اقتصاد بازگردد

حسن‌خانی تقویت ذخایر ارزی و سیاست‌گذاری ارزی و تجاری را دو موضوع متفاوت دانست و اظهار داشت: اگر صادرکننده نتواند یا نخواهد ارز حاصل از صادرات را به چرخه رسمی اقتصاد بازگرداند و منابع ارزی صرف فعالیت‌های دیگر شود، صرف جمع‌آوری ارز از بازار یا از مردم، درمان مشکلات اقتصاد نخواهد بود.این کارشناس اقتصادی افزود: سالانه حدود ۶۰ میلیارد دلار صادرات صورت می گیرد که گفته می شود دست‌کم ۲۰ میلیارد دلار آن به چرخه رسمی اقتصاد بازنمی‌گردد. بنابراین در چنین شرایطی، تمرکز بر جمع‌آوری حدود دو میلیارد دلار اسکناس از مردم، راه‌حل اصلی مشکلات ارزی کشور محسوب نمی‌شود.

اقتصاد ایران با رکود و ظرفیت خالی تولید روبروست

این کارشناس اقتصادی منشاء اصلی تورم در اقتصاد ایران را افزایش حجم ریال ندانست و توضیح داد: اقتصاد کشور اکنون با رکود و ظرفیت‌های خالی تولید مواجه است و بسیاری از واحدهای تولیدی با کمتر از ظرفیت واقعی خود فعالیت می‌کنند و به همین دلیل باید گفت که منشاء اصلی تورم، شوک‌های سمت عرضه است یعنی مشکلاتی که مانع تأمین نهاده‌های تولید و عرضه کالا می‌شوند.

حسن خانی با تاکید بر اینکه مهم‌ترین مسئله در سیاست‌گذاری ارزی و پولی، توجه به تراز پرداخت‌هاست، گفت: تراز پرداخت‌ها از دو بخش تجاری و مالی تشکیل شده و در شرایط فعلی، خروج سرمایه از کشور یکی از مهم‌ترین چالش‌های اقتصاد ایران است.

وی ادامه داد: تا زمانی که بانک مرکزی نتواند با ایجاد ثبات در سیاست‌های ارزی، از خروج سرمایه جلوگیری کند و ارز حاصل از صادرات را به چرخه رسمی اقتصاد بازگرداند، نه ایجاد صندوق‌های ارزی و نه جمع‌آوری اسکناس از مردم، نمی‌تواند ثبات پایدار در بازار ارز ایجاد کند یا منابع ارزی کشور را به شکل مؤثر تقویت کند.

این کارشناس اقتصادی در پایان گفت: اولویت سیاست‌گذار باید جلوگیری از خروج سرمایه، بازگشت ارز صادراتی و ایجاد انگیزه برای سرمایه‌گذاری مردم در طرح‌های تولیدی، عمرانی و سودآور کشور باشد. زمانی که مردم احساس کنند سرمایه‌گذاری در اقتصاد داخلی بازده مناسب و امنیت کافی دارد، دیگر ضرورتی برای خرید ارز و طلا به‌منظور حفظ ارزش دارایی خود نخواهند دید. این مسیر، سیاست‌گذاری صحیح اقتصادی است و سایر راهکارها، به اعتقاد من، انحراف از مسیر اصلی اصلاح اقتصاد کشور محسوب می‌شود.

تحول اقتصادی؛ در ایستگاهِ انرژی و یارانه

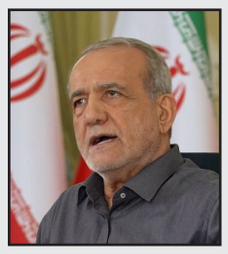

رئیس جمهور با تشریح مهم‌ترین برنامه‌های اقتصادی دولت، توسعه انرژی‌های پاک، اصلاح نظام یارانه‌ها و اصلاح ساختار مدیریت را سه محور اصلی تحول اقتصادی کشور را برشمرد.

مسعود پزشکیان رئیس جمهور، در آستانه آغاز سومین سال ریاست‌جمهوری، در گفت‌وگویی صریح و تفصیلی با مردم و در گزارشی به آنان، با مرور مهم‌ترین رویدادهای دو سال گذشته، از مجموعه‌ای از چالش‌های امنیتی، اقتصادی و اجتماعی سخن گفت و تأکید کرد که دولت در سخت‌ترین شرایط پس از انقلاب تلاش کرده است، کشور را با اتکا به همراهی مردم اداره کند.

رئیس جمهور در قســـمت اول این گفتگو که شـــب گذشـــته منتشـــر شد، از جنگ، تشـــدید تحریم‌ها، ناترازی انرژی، بحران آب و خشکسالی به‌عنوان مهم‌ترین مســـائل این دوره یاد کرد؛ همچنین با تشـــریح نگاه خود به مفهوم «مردم» و «وفاق»، تأکید کرد که همه ایرانیان فارغ از گرایش، قومیت، جنسیت و عقیده، مخاطب دولت هســـتند و معیار همکاری در مدیریت کشـــور باید شایســـتگی و توانمندی باشد.

دومین بخش گفت‌وگوی تلویزیونی رئیس‌جمهور با مردم، بر تشریح نقشه راه دولت برای اصلاحات ساختاری در اقتصاد متمرکز بود؛ اصلاحاتی که از حوزه انرژی و نظام بانکی تا سیاست‌های یارانه‌ای، خصوصی‌سازی، مدیریت بنگاه‌های دولتی و توسعه زیرساخت‌های حمل‌ونقل را در بر می‌گیرد.

پایان تنش‌ها شرط مهار تورم است

یک کارشناس اقتصادی با تاکید بر اینکه تأمین کسری بودجه از محل استقراض از بانک مرکزی به تشدید تورم منجر می‌شود، گفت: دولت برای مهار تورم باید همزمان به دنبال پایان تنش‌های خارجی، بازگشت درآمدهای نفتی، آزادسازی منابع ارزی و استفاده از ابزارهایی مانند انتشار اوراق بدهی باشد.

نگاهی به روند تحولات شاخص های اقتصاد کلان از ابتدای سال جاری نشان می دهد که تداوم شرایط جنگی در کشور، تشدید ریسک‌های سیاسی، محدودیت دسترسی به منابع ارزی، افزایش هزینه‌های دولت و کسری بودجه بازیگران اصلی اقتصاد ایران بوده اند که آثار آن در رشد تورم و نرخ ارز نمایان شده است به طوری که حتی با وجود تلاش سیاســـت گذاران برای مدیریت منابع محدود دولت در شرایط جنگ، نمی توان اثر این عوامل بر اقتصاد ایران را نادیده گرفت.

در چنین شرایطی مسعود پزشکیان رئیس جمهوری شامگاه ۱۱ مردادماه در شبکه اجتماعی ایکس بار دیگر با دفاع از تفاهم‌نامه اسلام آباد، آن را حاصل خرد جمعی اعضای شورای عالی امنیت ملی دانست و تاکید کرد: باور دارم این تفاهم‌نامه مرکز ثقل روابط خارجی ما در آینده خواهد بود. باید بکوشیم دشمن را وادار کنیم به آنچه امضا کرده پایبند بماند. امنیت کشور، منطقه و هم‌پیمانان ما با این تفاهم‌نامه ارتقا می‌یابد

بند نخست آنچه رئیس جمهور به آن استناد کرده، پایان جنگ در تمامی جبهه ها میان جمهوری اسلامی ایران و ایالات متحده آمریکا است؛ یعنی دو طرف تعهد کردند از این پس هیچ جنگ یا هیچ عملیات نظامی علیه یکدیگر آغاز نکنند و از تهدید یا استفاده از زور علیه یکدیگر خودداری کنند.

البته یادداشت تفاهم اسلام آباد که بسیاری از کارشناسان بندهای اقتصادی آن را به نفع اقتصاد ایران ارزیابی می کردند، در کمتر از یکماه با نقض عهد طرف آمریکایی و به طور مشخص نقض بند پنجم آن درباره مدیریت تنگه هرمز توسط ایران روبرو شد و سران کاخ سفید اجرای بند دهم آن - که به لغو تحریم های نفتی اختصاص داشت - را نیز متوقف کردند.

تاکید دوباره رئیس جمهور بر اجرای یادداشت تفاهم اسلام آباد آن هم پس از ۴۶ روز از امضای آن، این سوال را در محافل اقتصادی پدید آورده است که آیا با تداوم شرایط کنونی و بدون پایان یافتن تخاصمات نظامی می توان اقتصاد را سامان داد و مشکلاتی چون مهار و کاهش تورم، کاهش کسری بودجه و بهبود درآمدهای ارزی را عملیاتی کرد؟

در چنین شـــرایطی هرچند برخی ممکن است ایده استفاده از منابع بانک مرکزی و استفاده از پول بدون پشتوانه را یک راهکار موقت برای عبور از شرایط کمبود منابع مالی بدانند اما واقعیت این است که رشد نقدینگی از طریق رشد پایه پولی، همچنان یکی از مهم‌ترین عوامل اثرگذار بر تورم در اقتصاد ایران محسوب می‌شود، بسیاری از اقتصاددانان معتقدند تداوم استفاده از منابع بانک مرکزی برای پوشش کسری بودجه، نه تنها پایه پولی را افزایش می‌دهد بلکه فشارهای تورمی را نیز تشدید می‌کند.

تشدید چرخه تورم در صورت تداوم جنگ

آلبرت بغزیان کارشناس اقتصادی و استاد دانشگاه در پاسخ به این سوال خبرنگار ایرنا می گوید: دولت باید به دنبال بازگشت درآمدهای نفتی، پایان درگیری‌ها، کاهش تنش‌های خارجی، رفع تحریم‌ها، آزادسازی منابع ارزی بلوکه‌شده و افزایش درآمدهای نفتی باشد زیرا در آن صورت پشتوانه لازم برای تعامل با بانک مرکزی و تأمین مالی فراهم خواهد شد.

وی بر این باور است که تا زمانی که شرایط جنگی یا تنش‌های خارجی ادامه داشته باشد و دولت نیز راهی برای افزایش درآمدهای ارزی و منابع خارجی نداشته باشد، چرخه تشدید تورم تداوم خواهد یافت

این اقتصاددان در پاسخ به اینکه دولت در شرایط تورمی چه ابزارهایی در اختیار دارد تا عاملی را که از کانال کسری بودجه موجب افزایش نقدینگی می‌شود، کنترل کند، بیان کرد: زمانی که دولت کسری بودجه خود را از طریق افزایش نقدینگی جبران می‌کند، در واقع سیاست پولی انبساطی را در پیش گرفته که همین سیاست به افزایش تورم منجر می‌شود.

این کارشناس اقتصادی ادامه داد: زمانی که دولت بدون آنکه درآمد ارزی یا دارایی خارجی متناسبی در اختیار داشته باشد، از بانک مرکزی استقراض می‌کند، پایه پولی افزایش می‌یابد و در نتیجه نقدینگی نیز رشد می‌کند.

بغزیان خاطر نشان کرد: اگر دولت درآمدهای ارزی کافی داشت، ارز را به بانک مرکزی تحویل می‌داد و بانک مرکزی در مقابل آن ریال پرداخت می‌کرد و سپس با فروش ارز، ریال تزریق‌شده را دوباره از اقتصاد جمع‌آوری می‌کرد، این چرخه بدون ایجاد مشکل به مسیر خود ادامه می داد اما اکنون که چنین پشتوانه‌ای وجود ندارد، دولت ناچار است درآمدهای آینده خود را پیش‌خور کند یا از بانک مرکزی استقراض بگیرد تا هزینه‌هایی مانند پرداخت حقوق و جبران کسری بودجه را تأمین کند.

مولدسازی دارایی های دولت در دستور کار باشد

این استاد دانشگاه تصریح کرد: نخستین اقدام این است که دولت تا حد امکان از تأمین کسری بودجه از محل رشد نقدینگی خودداری کند و به سراغ روش‌های دیگر تأمین مالی برود. فروش دارایی‌های دولت، واگذاری شرکت‌های دولتی، عرضه سهام در بورس و مهم‌تر از همه انتشار اوراق بدهی یا اوراق مشارکت از جمله ابزارهایی است که می‌تواند برای تأمین مالی مورد استفاده قرار گیرد.

بغزیان با بیان اینکه عملیات بازار باز نیز در همین چارچوب مدیریت منابع دولت قرار می‌گیرد، توضیح داد: دولت از طریق انتشـــار اوراق بدهی یا اوراق مشارکت می‌تواند منابع مالی مورد نیاز خود را از جامعه جذب کند. در نظام بانکداری اسلامی نیز این اوراق دارای سررسید مشخص هستند و دولت موظف است در زمان مقرر اصل و سود آن‌ها را بازپرداخت کند.

وی خاطرنشـــان کرد: فروش اوراق، یک سیاست پولی انقباضی محسوب می‌شود؛ زیرا نقدینگی را از سطح جامعه جمع‌آوری می‌کند و در عین حال امکان تأمین مالی کسری بودجه را نیز فراهم می‌سازد. اما زمانی که دولت ســـاده‌ترین راه یعنی اســـتقراض از بانک مرکزی را انتخاب می‌کند، در عمل سیاست پولی انبساطی را در پیش گرفته و زمینه افزایش بیشتر تورم را فراهم می‌کند. در این حالت دولت تعهدی برای بازخرید اوراق ندارد، زیرا اساساً اوراقی منتشر نکرده است. بنابراین، اگر کسری بودجه پیش از این نیز موجب ایجاد تورم می‌شد، اکنون با تأمین مالی از طریق استقراض از بانک مرکزی، تورم بیشتری به اقتصاد تحمیل خواهد شد.

انتشار اوراق بدهی در دولت پیگیری شود

این کارشناس اقتصادی تأکید کرد: اگر دولت ناچار به استقراض از بانک مرکزی است، باید همزمان از سیاست‌های مکمل استفاده کند، نه اینکه تنها به این روش اکتفا کند. به عبارت دیگر، دولت باید همزمان با این کار، انتشار منظم اوراق را ادامه دهد تا بتواند به همان میزان که از بانک مرکزی منابع دریافت کرده، نقدینگی را از اقتصاد جمع‌آوری و بخشی از آن را به بانک مرکزی بازگرداند.

وی افزود: در چنین شـــرایطی دولت به جای بدهکار بودن به بانک مرکزی، به مردم بدهکار خواهد بود و البته باید از هم‌اکنون برای بازپرداخت اصل و سود اوراق در سررسید برنامه‌ریزی کند. با این حال، اگر تنها راهکار دولت برای جبران کسری بودجه، افزایش نقدینگی باشد، اقتصاد کشور همچنان با تورم مستمر مواجه خواهد بود.

دولت باید به دنبال پایان درگیری ها و بازگشت درآمدهای نفتی به کشور باشد

بغزیان در ادامه با اشاره به ریشه‌های درآمدی این مسئله اظهار داشت: از منظر کلان، دولت باید به دنبال بازگشـــت درآمدهای نفتی، پایان درگیری‌ها، کاهش تنش‌های خارجی، رفع تحریم‌ها، آزادسازی منابع ارزی بلوکه‌شده و افزایش درآمدهای نفتی باشد زیرا در آن صورت پشتوانه لازم برای تعامل با بانک مرکزی و تأمین مالی فراهم خواهد شد.این تحلیلگر اقتصادی خاطر نشان کرد: تا زمانی که شرایط جنگی یا تنش‌های خارجی ادامه داشـــته باشد و دولت نیز راهی برای افزایش درآمدهای ارزی و منابع خارجی نداشته باشـــد، این چرخه تداوم خواهد یافت.وی درباره اقدامات لازم برای کاهش آثار تورمی نیز گفت: اگر دولت همچنان بخواهد بخشی از کســـری بودجه خود را از طریق اســـتقراض از بانک مرکزی تأمین کند، باید همزمان نظارت بر بازار و قیمت‌ها را به شکل جدی تقویت کند تا افرادی که با احتکار، ایجاد کمبود مصنوعی یا سوءاستفاده از شرایط اقدام به افزایش قیمت‌ها می‌کنند، امکان فعالیت نداشته باشند

وی افزود: بخشی از کمبود برخی کالاها مانند محصولات پتروشیمی، فولاد و سایر نهاده‌ها ممکن است ناشی از آسیب‌های وارد شده به بخش تولید و اختلال در فرآیند تولید باشد که با بازسازی این بخش قابل جبران است، اما بخش دیگری از افزایش قیمت‌ها ناشی از فرصت‌طلبی، احتکار و سوءاستفاده از شرایط بازار است و دولت باید با نظارت مؤثر، مانع از گسترش این رفتارها شود.

طلای جهانی؛ پایدار در مدار صعود

طلا به روند صعودی خود ادامه داد؛ کاهش نگرانی‌ها درباره تورم به دنبال امیدها برای توافق میان آمریکا و ایران، انتشار آمار ضعیف از اقتصاد آمریکا، افت ارزش دلار و کاهش انتظارات نسبت به افزایش نرخ بهره، مهم‌ترین عوامل رشد طلا هستند.

بازار جهانی طلا در روزهای اخیر تحت تأثیر مجموعه‌ای از عوامل اقتصادی، سیاسی و ژئوپلیتیکی با افزایش قابل توجهی همراه شده است. کاهش ارزش دلار آمریکا، افت بازده اوراق خزانه‌داری، انتشار آمارهای ضعیف از اقتصاد آمریکا و امیدها به کاهش تنش‌های خاورمیانه، همگی زمینه را برای رشـــد قیمت طلا فراهم کرده‌اند. در مقابل، ادامه نگرانی‌ها درباره تورم و اظهارات مقام‌های فدرال رزرو، در کنار تحولات امنیتی منطقه، همچنان بر روند بازارهای مالی سایه افکنده است.

ادامه روند صعودی طلا

قیمت طلا (XAU/USD) پس از جهش بیش از چهار درصدی در روز گذشته، برای چهارمین جلسه معاملاتی متوالی افزایش یافت و در معاملات آسیایی روز پنج‌شنبه به بالاترین سطح خود از ۱۸ ژوئن رسید. این رشـــد عمدتاً ناشی از تضعیف دلار آمریکا و کاهش بازده اوراق خزانه‌داری بود که جذابیت دارایی‌های بدون سودی مانند طلا را افزایش داد.

امید به توافق آمریکا و ایران و کاهش قیمت نفت

یکی از مهم‌ترین عوامل حمایت‌کننده از بازار طلا، افزایش امیدها به دستیابی به توافق صلح میان آمریکا و ایران بود. هم‌زمان، احتمال بازگشایی تنگه هرمز باعث شد قیمت نفت خام به پایین‌ترین سطح خود در بیش از سه هفته گذشته سقوط کند.

ایران نیز اعلام کرد که تدوین توافقی با عمان درباره مدیریت و وضعیت تنگه هرمز وارد مراحل نهایی

شـــده اســـت؛ توافقی که می‌تواند به پایان جنگ پنج‌ماهه میان ایران و آمریکا کمک کند. این تحولات موجب کاهش نگرانی‌های تورمی شد و سرمایه‌گذاران احتمال افزایش شدید نرخ بهره توسط فدرال رزرو را کمتر ارزیابی کردند.

داده‌های اقتصادی آمریکا انتظارات بازار را تغییر داد

گزارش شـــرکت ADP نشان داد اشـــتغال بخش خصوصی آمریکا در ماه ژوئیه تنها ۴۰ هزار شغل افزایش یافته است؛ رقمی که نسبت به رشد ۹۵ هزار واحدی ماه قبل کاهش قابل توجهی داشته و کمتر از پیش‌بینی تحلیلگران بود.

در همین حال، شاخص مدیران خرید بخش خدمات (ISM Services PMI) از ۵۴.۰ به ۵۴.۱ واحد افزایش یافت، اما همچنان پایین‌تر از انتظار بازار یعنی ۵۴.۵ واحد قرار گرفت.

انتشـــار این داده‌های ضعیف باعث شد احتمال افزایش نرخ بهره در نشست سپتامبر فدرال رزرو از حدود ۶۷ درصد به نزدیک ۵۵ درصد کاهش یابد. این موضوع فشار بیشتری بر دلار وارد کرد و از افزایش قیمت طلا حمایت نمود.

مواضع محتاطانه مقام‌های فدرال رزرو

با وجود داده‌های ضعیف اقتصادی، مقام‌های فدرال رزرو همچنان نسبت به خطرات تورمی هشدار می‌دهند.Lisa Cook، عضو هیئت‌مدیره فدرال رزرو، تأکید کرد که نرخ تورم همچنان بسیار بالاســـت و در صورتی که روند کاهش تورم متوقف شود، بانک مرکزی آماده افزایش دوباره نرخ بهره خواهد بود.

از سوی دیگر، Mary Daly اعلام کرد که سیاست‌گذاران پیش از نشست سپتامبر به اطلاعات اقتصادی بیشتری نیاز دارند تا مشخص شود فشارهای تورمی موقتی هستند یا پایدار.

با این حال، معامله‌گران همچنان حدود ۸۰ درصد احتمال می‌دهند که فدرال رزرو تا پایان سال جاری یک مرحله دیگر نرخ بهره را افزایش دهد.

تنش‌های خاورمیانه همچنان پابرجاست

اگرچه امیدها به توافق میان ایران و آمریکا افزایش یافته، اما ریسک‌های ژئوپلیتیکی همچنان بازار را تحت تأثیر قرار داده است.حوثی‌های مورد حمایت ایران در یمن اعلام کردند که دو نفتکش سعودی را در نزدیکی بندر ینبع و خلیج عدن هدف حمله موشـــکی قرار داده‌اند. این رویداد باعث شـــد بخشی از ریسک ژئوپلیتیکی همچنان در بازار نفت حفظ شود و از کاهش بیشتر قیمت نفت جلوگیری کند.

طلا در مسیر ثبـــت بالاترین افزایش قیمت هفته

قیمت طلا در معاملات روز جمعه بازار جهانی، افزایش یافت و تحت تاثیر کاهش قیمت نفت، در مسیر ثبت بزرگترین رشـــد هفتگی خود از ژانویه قرار گرفت.

قیمت هر اونس طلا برای تحویل فوری، پس از ثبت بالاترین سطح هفت هفته‌ای در پنجشنبه، در معاملات روز جاری با ۰.۶ درصد افزایش، به ۴۲۶۲ دلار و ۳۹ سنت رسید. قیمت این فلز گرانبها طی هفته جاری بیش از پنج درصد رشد داشت.

قیمت هر اونـــس طلا در بازار معـــاملات آتی آمریـــکا با ۰.۵ درصد افزایش، به ۴۳۲۱ دلار و ۵۰ سنت رسید.

مت سیمپســـون، تحلیلگر ارشـــد در موسسه «استون‌ایکس»، اظهار کرد: امید به برقراری صلح در خاورمیانه موجب کاهش انتظارات تورمی شد و به طلا اجازه داد تا پس از یک دوره تثبیت چندهفته‌ای در سطحی بالاتر از ۴۰۰۰ دلار، افزایش یابد.

قیمت نفت خام در مسیر ثبت کاهش هفتگی قرار گرفت. کاهش قیمت انرژی به تعدیل نگرانی‌ها درباره تورم و کاهش انتظارات مبنی بر تداوم نرخ‌های بهره بالا کمک می‌کند. در حالی که طلا معمولا به عنوان یک پوشش ریسک در برابر تورم دیده می‌شود، نرخ‌های بهره بالا، هزینه فرصت نگهداری این دارایی بدون بازده را افزایش می‌دهد.

فعـــالان بـــازار منتظر گزارش اشـــتغال بخش غیرکشـــاورزی ژوئیه آمریکا هستند که روز جاری منتشر خواهد شد.

سیمپســـون افزود: صرف‌نظر از نتیجه گزارش اشتغال بخش غیرکشاورزی (NFP)، سطح ۴۰۰۰ دلار به عنوان یک سطح حمایتی مستحکم تثبیت شـــده است؛ به نظر می‌رسد خریداران منتظر افت قیمت هســـتند تا از فرصت اصلاح صعودی بسیار ضروری به ســـمت ۴۶۰۰ دلار بهره ببرند. اگرچه انتشـــار گزارش NFP ممکن اســـت در کوتاه‌مدت نوساناتی ایجاد کند، اما عملکرد قیمت‌ها مشخص شـــده است و به نظر می‌رســـد که طلا می‌خواهد افزایش قیمت داشته باشد.بر اساس گزارش رویترز، طبق ابـــزار دیده‌بان فدرال شـــرکت CME، بازارها احتمال افزایش نرخ بهره آمریکا در سپتامبر را ۵۵ درصد پیش‌بینی می‌کنند در حالی که این رقم در هفته گذشـــته ۶۳ درصد بود.موسسه مارکس در یادداشـــتی ماهانه اعلام کرد: بـــا ورود به ماه اوت، رویکردی تا حدی مثبت‌تر نســـبت به طلا داریم و انتظار داریم که یک محدوده معاملاتی گسترده‌تر ایجاد شود.در بازار سایر فلزات ارزشمند، بهای هر اونـــس نقره با ۱.۳ درصد افزایش، به ۶۲ دلار و ۲۷ ســـنت رسید. بهای هر اونس پلاتین با ۰.۵ درصد افزایـــش، به ۱۷۳۷ دلار و ۲۵ ســـنت رسید و هر اونس پالادیوم با ۰.۲ درصد کاهش، ۱۳۶۸ دلار و ۳۷ سنت معامله شد. هر سه فلز در مسیر ثبت رشد هفتگی قرار داشتند.

دارنـــدگان رمزارز زیر ســـایه تهدید مجرمان!

گـــزارش جدید شـــرکت تحلیـــل بلاک‌چین «چینالیســـیس» (Chainalysis) نشـــان می‌دهد حملات خشونت‌آمیز علیه دارندگان رمزارز در نیمه نخست ۲۰۲۶ به ســـرقت حدود ۳۰ میلیون دلار منجر شده اســـت که می‌تواند رکورد ۵۸ میلیون دلاری ۲۰۲۵ را پشـــت سر بگذارد. این آمار فقط سرقت‌های موفق را شامل می‌شود و فرانسه بیشترین ســـهم را در افزایش این حملات داشته است. این کشور با ثبت ۳۰ مورد حمله شناخته شده در سال جاری، به کانون اصلی حملات موســـوم به «آچار فرانسه» (Wrench Attacks) در جهان تبدیل شده است؛ حملاتی که در آن مجرمان با تهدید یا استفاده از خشـــونت فیزیکی، قربانیان را مجبور به انتقال دارایی‌های رمزارزی خود می‌کنند.فرانسه پیش از ۲۰۲۵ فقط چند مورد حمله مرتبط با رمزارز را ثبت کرده بود، اما این رقم در ســـال ۲۰۲۵ به ۱۹ مورد رسید و تا اواســـط سال جاری میلادی به ۳۰ مورد افزایش یافت. لوران نونز، وزیر کشور فرانسه اعلام کرد از مجموع ۷۷ مورد مشابه مطلع شده و قصد دارد سامانه هشدار سریع برای محافظت از افراد در معرض خطر در صنعت رمزارز ایجاد کند.محققان افزایش این حملات را به افشای اطلاعات دارندگان ثروتمند رمـــزارز در ۲۰۲۴ مرتبط می‌دانند. گفته می‌شود یک مقام مالیاتی فرانسوی اطلاعاتی شامل نام، آدرس، میزان دارایی و شماره تماس برخی افراد ثروتمند را به سرقت برده و فروخته است. همچنین افشای اطلاعات حدود ۵۰ هزار کاربر یک شرکت گزارش‌دهی مالیاتی رمزارز در ژانویه ۲۰۲۶، اهداف جدیدی در اختیار مجرمان قرار داد.اریک جاردین، رئیـــس تحقیقـــات «چینالیسیس» هشـــدار داد پایگاه‌هایی که اطلاعات حســـاس دارندگان رمزارز را ذخیره می‌کنند، همواره هدف حملات قرار دارند و کنترل‌های امنیتی سختگیرانه برای کاهش این خطر ضروری است.علاوه بر فرانسه، آمریکا، برزیل و تایلند نیز از کشورهایی هستند که بیشترین تعداد حملات خشـــونت‌آمیز رمزارزی را از ۲۰۲۳ ثبت کرده‌اند. به گفته جاردین، تایلند به دلیل استقبال از گردشگران و مهاجران علاقه‌مند به رمزارز، به یکی از مناطق مستعد تبدیل شده است.با وجود افزایش تعداد حملات، نرخ موفقیت مجرمان کاهش یافته است؛ فقط ۲۶ درصد از حملات تا پایان ژوئن ۲۰۲۶ موفق بوده‌اند در حالی که این رقم در ۲۰۲۵ حدود ۴۹ درصد و در ســـال ۲۰۲۴ حدود ۶۷ درصد بود. نوع حملات نیز تغییر کرده است؛ حمله به منازل در ۲۰۲۶ به ۳۷ درصد موارد رسیده، در حالی که سال گذشته، ۱۴ درصد بود. با این حال، آدم‌ربایی همچنـــان بـــا ۵۲ درصد، رایج‌تریـــن شیوه حمله محسوب می‌شود.

روزنامه مرزاقتصاد ۴
شنبه ۱۷ مردادماه ۱۴۰۵ • شماره ۹۶۹۰
www.marzeghtesad.ir

افزایش پلکانی تعرفه بهای برق کشاورزی لغو شد

بر اساس اعلام اتاق اصناف کشاورزی و منابع طبیعی ایران، معاون اول رئیس‌جمهور افزایش تعرفه و تصاعد پلکانی بهای برق مشترکان کشاورزی را لغو کرد.

به از روابط عمومی اتاق اصناف کشاورزی و منابع طبیعی ایران، با پیگیری‌های وزارت جهاد کشاورزی و اتاق اصناف کشاورزی و منابع طبیعی ایران، با ابلاغ مورخ ۱۴۰۵/۰۴/۳۱ معاون اول رئیس‌جمهور، بند (۱) مصوبه مورخ ۱۴۰۵/۰۲/۲۲ هیئت وزیران در خصوص افزایش تعرفه و تصاعد پلکانی بهای برق مشترکان کشاورزی کشور، توسط هیئت وزیران لغو شد.بر این اساس، شرکت برق اجازه دریافت مازاد بهای برق بخش کشاورزی را نداشته و تمام قبوض اخیر و افزایش بی‌رویه تعرفه و نرخ مصرفی برق بخش کشاورزی (تمامی ردیف‌های تعرفه‌ای الف، ب و ج) باید اصلاح و یا در صورت پرداخت، به حساب بستانکاری کشاورزان لحاظ شود.

نقشه راه ملی تولید گیاهان دارویی تدوین شد

برنامه تولید بهینه الگوی کشت گیاهان دارویی کشور سال ۱۴۰۵ با هدف مدیریت علمی تولید، بهینه‌سازی مصرف منابع پایه و توسعه زنجیره ارزش این بخش راهبردی، توسط مؤسسه تحقیقات جنگل‌ها و مراتع منتشر شد.

ویراست نهایی «برنامه تولید بهینه الگوی کشت گیاهان دارویی کشور سال ۱۴۰۵» منتشر شد. این برنامه به‌عنوان چهارمین جلد از مجموعه ملی الگوی کشت محصولات کشاورزی کشور، پس از برنامه‌های الگوی کشت محصولات زراعی، باغی و شیلات، برای نخستین‌بار به‌صورت مستقل به تدوین الگوی کشت گیاهان دارویی در سطح ملی و استانی اختصاص یافته است.

این سند ملی در قالب پروژه «مدیریت و فرآوری گیاهان دارویی کشور» با مسئولیت علمی و اجرایی مریم مکی‌زاده تفتی، عضو هیئت علمی مؤسسه تحقیقات جنگل‌ها و مراتع کشور، و با مشارکت متخصصان، پژوهشگران و مدیران بخش‌های مختلف وزارت جهاد کشاورزی تدوین شده است. برنامه تولید بهینه الگوی کشت گیاهان دارویی، با رویکردی داده‌محور و مبتنی بر مطالعات علمی، مسیر توسعه هدفمند تولید این محصولات را در شرایط محدودیت منابع ترسیم می‌کند. در این برنامه، انتخاب گونه و رقم متناسب با شرایط اقلیمی، مدیریت بهره‌ور آب آبی و سبز، بهینه‌سازی مصرف نهاده‌ها، توسعه کشاورزی حفاظتی، ارتقای مکانیزاسیون، کاهش ضایعات و تکمیل زنجیره فرآوری و ارزش افزوده محصولات مورد توجه قرار گرفته است.

یکی از مهم‌ترین دستاوردهای این برنامه، ارائه الگوی تولید و کشت گیاهان دارویی به تفکیک استان‌های کشور است که امکان تصمیم‌گیری دقیق‌تر برای تخصیص منابع، برنامه‌ریزی تولید و هدایت سرمایه‌گذاری در این حوزه را فراهم می‌کند. همچنین نیازهای زمانی و مکانی آب، نهاده‌ها، انرژی و سایر عوامل مؤثر بر تولید در شرایط اقلیمی و منابعی کشور در این سند تحلیل شده است.

این برنامه می‌تواند به‌عنوان مرجع تخصصی برای دستگاه‌های اجرایی، سازمان‌های جهاد کشاورزی استان‌ها، مراکز تحقیقاتی، دانشگاه‌ها، شرکت‌های دانش‌بنیان، سرمایه‌گذاران و بهره‌برداران بخش گیاهان دارویی مورد استفاده قرار گیرد و زمینه حرکت از تولید پراکنده به سمت تولید برنامه‌ریزی‌شده، اقتصادی و مبتنی بر مزیت‌های منطقه‌ای را فراهم کند.

اجرای این الگو، با تکیه بر پایش مستمر داده‌های تولید و استفاده از سامانه‌های تصمیم‌یار الگوی کشت، ظرفیت افزایش بهره‌وری آب و زمین، توسعه صنایع فرآوری، ارتقای درآمد بهره‌برداران و تقویت جایگاه محصولات گیاهان دارویی ایران در بازارهای داخلی و خارجی را ایجاد خواهد کرد.

انتشار این سند، گامی عملی برای پیوند میان پژوهش، سیاست‌گذاری و اجرا در حوزه گیاهان دارویی است و می‌تواند مسیر توسعه تولید رقابت‌پذیر و دانش‌بنیان این بخش را در کشور تسهیل کند.

سایه مالاریا بر جنوب؛ هرمزگان در مسیر حذف یک بیماری قدیمی

گرمای هوا، رطوبت بالا، تردد گسترده مسافران و مهاجران و شرایط مساعد برای تکثیر پشه آنوفل، هرمزگان را همچنان در شمار استان‌های در معرض خطر شیوع مالاریا قرار داده است؛ بیماری‌ای که اگرچه آمار ابتلا به آن در سال‌های اخیر کاهش یافته، اما حفظ این دستاوردها، نیازمند مراقبت دائمی، بیماریابی فعال و مشارکت همگانی است.

در جنوب کشور، جایی که دریا، رطوبت، گرما و بادهای موسمی، بخشی جدایی‌ناپذیر از زندگی روزمره مردم هستند، مبارزه‌ای خاموش و پیوسته جریان دارد؛ نبردی که شاید صدای آن کمتر شنیده شود، اما نتیجه آن با سلامت هزاران نفر گره خورده است.

هرمزگان، استانی که نام آن سال‌ها با تجارت دریایی، بنادر بزرگ و سواحل طولانی پیوند خورده، همواره یکی از مناطق حساس کشور در زمینه کنترل بیماری مالاریا نیز به شمار رفته است

شرایط اقلیمی ویژه، گستردگی مرزهای دریایی، رفت‌وآمد گسترده مسافران و مهاجران و همچنین همجواری با کشورهای شرقی، موجب شده تا نظام سلامت این استان، همواره در حالت آماده‌باش قرار داشته باشد.

ناهماهنگی در بازار کار، چالش اصلی زعفران

بیتا حسن پور – رئیس شورای ملی زعفران با تأکید بر اینکه بازار کار فصلی این محصول با نوعی ناهماهنگی مواجه است، گفت: ساماندهی این بازار، کاهش ضایعات، ارتقای بهره‌وری و صیانت از جایگاه جهانی زعفران ایران، مستلزم ایجاد نهادهای واسط، بهره‌گیری از تجربه‌های موفق بین‌المللی و تقویت مدیریت علمی زنجیره تولید است.

به گزارش از اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران، محسن احتشام با اشاره به چالش‌های تأمین نیروی انسانی در فصل برداشت زعفران، اظهار کرد: مشکل اصلی این بخش، کمبود نیروی کار نیست، بلکه نبود سازوکاری برای اتصال نیروی کار آماده اشتغال، به مزارع در زمان برداشت است.

به گفته وی در حالی که هزاران نفر در کشور جویای کار هستند، مزارع زعفران هر سال در زمان برداشت، با کمبود نیروی انسانی مواجه می‌شود و این مسئله موجب افت کیفیت محصول، افزایش ضایعات و کاهش ارزش صادراتی زعفران ایران می‌شود.

احتشام با اشاره به شرایط اقتصادی کشور افزود: افزایش بیکاری و کاهش فعالیت برخی واحدهای تولیدی و خدماتی از یک سو و پیش‌بینی تولید مطلوب زعفران در پی بارش‌های مناسب امسال از سوی دیگر، فرصت مناسبی برای بهره‌گیری از ظرفیت نیروی کار ایجاد کرده است.

رئیس شورای ملی زعفران با بیان اینکه برداشت این محصول تنها در بازه‌ای حدود ۵۰ تا ۶۰ روز انجام می‌شود، خاطرنشان کرد: مهاجرت گسترده روستاییان به شهرها طی سال‌های گذشته، ظرفیت سنتی تأمین نیروی کار را کاهش داده است.

وی افزود: با سطح زیر کشت حدود ۱۳۳ هزار هکتار و پیش‌بینی برآورد از شرایط موجود، تولید بیش از ۵۰۰ تن زعفران در سال جاری، نیاز به نیروی کار فصلی بیش از گذشته افزایش یافته و هرگونه تأخیر در برداشت، کیفیت و ارزش صادراتی محصول را تحت تأثیر قرار خواهد داد.

احتشام با اشاره به ویژگی‌های بیولوژیکی زعفران تصریح کرد: عمر گل زعفران تنها سه تا چهار روز است و تأخیر در برداشت، کلاله را در معرض عوامل محیطی قرار داده و از کیفیت آن می‌کاهد. همچنین کمبود نیروی کار و انتقال سنتی گل‌ها برای جداسازی، موجب آسیب به محصول و افزایش ضایعات می‌شود.

وی تأکید کرد: ناترازی میان عرضه نیروی کار و نیاز واقعی مزارع، به یکی از مهم‌ترین عوامل کاهش ارزش افزوده و تضعیف توان صادراتی زعفران ایران تبدیل شده است و رفع این چالش، مستلزم ایجاد سازوکاری کارآمد برای هماهنگی بازار کار در فصل برداشت خواهد بود.

نبود نهادهای واسط، حلقه مفقوده بازار کار زعفران

رئیس شورای ملی زعفران، با تأکید بر اینکه چالش نیروی کار در فصل برداشت زعفران را نمی‌توان صرفاً با سازوکار عرضه و تقاضا تحلیل کرد، اظهار کرد: اگر بازار به‌طور طبیعی قادر به ایجاد تعادل بود، نباید همزمان هزاران نیروی جویای کار در شهرها و کمبود شدید کارگر در مزارع زعفران وجود داشته باشد.

وی تصریح کرد: کارآمدی بازار تنها به میزان سرمایه و منابع وابسته نیست، بلکه وجود نهادهایی که فرآیند ارتباط میان کارگر و کارفرما را تسهیل کنند، نقش تعیین‌کننده‌ای دارد. از این رو، مشکل اصلی زنجیره تولید زعفران کمبود نیروی انسانی نیست، بلکه نبود سازوکارهایی است که بتوانند در زمان مناسب، نیروی کار را با حداقل هزینه به مزارع متصل کنند.

احتشام افزود: در شرایط کنونی، هم کشاورزان و هم نیروی کار در بازار حضور دارند، اما فقدان ساختارهای سازمان‌یافته موجب شده ارتباط مؤثری میان آن‌ها شکل نگیرد و این مسئله در حساس‌ترین مقطع تولید، به کاهش بهره‌وری و افزایش ضایعات منجر شود.رئیس شورای ملی زعفران با اشاره به ساختار بازار کار این محصول، از «هزینه‌های پنهان مبادله» به‌عنوان یکی از عوامل اصلی ناکارآمدی یاد کرد و گفت: کشاورزان باید نیروی کار مناسب را شناسایی کنند، کارگران از فرصت‌های شغلی مطلع شوند، درباره دستمزد به توافق برسند و در نهایت کیفیت برداشت نیز تضمین شود.

به گفته وی نبود ساختارهای رسمی، این فرآیند را دشوار و هزینه مبادله را برای هر دو طرف افزایش داده است.

این فعال صنعت زعفران ادامه داد: زمانی که کشاورز بخش قابل توجهی از زمان خود را صرف یافتن نیروی کار می‌کند و نیروی کار نیز از فرصت‌های موجود اطلاع کافی ندارد، بخشی از ظرفیت تولید پیش از آغاز برداشت از دست می‌رود.

احتشام با بیان اینکه جذب نیروی کار در بسیاری از مناطق زعفران‌خیز همچنان بر پایه روابط سنتی و خویشاوندی انجام می‌شود، خاطرنشان کرد: این شیوه در مقیاس محدود کارآمد است، اما پاسخگوی نیاز گسترده مزارع زعفران نیست.

به اعتقاد وی نتیجه این وضعیت، شکل‌گیری «عدم وجود تطابق» در بازار کار است؛ یعنی شرایطی که کشاورزان به دنبال کارگر هستند و کارگران نیز به دنبال کار، اما ارتباط مؤثری میان آن‌ها برقرار نمی‌شود.

احتشام به نقش عوامل رفتاری در این حوزه اشاره کرد و گفت: بخشی از نیروهای کار شهری که طی سال‌های اخیر شغل خود را از دست داده‌اند، نسبت به اشتغال فصلی در بخش کشاورزی تمایل کمتری دارند و هزینه‌هایی مانند رفت‌وآمد، اسکان موقت، دوری از خانواده و ریسک‌های فعالیت در محیط روستایی را بیش از منافع آن ارزیابی می‌کنند.

تجربه کشورهای موفق در ساماندهی بازار کار کشاورزی

رئیس شورای ملی زعفران با اشاره به تجربه کشورهای مختلف در ساماندهی بازار کار کشاورزی تصریح کرد: کمبود نیروی کار فصلی، مسئله‌ای مختص ایران نیست و بسیاری از اقتصادهای توسعه‌یافته و نوظهور نیز با این چالش مواجه بوده‌اند، اما تفاوت اصلی در کیفیت نهادهایی است که برای مدیریت این بازار ایجاد کرده‌اند.

وی خاطرنشان کرد: ترکیه با ساماندهی واسطه‌های رسمی، برزیل با تشکیل کنسرسیوم‌های کارفرمایی، اندونزی با برنامه‌ریزی برای جابه‌جایی نیروی کار و ژاپن و کره جنوبی با استفاده از ظرفیت بازنشستگان و کارکنان نیمه‌وقت شهری، توانسته‌اند هزینه‌های مبادله را کاهش داده و بازار کار کشاورزی را ساماندهی کنند.

احتشام تأکید کرد: وجه مشترک تمامی این تجربه‌ها آن است که دولت‌ها منتظر نمانده‌اند تا کارگر و کارفرما یکدیگر را پیدا کنند، بلکه با ایجاد زیرساخت‌ها و نهادهای لازم، فرآیند اتصال عرضه و تقاضای نیروی کار را تسهیل کرده‌اند؛ اقدامی که به افزایش بهره‌وری، کاهش ضایعات و تقویت رقابت‌پذیری بخش کشاورزی منجر شده است.

اجرای طرح‌های توسعه‌ای صنعت نفت با تکیه بر توان داخلی

مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران با اشاره به ضرورت اجرای به‌موقع طرح‌های توسعه‌ای، بر تسریع در اجرای پروژه‌ها، رفع موانع اجرایی، بهره‌گیری هرچه بیشتر از هماهنگی مستمر میان ارکان اجرایی تاکید کرد.

به نقل از وزارت نفت، حمید بورد مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران در نشست بررسی روند پیشرفت طرح‌های توسعه‌ای شرکت مهندسی و توسعه نفت (متن)، آخرین وضعیت اجرای پروژه‌ها، میزان تحقق برنامه‌های اجرایی و الزامات مورد نیاز برای شتاب‌بخشی به روند اجرای طرح‌ها را بررسی و راهکارهای رفع موانع و افزایش هماهنگی میان بخش‌های مختلف را مطرح کرد.

این نشست با حضور فرخ علیخانی، مدیر برنامه‌ریزی تلفیقی شرکت ملی نفت ایران و نصرالله زارعی، مدیرعامل شرکت مهندسی و توسعه نفت، برگزار شد و مجریان طرح‌ها آخرین وضعیت پروژه‌های تحت مدیریت خود، اقدام‌های انجام‌شده، برنامه‌های پیش‌رو، چالش‌های اجرایی و راهکارهای پیشنهادی برای تسریع در روند اجرای طرح‌ها را ارائه کردند.

این نشست در چهارچوب پایش مستمر طرح‌های توسعه‌ای و بررسی آخرین وضعیت پروژه‌های راهبردی شرکت مهندسی و توسعه نفت برگزار شد.

شرکت مهندسی و توسعه نفت (متن) مسئولیت اجرای بخشی از مهم‌ترین طرح‌های توسعه میدان‌های نفتی کشور را به عهده دارد. توسعه میدان‌های نفتی آزادگان، یادآوران، یاران، سپهر و جفیر، سهراب، چشمه‌خوش، دالپری و پایدار شرق و نیز نیروگاه غرب کارون ازجمله پروژه‌های راهبردی این شرکت به شمار می‌رود که نقش مهمی در افزایش ظرفیت تولید نفت کشور دارند.

۳ رقم جدید آویشن معرفی شد

در راستای توسعه زنجیره ارزش گیاهان دارویی ۳ رقم جدید آویشن پس از بررسی‌های علمی و کارشناسی از سوی کمیته معرفی ارقام معرفی شدند

در یکصد و بیست‌وهفتمین جلسه کمیته معرفی ارقام که با حضور شکراله حاجی‌وند سرپرست مؤسسه تحقیقات جنگل‌ها و مراتع کشور، اعضای کمیته و جمعی از پژوهشگران بخش تحقیقات گیاهان دارویی در محل مؤسسه تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال برگزار شد، گزارش معرفی ۳ رقم جدید آویشن ارائه شد و پس از بررسی‌های علمی و کارشناسی، اعضای کمیته با معرفی هر ۳ رقم موافقت کردند. بر این اساس، دو رقم آویشن برگ‌نیزه‌ای با نام‌های «فراهان» و «عطرین» و یک رقم آویشن کرک‌آلود با نام «نسیم» به تصویب رسیدند.

شکراله حاجی‌وند سرپرست مؤسسه تحقیقات جنگل‌ها و مراتع کشور، در این خصوص اظهار کرد: این دستاورد، می‌تواند نقش مؤثری در توسعه زنجیره ارزش گیاهان دارویی کشور ایفا کند. معرفی ارقام جدید، علاوه‌بر افزایش عملکرد و بهبود کیفیت تولید، زمینه را برای تأمین بذر استاندارد، توسعه کشت تجاری، افزایش درآمد تولیدکنندگان و تأمین پایدار مواد اولیه مورد نیاز صنایع دارویی، غذایی و آرایشی ـ بهداشتی فراهم می‌کند

وی ادامه داد: با توجه به ظرفیت‌های اقلیمی ایران در تولید گیاهان دارویی، توسعه ارقام اصلاح‌شده و سازگار با شرایط مختلف محیطی، یکی از الزامات تحقق سیاست‌های کلان وزارت جهاد کشاورزی در زمینه ارتقای بهره‌وری، افزایش صادرات محصولات با ارزش افزوده بالا و تقویت امنیت زیستی کشور به شمار می‌رود.

حاجی‌وند، با اشاره به اهمیت معرفی این ارقام، تصریح کرد: معرفی ارقام جدید گیاهان دارویی، تنها یک دستاورد پژوهشی نیست، بلکه حلقه‌ای راهبردی در زنجیره تولید دانش، فناوری و ثروت در حوزه گیاهان دارویی محسوب می‌شود. مؤسسه تحقیقات جنگل‌ها و مراتع کشور با تکیه بر توان علمی پژوهشگران خود، توسعه ارقام بومی، مقاوم و پر محصول را به عنوان یکی از محورهای اصلی ارتقای بهره‌وری و توسعه پایدار در حوزه گیاهان دارویی دنبال می‌کند.

توسعه کشاورزی قراردادی هوشمند با بخش خصوصی

توسعه کشاورزی قراردادی با تقویت زیرساخت‌های هوشمند و مشارکت بخش خصوصی در دستور کار وزارت جهاد کشاورزی قرار دارد.

در نشست کارگروه کشاورزی قراردادی با حضور مدیران و کارشناسان معاونت برنامه‌ریزی و اقتصادی، نمایندگان دستگاه‌های ذی‌ربط و فعالان بخش خصوصی، آخرین وضعیت اجرای برنامه‌های کشاورزی قراردادی، چالش‌های موجود، ظرفیت‌های توسعه این الگوی تولید و راهکارهای تسریع در اجرای برنامه‌های مرتبط مورد بررسی و تبادل نظر قرار گرفت.در این نشست، حاضران با تأکید بر نقش کشاورزی قراردادی در افزایش بهره‌وری، ارتقای امنیت غذایی، کاهش ریسک تولید و ایجاد بازار مطمئن برای محصولات کشاورزی، بر ضرورت توسعه همکاری میان بخش دولتی و خصوصی در این حوزه تأکید کردند.همچنین گزارشی از فعالیت میز توسعه کشاورزی قراردادی در دفتر امور اقتصادی ارائه شد. بر اساس این گزارش، این میز به صورت مستمر و هفتگی در روزهای یکشنبه تشکیل می‌شود و موضوعات، پیشنهادها و چالش‌های مرتبط با کشاورزی قراردادی در آن بررسی و پیگیری می‌شود.

همچنین اعلام شد که تاکنون بخش قابل توجهی از مسائل مطرح‌شده از طریق این میز تخصصی پیگیری و برای رفع آن‌ها اقدامات لازم انجام شده است.

بخش دیگری از این نشست به بررسی روند استقرار و توسعه سامانه‌های هوشمند اختصاص داشت. در این زمینه اعلام شد سامانه «کات» به عنوان یک سامانه ملی با دسترسی مشترک وزارت جهاد کشاورزی و وزارت صنعت، معدن و تجارت، در سطح استان‌ها فعال است و نقش مهمی در مدیریت و پایش فرآیندهای کشاورزی قراردادی ایفا می‌کند. همچنین سامانه «سیتا» هم‌اکنون در اختیار تمامی استان‌های کشور قرار گرفته و مقرر شد تا پایان هفته آینده، دسترسی این سامانه برای شهرستان‌ها نیز فراهم شود تا خدمات مرتبط با کشاورزی قراردادی با سرعت و دقت بیشتری ارائه شود.

وقتی پسماند مزرعه برق تولید می‌کند

گسترش انرژی خورشیدی در بخش کشاورزی می‌تواند فراتر از تأمین برق، هزینه‌های تولید را کاهش دهد و وابستگی مزارع به شبکه انرژی را کم کند. کشاورزی در نقطه تلاقی سه چالش هم‌زمان افزایش هزینه انرژی، تشدید آثار تغییر اقلیم و ضرورت تولید غذای بیشتر با مصرف منابع کمتر قرار گرفته است. این وضعیت، انرژی را از یک نهاده جانبی به یکی از عوامل تعیین‌کننده تاب‌آوری بخش کشاورزی بدل کرده است. سامانه‌های آبیاری، گلخانه‌ها، سردخانه‌ها، تجهیزات فرآوری، ماشین‌آلات و زنجیره حمل‌ونقل همگی به جریان پایدار و قابل‌اعتماد انرژی وابسته هستند. در چنین شرایطی، افزایش قیمت سوخت یا اختلال در شبکه برق می‌تواند هزینه تولید را بالا ببرد، زمان‌بندی عملیات کشاورزی را برهم زند و بخشی از محصول را پیش از رسیدن به بازار از بین ببرد. در چنین شرایطی، انرژی‌های تجدیدپذیر ظرفیتی برای کاهش انتشار کربن و مقابله با تغییرات اقلیمی فراهم می‌کنند و هم‌زمان می‌توانند ساختار هزینه، الگوی درآمد و میزان استقلال عملیاتی واحدهای کشاورزی را تغییر دهند.

گذار از مصرف‌کننده انرژی به تولیدکننده انرژی

مهم‌ترین تحول ناشی از ورود انرژی‌های تجدیدپذیر به کشاورزی، تغییر جایگاه مزرعه در نظام انرژی است. مزرعه‌ای که پیش‌تر برق و سوخت را از بیرون دریافت می‌کرد، با نصب سامانه‌های خورشیدی، توربین بادی، واحد تولید زیست‌گاز یا تجهیزات کوچک برق‌آبی می‌تواند بخشی از انرژی مورد نیاز خود را تأمین کند و در صورت فراهم بودن زیرساخت و مقررات، مازاد آن را نیز به شبکه بفروشد. این تغییر، درآمد کشاورز را از نوسان‌های تولید محصول تا اندازه‌ای جدا می‌کند و یک جریان درآمدی مکمل به وجود می‌آورد.

داده‌های جهانی نیز از گسترش این روند حکایت دارد. بر همین اساس، در سال ۲۰۲۲ حدود ۱۵.۵ درصد از انرژی مصرفی بخش کشاورزی جهان از منابع تجدیدپذیر تأمین شده و نرخ رشد سالانه پذیرش این منابع در کشاورزی از ۷ درصد فراتر رفته است؛ روندی صعودی که همچنان ادامه دارد. کاربرد انرژی تجدیدپذیر در کشورهای مختلف یکسان نبوده است. در بسیاری از اقتصادهای توسعه‌یافته، خوداتکایی انرژی و ایجاد درآمد تازه در کانون توجه قرار گرفته، در حالی که در بخش‌هایی از آفریقا، دسترسی اولیه و پایدار به انرژی اهمیت بیشتری داشته است. با وجود این ظرفیت، تنها شمار محدودی از کشورها اهداف اختصاصی برای انرژی تجدیدپذیر در کشاورزی تدوین کرده‌اند و تعداد کشورهایی که مشوق مالی مشخصی برای استفاده از این منابع در آبیاری دارند نیز بسیار محدود است.

کشاورزی مبتنی بر انرژی خورشیدی و حل مناقشه زمین

انرژی خورشیدی بیشترین قابلیت گسترش در مزارع را دارد، زیرا سطح بام انبارها، دامداری‌ها، گلخانه‌ها و تأسیسات فرآوری می‌تواند بدون اشغال زمین زراعی برای نصب پنل مورد استفاده قرار گیرد. ظرفیت مهم‌تر در سامانه‌های کشاورزی خورشیدی یا اگروولتائیک نهفته است. در این الگو، پنل‌های فتوولتائیک با ارتفاع، فاصله و زاویه‌ای نصب می‌شوند که امکان ادامه کشت یا دامداری در همان زمین حفظ شود. زمین در چنین ساختاری دو محصول مجزا، یعنی غذا و برق تولید می‌کند.کارکرد سامانه‌های اگروولتائیک به تولید انرژی محدود نمی‌شود. در این سازوکار، سایه کنترل‌شده پنل‌ها می‌تواند تبخیر آب را کاهش دهد، دمای محیط پیرامون گیاه را تعدیل کند و برای برخی محصولات، شرایط خرداقلیمی مناسب‌تری به وجود آورد.

این در حالی است که طراحی نامتناسب ممکن است دسترسی گیاه به نور، حرکت ماشین‌آلات و عملیات برداشت را مختل کند. از همین روی، برای پیشبرد این الگو، انتخاب محصول، فاصله پنل‌ها، اقلیم منطقه، جهت تابش و نیاز آبی باید پیش از اجرا به‌صورت هم‌زمان ارزیابی شوند. پروژه‌های اروپایی نشان داده‌اند که کشاورزان نسبت به تأثیر احتمالی این سامانه‌ها بر تولید غذا، ارزش طبیعی زمین و سیمای فرهنگی مناطق روستایی حساس هستند. تجربه‌های اجرایی مانند کشت قارچ در سایه پنل‌ها و استفاده از فناوری اگروولتائیک در تاکستان‌ها نشان می‌دهد که موفقیت این فناوری به تطبیق آن با ویژگی‌های هر محصول وابسته است.

باد، آب و گرمای زمین در خدمت تولید

انرژی بادی در مناطق دارای جریان پایدار باد می‌تواند برق مورد نیاز مزرعه را تأمین و درآمد اجاره زمین یا مشارکت در فروش برق را برای کشاورزان فراهم کند. استقرار توربین‌ها در مراتع یا زمین‌های دامداری، تعارض با کشت محصولات را کاهش می‌دهد. ترکیب باد و خورشید نیز به دلیل تفاوت ساعات و فصل‌های تولید، قابلیت تأمین باثبات‌تر انرژی را دارد.

شبکه‌های آبیاری نیز می‌توانند به زیرساخت تولید انرژی تبدیل شوند. نصب توربین‌های کوچک در مسیر جریان آب یا استفاده از فناوری پمپ به‌عنوان توربین، امکان بازیابی انرژی موجود در سامانه‌های انتقال و توزیع آب را بدون ساخت سدهای بزرگ فراهم می‌کند. علاوه بر موارد ذکر شده، انرژی زمین‌گرمایی نیز در مناطق مستعد می‌تواند برای گرمایش گلخانه‌ها، پرورش آبزیان و تأمین حرارت فرآیندهای کشاورزی به کار رود. مزیت این منبع در استمرار تولید و وابستگی کمتر به تغییرات روزانه آب‌وهواست. بر همین اساس، الگوی مطلوب برای هر مزرعه از جغرافیا، منابع محلی، نوع تولید و الگوی مصرف انرژی آن مزرعه استخراج می‌شود.

پسماند کشاورزی به‌عنوان دارایی انرژی

زیست‌توده و زیست‌گاز حلقه میان مدیریت پسماند، تولید انرژی و اقتصاد چرخشی را شکل می‌دهند. بقایای گیاهی، فضولات دامی و پسماندهای صنایع غذایی می‌توانند به خوراک واحدهای تولید حرارت، برق یا گاز تبدیل شوند. این فرایند هزینه دفع پسماند را کاهش می‌دهد، از انتشار کنترل‌نشده متان جلوگیری می‌کند و محصولاتی جانبی مانند کود آلی در اختیار مزرعه قرار می‌دهد. ارزش واقعی زیست‌انرژی زمانی آشکار می‌شود که طراحی آن بر پایه ظرفیت واقعی پسماند صورت گیرد.از همین روی، باید در نظر داشت که واحد زیست‌انرژی در مقیاسی طراحی شود که خوراک آن از پسماند موجود و پایدار تأمین شود. در چنین وضعیتی، هماهنگی میان چند مزرعه، دامداری یا واحد فرآوری نیز می‌تواند تأمین خوراک را باثبات‌تر و هزینه تجهیزات را میان بهره‌برداران تقسیم نماید.

رابطه انرژی تجدیدپذیر و رشد کشاورزی، زمینه‌محور است

مطالعه تطبیقی هلند و آفریقای جنوبی در حوزه ادغام بخش کشاورزی با انرژی‌های تجدیدپذیر نشان می‌دهد که پیامد اقتصادی انرژی تجدیدپذیر از شرایط نهادی، ساختار تولید و سطح توسعه زیرساخت تأثیر می‌پذیرد. این پژوهش با بررسی داده‌های سال‌های ۱۹۹۱ تا ۲۰۲۱، در آفریقای جنوبی رابطه بلندمدتی میان مصرف انرژی تجدیدپذیر، تولید کشاورزی و تولید ناخالص داخلی شناسایی کرده است. بر همین اساس، افزایش مصرف انرژی تجدیدپذیر و رشد اقتصادی، ارزش تولید کشاورزی را در بلندمدت افزایش داده و رشد تولید کشاورزی نیز بر اقتصاد اثر مثبت گذاشته است.در هلند، رابطه آماری مشابهی در کوتاه‌مدت و بلندمدت مشاهده نشده است. این تفاوت نشان می‌دهد که یک فناوری واحد می‌تواند در اقتصادی با کمبود انرژی و محدودیت دسترسی، اثر توسعه‌ای مستقیم‌تری داشته باشد و در یک نظام کشاورزی پیشرفته‌تر، اثر آن در لایه‌های دیگری مانند کاهش انتشار، تثبیت هزینه یا بهبود تاب‌آوری ظاهر شود.

روزنامه مرز اقتصاد
www.marzeghtesad.ir
شنبه ۱۷ مردادماه ۱۴۰۵ • شماره ۹۶۹۰
www.marzeghtesad.ir

آشفتگی بازار نفت موتور سودآوری غول‌های انرژی

لیلا جلیلوند – بحران ژئوپلیتیکی ناشی از جنگ ایران، تنها قیمت نفت و گاز را دستخوش نوسان نکرد؛ بلکه سودی تاریخی را برای بزرگ‌ترین معامله‌گران انرژی جهان به همراه آورد.

جنگ ایران و اختلال در بازار جهانی انرژی، علاوه بر افزایش قیمت نفت و گاز، سودی کم‌سابقه را نصیب بزرگ‌ترین شرکت‌های معامله‌گر کالا در جهان کرده است. تازه‌ترین گزارش مالی شرکت «گلنکور» نشان می‌دهد این غول سوئیسی در نیمه نخست سال ۲۰۲۶ از محل معاملات انرژی، عملکردی ثبت کرده که بیانگر تأثیر مستقیم بحران‌های ژئوپلیتیکی بر ساختار بازارهای جهانی است.

جهش خیره‌کننده درآمد معاملات انرژی

گلنکور اعلام کرده است سود تعدیل‌شده عملیاتی (EBIT) بخش معاملات انرژی این شرکت در شش ماه نخست سال ۲۰۲۶ به ۲.۶۶ میلیارد دلار رسیده؛ رقمی که در مدت مشابه سال قبل تنها ۴۰ میلیون دلار بود. به بیان دیگر، درآمد این بخش طی یک سال حدود ۶۶ برابر افزایش یافته است.

این رشـــد عمدتاً ناشی از نوسانات شدید بازار نفت، گاز طبیعی مایع (LNG) و حمل‌ونقل دریایی بوده؛ شرایطی که پس از جنگ ایران و اختلال در عبور نفتکش‌ها از منطقه خلیج فارس شـــکل گرفت و باعث جهش قیمـــت حامل‌های انرژی در بازارهای جهانی شد.

مدیرعامل گلنکور، گری ناگل، اعلام کرده اســـت که بخش نفت و گاز بیشـــترین ســـهم را در سودآوری شرکت داشته و از ناهماهنگی‌های گسترده میان بازارهای LNG، نفت خام و کشتیرانی بیشترین بهره را برده است.

معامله‌گران بزرگ، برندگان اصلی بحران

گلنکور تنها شرکتی نیست که از آشفتگی بازار انرژی سود برده است. میزهای معاملاتی شرکت‌های بزرگ اروپایی از جمله BP، شل، توتال‌انرژیز و همچنین شرکت خصوصی ترافیگورا نیز امسال میلیاردها دلار سود ثبت کرده‌اند.ترافیگورا پیش‌تر اعلام کرده بود که در شش ماه منتهی به مارس، بیش از ۴.۱ میلیارد دلار سود خالص کسب کرده است؛ موضوعی که نشان می‌دهد معامله‌گران بزرگ کالا توانسته‌اند از شکاف‌های قیمتی و کمبود عرضه در بازار جهانی، بیشترین بهره را ببرند.

چرا بحران به سود معامله‌گران تمام می‌شود؟

برخلاف شرکت‌های تولیدکننده نفت که درآمد آنها عمدتاً به سطح قیمت‌ها وابسته است، شرکت‌های فعال در تجارت کالا از افزایش نوسان بازار سود می‌برند.وقتی جنگ یا بحران‌های ژئوپلیتیکی مسیرهای صادراتی را مختل می‌کند، اختلاف قیمت میان مناطق مختلف جهان افزایش می‌یابد، هزینه حمل‌ونقل تغییر می‌کند و بازار با کمبودهای مقطعی روبه‌رو می‌شود. معامله‌گران بزرگ با استفاده از شبکه گسترده ذخیره‌سازی، حمل‌ونقل و قراردادهای مالی، می‌توانند از این اختلاف قیمت‌ها سودهای قابل توجهی کسب کنند.به همین دلیل، دوره‌هایی که برای مصرف‌کنندگان و بسیاری از صنایع با افزایش هزینه‌ها همراه است، معمولاً به یکی از سودآورترین مقاطع برای شرکت‌های تجارت انرژی تبدیل می‌شود.

افزایش حجم معاملات گلنکور

گزارش مالی این شرکت نشان می‌دهد حجم معاملات نفت خام و فرآورده‌های نفتی گلنکور نیز رشد محسوسی داشته و به حدود ۵.۲ میلیون بشکه در روز رسیده است؛ رقمی که حدود ۲۴ درصد بیشتر از میانگین معاملات این شرکت در سال ۲۰۲۵ محسوب می‌شود.این افزایش حجم معاملات در کنار جهش قیمت‌ها، نقش مهمی در رشد درآمدهای شرکت داشته است.

بازار نفت همچنان آسیب‌پذیر است

گلنکور در چشم‌انداز نیمه دوم سال هشدار داده که کاهش قابل توجه ذخایر نفتی جهان، بازار را نسبت به هرگونه اختلال جدید بسیار حساس‌تر کرده است.

در چنین شرایطی، هرگونه تنش تازه در مسیرهای صادراتی، کاهش تولید یا اختلال در حمل‌ونقل دریایی می‌تواند بار دیگر قیمت نفت را با جهش روبه‌رو کند. این موضوع نشان می‌دهد اگرچه بخشی از شوک اولیه جنگ فروکش کرده، اما بازار انرژی هنوز وارد مرحله‌ای باثبات نشده است.

فشار سیاسی بر شرکت‌های نفتی

همزمان با انتشـــار این گزارش، دونالد ترامپ نیز از ســـود بالای شرکت‌های نفتی انتقاد کرده و اعلام کرده است که افزایش قیمت بنزین می‌تواند به زیان جمهوری‌خواهان در انتخابات میان‌دوره‌ای کنگره تمام شود. این اظهارات نشان می‌دهد رشد سود شرکت‌های انرژی، علاوه بر پیامدهای اقتصادی، به موضوعی سیاسی نیز تبدیل شده است.

گزارش گلنکور بار دیگر نشان می‌دهد که در بازارهای جهانی، بحران‌ها همیشه برای همه بازیگران زیان‌آور نیستند. در حالی که مصرف‌کنندگان و بسیاری از اقتصادها هزینه افزایش قیمت انرژی را پرداخت می‌کنند، شرکت‌های بزرگ معامله‌گر کالا با بهره‌گیری از نوسانات شدید بازار، سودهای تاریخی ثبت می‌کنند.

ادامه حساسیت بازار نفت به وضعیت ذخایر جهانی و ریسک‌های ژئوپلیتیکی نیز نشان می‌دهد که در ماه‌های آینده، معامله‌گران انرژی همچنان از مهم‌ترین برندگان احتمالی تلاطم‌های بازار خواهند بود.

از پروژه‌های تولید برق و پایداری شبکه در استان حمایت می‌کنیم

استاندار کرمانشاه با تاکید بر اینکه انرژی زیرساخت اصلی توسعه و پیشرفت است، گفت: مدیریت استان با تمام توان از پروژه‌های تولید برق و پایداری شبکه در استان حمایت می‌کند.

منوچهر حبیبی در نشست بررسی طرح توسعه نیروگاه سیکل ترکیبی ۹۰۰ مگاواتی دالاهو با بیان اینکه ناترازی برق یکی از چالش‌های اصلی کشور است، افزود: در شرایط کنونی که کشور با محدودیت‌های انرژی مواجه است، تولید برق نه تنها یک ضرورت، بلکه اولویتی راهبردی برای حفظ جریان تولید در بخش صنعت و تامین آسایش مردم در بخش خانگی محسوب می‌شود.

وی با اشاره به دستاوردهای فنی مجموعه نیروگاهی دالاهو و ورود بخش بخار این نیروگاه به مدار گفت: اینکه این مجموعه موفق شده است بدون مصرف سوخت اضافی و تنها با استفاده از انرژی حرارتی بازیافتی، ۳۰۰ مگاوات به ظرفیت تولید خود بیفزاید، الگویی ارزشمند از نوآوری در صنعت نیروگاهی است.استاندار کرمانشاه با بیان اینکه با تحقق وعده مدیریت نیروگاه مبنی بر ورود این فاز به مدار تا پایان شهریور، گام موثری در کاهش ناترازی انرژی در استان و کشور برداشته خواهد شد، ادامه داد: مدیریت استان از شرکت‌های توانمند برای سرمایه‌گذاری در عرصه انرژی‌های تجدیدپذیر دعوت می‌کند.حبیبی با اشاره به شناسایی حدود ۱۰۰ ساختگاه مناسب برای احداث نیروگاه‌های خورشیدی در کرمانشاه بیان کرد: با تمرکز بر این ظرفیت‌ها می‌توانیم از نیروگاه‌های مقیاس کوچک به سمت تولید انرژی تجدیدپذیر با ظرفیت بیش از ۲۰۰ مگاوات حرکت کنیم که علاوه بر تقویت شبکه داخلی، فرصت صادرات برق به کشورهای همسایه را نیز فراهم می‌کند.

افت صادرات نفت آمریکا به پایین‌ترین حجم

داده‌های ردیابی کشـــتی‌ها نشـــان می‌دهد که صادرات نفت آمریکا در ماه ژوئیه به پایین‌ترین حجم در هشت ماه گذشته رسیده است.

به نقل از رویترز، داده‌های ردیابی کشتی‌ها نشان داد که صادرات نفت آمریکا در ماه ژوئیه به ۳ میلیون و ۶۶۰ هـــزار بشـــکه در روز رسیده که پایین‌ترین حجم در هشت ماه اخیر است؛ زیرا به دلیل امضای تفاهم‌نامه بین ایران و آمریکا در ماه ژوئن، بازارها برای مدتی کوتاه نفت خاورمیانه را دریافت کردند و این اقدام تقاضا برای نفت خام ایالات‌متحده را در خارج از این کشور کاهش داد.

افت شدید عرضه نفت خام ازسوی تولیدکنندگان خاورمیانه به دلیل جنگ آمریکا و رژیم صهیونیستی علیه ایران، کشورهای آسیایی و اروپایی را مجبور کرد برای مقابله با کمبود عرضه، به واردات نفت از ایالات متحده روی آورند. صادرات محموله‌های نفت آمریکا در ماه مه به ۵ میلیون و ۷۰۰ هزار بشکه در روز رسید.

بااین‌حال، از آن زمان تاکنون صادرات نفت آمریکا پیوسته کاهش یافته است. امضای تفاهم‌نامه اولیه بین ایران و آمریکا در ماه ژوئن، با بهبود جریان نفت از تنگه هرمز، عرضه به بازارهای جهانی را افزایش داد.

سهم صادرات نفت آمریکا به آسیا از ۵۲ درصد در ماه ژوئن به حدود ۴۰ درصد در ماه ژوئیه کاهش یافت و خریداران اصلی ازجمله ژاپن و کره جنوبی محموله‌های کمتری از این کشور وارد کردند.

صادرات نفت آمریکا به ژاپن، بزرگ‌ترین خریدار این کشور در ماه‌های ژوئن و ژوئیه، در ماه ژوئیه با ۶۷ درصد کاهش نسبت به بالاترین سطح در ماه مه به ۳۲۴ هزار بشکه در روز رسید، درحالی‌که صادرات روزانه ایالات‌متحده به کره جنوبی با ۳۹ درصد کاهش به ۴۷۴ هزار بشکه رسید

در همین حال، صادرات روزانه نفت آمریکا به اروپا از ۲ میلیون و ۵۰۰ هزار بشکه در ماه مه به حدود یک‌میلیون و ۷۰۰ هزار بشکه در ماه ژوئیه کاهش یافت.صادرات نفت خام برداشت‌شده از ذخیره‌سازی‌های راهبردی دولت آمریکا کاهش یافت و در ماه ژوئیه به تنها ۳۱ هزار بشکه در روز رسید. داده‌های شرکت ردیابی کشتی کپلر نشان داد که این دو محموله به فرانسه و پرو منتقل شده‌اند.

بازسازی پالایشگاه سوم پارس جنوبی کلید خورد

آیین امضای توافق‌نامه پروژه بازسازی پالایشگاه فازهـــای ۴ و ۵ پارس جنـــوبی با حضور مدیرعامل ســـازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران (ایدرو) و اعضای کنسرسیوم بازســـازی این پروژه در منطقه پارس برگزار شد.

آیین امضای توافق‌نامه پروژه بازسازی پالایشگاه فازهای ۴ و ۵ پارس جنوبی، با حضور تورج دهقانی، مدیرعامل شرکت نفت و گاز پارس، فرشاد مقیمی، معاون وزیر صمت و مدیرعامل سازمان گسترش و نوســـازی صنایع ایران (ایدرو) و اعضای کنسرسیوم بازسازی این پروژه در منطقه پارس جنوبی برگزار شد

تورج دهقانی در این آیین با تشریح وظایف اعضای کنسرسیوم بازسازی پروژه پالایشگاه سوم پارس جنوبی تصریح کرد: این پروژه با راهبری شرکت نفت و گاز پارس و اجرای کنسرسیومی به مدیریت بانک تجارت با حضور شرکت‌هایی از بخش خصوصی و عمومی اجرایی خواهد شد.

وی افزود: امیدواریم با تامین مالی و انجام فعالیت‌های اجرایی مطابق زمان مشخص، واحدهای آسیب‌دیده در سریع‌ترین زمان ممکن تکمیل شده و پالایشگاه سوم به مدار تولید بازگردد.

مدیرعامل شرکت نفت و گاز پارس گفت: با ترمیم بخش‌های آسیب‌دیده، بخشی از ناترازی ایجاد شده در حوزه تامین گاز کشور که به‌دلیل حملات اخیر تشدید شده، با ورود به‌موقع این بخش به مدار تولید، کاهش پیدا می‌کند.

دهقـــانی بـــا اشـــاره بـــه تلاش‌هـــای انجـــام شـــده در زمینـــه آوارب‌ـــرداری کامـــل و ایمـــن پالایشـــگاه‌های آسیب‌دیـــده در زمـــان کوتـــاه، از پیمانـــکاران و متخصصـــان مجموعه‌هـــای مشـــارکت‌کننده در این عملیـــات قدردانی کـــرد و افـــزود: در این خصوص بـــا حمایت‌هـــا و تاکیـــد ویـــژه مجموعه دولـــت، وزیر نفـــت و مدیرعامل شـــرکت مـــلی نفت ایـــران، راهبردهـــا و برنامه‌هـــای تدوین شـــده در مورد نحوه عملیات بازســـازی، پس از تصویب در هیئت مدیره شـــرکت ملی نفت ایران، تبیین و عملیات اجرایی آن در قالب تعیین کنسرسیوم آغاز شد.

خودروهای دوگانه‌سوز؛ ظرفیت مغفول کاهش مصرف بنزین

ظرفیت خالی سی‌ان‌جی می‌تواند روزانه دســـت‌کم ۶ میلیون لیتر از کسری بنزین کشور را جبران کند.افزایش مصرف بنزین در سال‌های اخیر و فاصله گرفتن تقاضا از ظرفیت تولید داخلی، بار دیگر ضرورت استفاده از ظرفیت‌های جایگزین در سبد سوخت کشور را برجسته کرده است. یکی از مهم‌ترین این ظرفیت‌ها، شبکه گسترده عرضه سی‌ان‌جی و ناوگان چندمیلیونی خودروهای دوگانه‌ســـوز است؛ ظرفیتی که به‌رغم سرمایه‌گذاری‌های انجام‌شده در سال‌های گذشته، امروز بخش قابل توجهی از آن بلااستفاده مانده و می‌تواند در کوتاه‌مدت بخشی از ناترازی بنزین را کاهش دهد.بررسی وضعیت فعلی صنعت سی‌ان‌جی نشان می‌دهد ظرفیت فعال جایگاهی کشور حدود ۴۰ میلیون مترمکعب در روز است، اما میزان مصرف واقعی به حدود ۱۵ تا ۱۶ میلیون مترمکعب رسیده است. به عبارت دیگر، نزدیک به ۷۰ تا ۷۵ درصد ظرفیت ایجادشده در این بخش خالی مانده؛ در حالی که همین ظرفیت می‌تواند بدون نیاز به سرمایه‌گذاری سنگین جدید، در خدمت مدیریت مصرف بنزین قرار گیرد.

در سال‌های گذشته توسعه سی‌ان‌جی به‌عنوان یکی از راهکارهای اصلی کاهش وابستگی حمل‌ونقل به بنزین دنبال شد و میلیون‌ها خودرو به سامانه دوگانه‌سوز مجهز شدند. اکنون حدود ۴.۵ میلیون خودروی سی‌ان‌جی‌سوز در کشور وجود دارد، اما بخشی از این ناوگان عملاً از ســـوخت گاز استفاده نمی‌کند. آمارها نشان می‌دهد مصرف سی‌ان‌جی که در سال ۱۴۰۱ حدود ۲۲ میلیون مترمکعب در روز بود، اکنون به حدود ۱۶ میلیون مترمکعب کاهش یافته است؛ افتی که نشان می‌دهد بین ۷۰۰ هزار تا یک میلیون خودرو از مدار مصرف سی‌ان‌جی خارج شده‌اند یا سهم استفاده آنها از این سوخت به‌شدت کاهش یافته است.

یکی از دلایل اصلی کاهش اقبال به سی‌ان‌جی، پایین بودن قیمت بنزین نسبت به هزینه‌ها و دردسرهای استفاده از گاز عنوان می‌شود. تا زمانی که اختلاف قیمت، صرفه اقتصادی محسوسی برای مصرف‌کننده ایجاد نکند، انگیزه بازگشت خودروهای دوگانه‌سوز به جایگاه‌های سی‌ان‌جی کاهش می‌یابد. در کنار این موضوع، مســـائلی مانند ریجکت شدن مخازن، هزینه بازبینی و تعویض مخزن، کمبود مشوق‌های پایدار و نگرانی برخی رانندگان نسبت به زمان سوخت‌گیری نیز در کاهش تقاضا نقش داشته است.

ظرفیت آماده برای جبران ناترازی بنزین

مزیت مهم سی‌ان‌جی در شرایط فعلی این است که برخلاف برخی راهکارهای بلندمدت مانند ساخت پالایشگاه یا نوسازی گسترده ناوگان، بخش عمده زیرساخت آن از قبل ایجاد شده است. جایگاه‌ها، تجهیزات عرضه، شبکه انتقال و میلیون‌ها خودروی دوگانه‌سوز در کشور موجود است و فعال‌سازی دوباره این ظرفیت می‌تواند در بازه زمانی کوتاه‌تری نسبت به پروژه‌های سرمایه‌بر، اثر خود را در مصرف بنزین نشان دهد.

برآوردهای فعالان این صنعت نشان می‌دهد اگر تنها ۵ تا ۶ میلیون مترمکعب از مصرف

ازدست‌رفته سی‌ان‌جی به سبد سوخت بازگردد، معادل همین میزان از مصرف روزانه بنزین کاسته خواهد شد. از آنجا که هر مترمکعب سی‌ان‌جی تقریباً می‌تواند جایگزین یک لیتر بنزین در مصرف حمل‌ونقل شود، بازگشت ۶ میلیون مترمکعب سی‌ان‌جی به چرخه مصرف به معنای جبران روزانه حدود ۶ میلیون لیتر کسری بنزین است؛ رقمی که در مقیاس مدیریت سوخت کشور قابل توجه است.اهمیت این عدد زمانی بیشتر می‌شود که بدانیم کشور برای پوشش تقاضای بنزین در دوره‌های اوج مصرف، ناچار به استفاده از ابزارهای مختلف مدیریت عرضه، واردات یا کاهش مصرف می‌شـــود. در چنین شرایطی، فعال‌سازی ظرفیت خالی سی‌ان‌جی می‌تواند فشار بر شبکه تأمین بنزین را کاهش دهد و بخشی از نیاز مصرفی خودروهای شهری، عمومی، تاکسی‌ها، وانت‌ها و خودروهای باری سبک را پوشش دهد.بر اساس برآوردهای موجود، حدود ۷۰۰ تا ۸۰۰ هزار خودرو به دلیل پایین بودن قیمت بنزین و نبود انگیزه کافی، از مصرف سی‌ان‌جی فاصله گرفته‌اند؛ در حالی که این خودروها همچنان ظرفیت فنی استفاده از گاز را دارند یا با انجام بازبینی و رفع ایراد مخزن می‌توانند دوباره به چرخه مصرف بازگردند. اگر این تعداد خودرو دوباره به صف تقاضای سی‌ان‌جی اضافه شوند، مصرف روزانه گاز در حمل‌ونقل می‌تواند به سطح ۲۱ تا ۲۲ میلیون مترمکعب برسد؛ همان سطحی که کشور در سال‌های گذشته تجربه کرده بود.

از ســـوی دیگر، صنعـــت سی‌ان‌جی در شـــرایط کنونی با مازاد ظرفیـــت عرضه مواجه اســـت و همین موضـــوع می‌تواند به فرصتی بـــرای مدیریت ناترازی بنزین تبدیل شـــود. برخلاف بنزین که تولید آن تابع ظرفیت پالایشی و نیازمند ســـرمایه‌گذاری‌های ســـنگین اســـت، سی‌ان‌جی در ایـــران بـــه دلیل دســـترسی گســـترده به گاز طبیعی و زیرســـاخت موجود، امکان نقش‌آفرینی بیشـــتری در کوتاه‌مدت دارد؛ البته به شـــرط آنکه سیاست‌های حمایتی، تعرفه‌ای و اجرایی به‌درستی طراحی شود.

مشوق‌های جدید برای بازگشت خودروها به مصرف گاز

برای احیای تقاضای سی‌ان‌جی، چند طرح حمایتی در دستور کار قرار گرفته است. از جمله این اقدامات می‌توان به واگذاری مخزن رایگان به خودروهای باری، ارائه مخازن اقساطی به خودروهای عمومی و شـــخصی و اجرای پویش عرضه رایگان سی‌ان‌جی در برخی جایگاه‌ها اشاره کرد. هدف اصلی این طرح‌ها، کاهش هزینه اولیه بازگشت خودروها به چرخه مصرف گاز و ایجاد انگیزه برای رانندگانی است که به دلیل هزینه مخزن یا نبود صرفه اقتصادی، استفاده از سی‌ان‌جی را کنار گذاشته‌اند.در مرحله‌های قبلی پویش عرضه رایگان سی‌ان‌جی، بیش از نیمی از جایگاه‌ها مشارکت کردند و اکنون نیز بر اساس اعلام فعالان این صنعت، حدود ۵۰۰ تا ۷۰۰ جایگاه به پویش جدید پیوسته‌اند. پیش‌بینی می‌شود با همکاری دستگاه‌های دولتی و استانداری‌ها، شمار جایگاه‌های مشارکت‌کننده به بیش از هزار جایگاه برسد. گسترش این پویش می‌تواند بخشی از مصرف‌کنندگان را دوباره به ســـمت ســـوخت گاز هدایت کند و به افزایش تقاضا در شبکه سی‌ان‌جی بینجامد.با این حال، اجرای موفق چنین طرح‌هایی نیازمند حمایت مالی و هماهنگی نهادی است. جایگاه‌داران برای عرضه رایگان یا تخفیفی سی‌ان‌جی باید بخشی از درآمد نقدی خود را از دست بدهند و بدون جبران مناسب، انگیزه کافی برای تداوم مشـــارکت نخواهند داشت. به همین دلیل، پیشنهاد شده است دولت در زمینه اجاره جایگاه‌ها، هزینه‌های پیمانکاری و جبران بخشی از فروش نقدی، حمایت مشخصی از فعالان این بخش داشـــته باشـــد.حمایت از سی‌ان‌جی علاوه بر کاهش مصرف بنزین، می‌تواند آثار اقتصادی دیگری نیز به همراه داشته باشد. کاهش نیاز به واردات یا مدیریت پرهزینه بنزین، استفاده بهتر از زیرساخت‌های موجود، افزایش بهره‌وری سرمایه‌گذاری‌های گذشته، کاهش فشار بر پالایشگاه‌ها و ایجاد ثبات بیشتر در تأمین سوخت ناوگان حمل‌ونقل از جمله مزایای فعال شدن ظرفیت خالی این صنعت است.از منظر سیاست‌گذاری، توسعه مصرف سی‌ان‌جی باید در کنار اصلاح تدریجی الگوی مصرف بنزین، افزایش کیفیت خودروها، نوسازی ناوگان فرسوده و بهبود حمل‌ونقل عمومی دیده شود. سی‌ان‌جی به‌تنهایی نمی‌تواند همه مشکلات ناترازی سوخت را حل کند، اما می‌تواند یکی از سریع‌ترین و کم‌هزینه‌ترین ابزارهای کاهش فشار بر بنزین باشد؛ به‌ویژه در شرایطی که ظرفیت جایگاهی و ناوگان دوگانه‌سوز از پیش آماده است.در نهایت، تجربه سال‌های گذشته نشان می‌دهد هر زمان سیاست‌های قیمتی، حمایتی و اجرایی به‌صورت هماهنگ عمل کرده‌اند، مصرف سی‌ان‌جی افزایش یافته و سهم آن در سبد سوخت حمل‌ونقل تقویت شده است. اکنون نیز اگر دولت بتواند مشوق‌های هدفمند، حمایت از جایگاه‌داران، تسهیل بازبینی مخازن و اطلاع‌رسانی مناسب به مالکان خودروهای دوگانه‌سوز را همزمان دنبال کند، بازگشت دست‌کم ۶ میلیون مترمکعب سی‌ان‌جی به مصرف روزانه دور از دســـترس نخواهد بود؛ رقمی که می‌تواند معادل ۶ میلیون لیتر بنزین در روز صرفه‌جویی ایجاد کند و بخشی از ناترازی سوخت کشور را کاهش دهد.

قیمت نفت صعودی ماند

قیمت نفت در معاملات روز جمعه بازار جهانی در بحبوحه نگرانی‌های بیشتر در مورد بازگشایی تنگه هرمز، افزایش یافت.

قیمت آتی نفت خام برنت با ۸۰ سنت یا ۰.۹۷ درصد افزایش، به ۸۳ دلار و ۲۹ سنت در هر بشکه رسید. قیمت آتی نفت وســـت تگزاس اینترمدیت آمریکا با ۶۴ ســـنت یا ۰.۸۳ درصد افزایش، به ۷۷ دلار، ۹۳ سنت در هر بشکه رسید.

قیمت آتی نفت روز پنجشنبه بیش از ۳ دلار در هر بشـــکه افزایش یافت. با این حال، هر دو شاخص نفتی در مسیر ثبت بیش از هفت درصد کاهش قیمت هفتگی قرار دارند.

بر اساس گزارش رویترز، واندانا هاری، بنیانگذار شـــرکت تحلیل بازار نفت «واندا اینسایتس» گفت: «سیگنال‌های این هفته در مـــورد توافق احتمالی ترانزیت ایران و عمان، جو بازار را به شـــدت متلاطم کرده است، اما تاکنون مشخص نیست که برای قطعی شدن این توافق چه اتفاقی باید بیفتد.»

قبل از آغاز تجاوز آمریکایی صهیونی به ایران در اواخر فوریه، تنگه هرمز مسیر ترانزیت تقریبا یک پنجم از محموله‌های نفت و گاز طبیعی مایع جهان بود و هرگونه محدودیت در تردد این مسیر، نگرانی عمده‌ای را برای بازارهای انرژی ایجاد می‌کند.

عامل دیگری که از افزایش قیمت نفت پشتیبانی کرد، تشدید درگیری‌ها در سایر نقاط منطقه بود که نگرانی‌هایی را در مورد مسیرهای کشتیرانی دریای ســـرخ ایجاد کرد.حمله پهپادی اوکراینی که گفته می‌شود یک پالایشگاه بزرگ روسیه را به آتش کشیده است، نیز به نگرانی‌های عرضه افزود.

سرمایه‌گذاران همچنین گزارش حقوق و دستمزد بخش غیرکشاورزی آمریکا را که قرار است اواخر روز جمعه منتشر شود، برای یافتن سرنخ‌هایی در مورد مسیر نرخ بهره فدرال رزرو، زیر نظر دارند. نرخ بهره بالاتر از نظر تئوری، فعالیت اقتصادی را کند کرده و تقاضا برای سوخت را کاهش می‌دهد.

۱۹۴ هزار انشعاب غیر مجاز از شبکه برق جمع‌آوری شد

معاون هماهنگی توزیع توانیر از جمع‌آوری ۱۹۴ هزار و ۱۹۷ انشعاب غیر مجاز و ۸۰۰ کیلومتر کابل غیر مجاز از ابتدای اجرای طرح ملی مهتاب خبر داد و گفت: این اقدامات تاکنون به اصلاح ۲۳۹۵ مگاوات بار پایه شبکه برق کشور منجر شده است

به گزارش از توانیر، اکبر حسن‌یکلو در آیین آغاز شانزدهمین مانور سراسری «طرح ملی مهتاب» با اشاره به دستاوردهای اجرای این طرح اظهار کرد: طرح ملی مهتاب به‌عنوان یکی از برنامه‌های مهم صنعت برق در حوزه مقابله با برق‌دزدی، مدیریت بـــار، کاهش تلفات و افزایش پایداری شـــبکه، با مشارکت گســـترده نیروهای عملیاتی در سراسر کشور اجرا می‌شود.

وی افزود: شـــانزدهمین مانور سراسری طرح مـــلی مهتاب با حضـــور ۱۵۰۴ اکیپ عملیاتی و ۳۸۱۷ نیروی اجرایی به‌صورت همزمان در کشور در حال اجراســـت و اقدامات انجام‌شـــده در قالب این طرح تاکنون نتایج قابل توجهی در صیانت از شبکه توزیع برق و ساماندهی مصارف غیرمجاز به همراه داشته است.

معاون هماهنگی توزیع توانیر با تشریح نتایج اجرای طرح مهتاب گفـــت: از ابتدای اجرای این طرح تاکنون، ۱۹۴ هزار و ۱۹۷ انشعاب غیر مجاز و ۸۰۰ کیلومتر کابل غیر مجاز در سراســـر کشور جمع‌آوری شده است.

حسن‌یکلو ادامه داد: در همین چارچوب، ۲۹۶ دستگاه ترانسفورماتور فشـــار متوسط غیر مجاز نیز از مدار خارج شـــده و مجموع این اقدامات به اصلاح ۲۳۹۵ مگاوات بار پایه شـــبکه برق کشور منجر شده است.

وی با اشـــاره به دیگر دستاوردهای طرح ملی مهتاب اظهار کرد: تاکنون ۴۶ هزار و ۸۴۳ انشعاب غیر مجاز به انشعاب مجاز تبدیل و ۴۲ هزار و ۹۷۹ شمارشگر موقت نصب شده است.

معاون هماهنگی توزیع توانیر افزود: همچنین در جریان اجرای این طرح، ۹۵۰۷ مرکز غیر مجاز اســـتخراج رمزارز شناسایی و جمع‌آوری شده که این اقدام نقش مؤثری در کاهش بار غیر متعارف و جلوگیری از آسیب به شبکه برق داشته است.

حســـن‌یکلو ادامه داد: در بخش پایش مصارف کشـــاورزی نیز ۳۲۱ هـــزار و ۵۳۳ حلقه چاه آب کشاورزی مورد تست و بازرسی قرار گرفته است.

وی تعویض ۲۶۸ هزار و ۳۴۶ کنتور معیوب و انجام ۱۱۳ هزار و ۶۱۷ مورد محدودسازی مصرف از طریق تعویض فیوز، را از دیگر اقدامات انجام‌شده در قالب طرح ملی مهتاب ذکر کرد.

معاون هماهنگی توزیع توانیر تأکید کرد: اجرای مستمر طرح ملی مهتاب با اتکا به توان نیروهای عملیاتی و بهره‌گیری از سامانه‌های هوشمند، یکی از مهم‌ترین برنامه‌های صنعت برق برای مقابله با برق‌دزدی، کاهش تلفات، صیانت از ســـرمایه‌های ملی و افزایش پایداری شبکه سراسری برق است.

توقف بی‌سابقه صادرات نفت عربستان به آمریکا

داده‌های دولت آمریکا نشان می‌دهد که در پی بسته‌شدن تنگه هرمز، واردات نفت ایالات متحده از عربستان سعودی در ماه ژوئیه برای نخستین بار از سال ۱۹۸۵ به صفر رسیده است.

خبرگزاری بلومبرگ به نقل از داده‌های دولت آمریکا گزارش داد صادرات نفت عربستان سعودی به ایالات متحده در ماه ژوئیه به صفر رسیده است؛ اتفاقی که برای نخستین بار طی یک ماه کامل از سال ۱۹۸۵ تاکنون رخ می‌دهد.

روزنامه مرز اقتصاد
اقتصادی، اجتماعی
www.marzeghtesad.ir
شنبه ۱۷ مردادماه ۱۴۰۵ • شماره ۹۶۹۰
www.marzeghtesad.ir

«تجرد قطعی» در حال تبدیل شدن به سبک زندگی

حمید منصوری – جامعه شناس و پژوهشگر اجتماعی در اصفهان بر این باور است تجرد قطعی در حال تبدیل شدن به نوعی از سبک زندگی است و بخشی از جامعه به مجردماندن تمایل بیشتری دارد.

آمارهای رسمی از وجود بیش از ۱۸ میلیون نفر مجرد قطعی بالای ۴۵ سال و بیش از ۲۴ میلیون مجرد به علت طلاق یا فوت همسر در پهنه جغرافیایی کشور حکایت دارد.

تجرد قطعی بر اساس برخی تعریف‌های جمعیت شناختی، برای افرادی به کار می‌رود که بدون حتی یک بار ازدواج، وارد سن ۴۰ سالگی شده‌اند. بر اساس دیگر تعریف ها و البته به خاطر تغییر سن ازدواج، برخی ورود به سن ۵۰ سالگی که احتمال ازدواج را بطور تقریبی به صفر نزدیک می‌کند مترادف با تجرد قطعی می دانند.

در همین پیوند امان الله باطنی روز جمعه در گفت و گو با ایرنا اظهار داشت: برای بخش های قابل تاملی از جامعه میل به تجرد تبدیل به سبک زندگی شده است که در برخی موارد حتی والدین نیز از آن حمایت می کنند.

این پژوهشگر اجتماعی افزود: برخی طبقات خاص جامعه حتی پا را فراتر نهاده اند به طوریکه برطرف کردن نیازهای عاطفی و حتی جنسی را به صورت منظم در سبک زندگی خود گنجانده اند اما تعهد در قالب ازدواج رسمی در روابط آن ها جایگاهی ندارد.

باطنی با بیان اینکه تجرد قطعی در جامعه ایرانی نه یک انتخاب و نه یک اجبار بلکه بیشتر یک انتخاب اجباری است؛ بیان کرد: حقیقت این است که در این پدیده فرد علاقه به ازدواج دارد، از قرار گرفتن در موقعیت ازدواج بدش نمی آید اما شرایط اجتماعی اجازه ازدواج به او نمی دهد و یا مسوولیت اجتماعی ازدواج را نمی خواهد قبول کند که برای همین می توان آن را یک انتخاب اجباری تلقی کرد.

وی با مروری بر آسیب های این مقوله گفت: تجرد قطعی برای دختران به طور معمول با برچسب های اجتماعی بیشتر و چالش های مهم تر همراه است.

این پژوهشگر اجتماعی اضافه کرد: پیامدهای تجرد قطعی در سطح فردی افسردگی و خلاء عاطفی و در سطح اجتماعی پدیدارشدن بحران سالمندان مجرد و خودکشی های تقدیر گرایانه ناشی از خستگی خواهد بود.

باطنی توضیح داد: تجرد قطعی در مکتب فکری جامعه شناسی کارکردگرا؛ ناشی از کژکارکرد نهادهای اجتماعی بخصوص خانواده است که در آن والدین هلیکوپتری مقصرند.

وی بیان کرد: والدین هلیکوپتری آن دسته از والدینی هستند که به جای توانمند سازی فرزندان همیشه به آن ها خدمت رسانی کرده و مانند یک هلیکوپتر بالای سر بچه ها به پرواز در می آیند تا از آن ها مراقبت کنند.

باطنی افزود: فرزندان این والدین خود را ملزم به استقلال و ازدواج نمی بینند و فرآیند بلوغ اجتماعی آن ها و پذیرش مسوولیت ازدواج شان درست پیش نمی رود، به همین دلیل میل به تجرد در میان آن‌ها بسیار بالاست.

این پژوهشگر اجتماعی با اشاره به طلاق به عنوان یکی دیگر از کژکارکردهای نهاد خانواده تصریح کرد: پژوهش ها نشان می دهد بسیاری از فرزندان طلاق یا فرزندان طلاق عاطفی نسبت به ازدواج نوعی مقاومت نشان می دهند که این موضوع متاثر از تجربه زیسته تلخ آنان از طلاق یا طلاق عاطفی پدر و مادرشان است که به میل به تجرد آن ها دامن می زند.

وی با بیان اینکه در جامعه شناسی کارکردگرا، تجرد قطعی و میل به تجرد را می توان ناشی از کژکارکرد نهاد حاکمیت نیز دانست، گفت: بحران اقتصادی کنترل نشده و تورم فزاینده جامعه را دچار هنجار پریشی می کند؛ یعنی بسیاری از هنجارهای اجتماعی مثل ازدواج کردن به عنوان یک قاعده اجتماعی کمرنگ می شود زیرا برای بسیاری افراد جامعه امکان پذیر نیست.

باطنی ادامه داد: میل به تجرد در مکتب فکری جامعه شناسی تعارض گرا ناشی از تعارض های اجتماعی بخصوص شکاف فرهنگی بین نسل‌هاست.

این پژوهشگر اجتماعی اظهار داشت: نسل های جدید، ارزش های متفاوتی نسبت به نسل های قبلی دارند و واقعیت این است که ازدواج کردن برای آن ها چندان دارای معنا و ارزش نیست.

وی بیان کرد: تجرد قطعی در جامعه شناسی تعامل گرا به دلیل تغییر محتوا و فرم تعامل اجتماعی دختران و پسران نسبت به دهه های قبل (مانند عشق رمانتیک و ازدواج سفید) و نیز تغییر معنای ازدواج در ذهن آن هاست.

باطنی تاکید کرد: بنابراین هنجارپریشی به واسطه بحران اقتصادی، کمرنگ شدن قواعد اجتماعی و احساس تعلیق و فرار از مسوولیت ازدواج به واسطه حمایت های بی انتهای والدین مهم ترین دلایل فزونی این پدیده اجتماعی است.

بر اساس آمار هفت میلیون و ۲۳۹ هزار و ۱۹۰ زن کمتر از ۴۰ سال و هفت میلیون و ۶۹۵ هزار و ۹۸۷ زن کمتر از ۴۵ سال هرگز ازدواج نکرده در کشور داریم.

همچنین ۹ میلیون و ۳۳۸ هزار و ۴۷۳ مرد کمتر از ۴۰ سال و ۹ میلیون و ۸۱۲ هزار و ۲۸۱ مرد کمتر از ۴۵ سال در کشور تاکنون ازدواج نکرده‌اند.

وزارت ورزش و جوانان، مجموع مجردین هرگز ازدواج نکرده کشور را ۱۸ میلیون و ۷۷۵ هزار و ۴۵۲ نفر اعلام کرده است.

به گفته مسوولان، در گروه‌های سنی بالای ۴۵ سال تعداد مردان مجردِ هرگز ازدواج نکرده بسیار کمتر از زنان است که منجر به دشواری ازدواج جدی برای زنان این سنین شده است.

تجرد قطعی در مکتب فکری جامعه شناسی کارکردگرا؛ ناشی از کژکارکرد نهادهای اجتماعی بخصوص خانواده است که در آن والدین هلیکوپتری مقصرند.

جهاددانشگاهی پیشران اقتصاد دانش‌بنیان است

استاندار سمنان با تبریک فرارسیدن شانزدهم مرداد، سالروز تشکیل جهاددانشگاهی، گفت: جهاددانشگاهی با بومی‌سازی فناوری‌های راهبردی، پرورش نخبگان و پیوند میان علم و ایمان، نقشی بی‌بدیل در پیشرفت کشور و تحقق اقتصاد دانش‌بنیان ایفا کرده است.

روابط عمومی استانداری سمنان، محمدجواد کولیوند در پیامی به مناسبت شانزدهم مرداد، سالروز تشکیل جهاددانشگاهی، این روز را فرصتی مغتنم برای ارج نهادن به تلاش‌های مجاهدانه دانشمندان، پژوهشگران، محققان و سایر جهادگران متعهد در مسیر خودکفایی علمی و فناوری کشور دانست.وی یادآور شد: فرارسیدن شانزدهم مردادماه، سالروز تشکیل نهاد انقلابی و پیشگام «جهاددانشگاهی» که یادآور تدبیر حکیمانه معمار کبیر انقلاب اسلامی، حضرت امام خمینی (ره) است، فرصتی مغتنم برای ارج نهادن به تلاش‌های مجاهدانه دانشمندان، پژوهشگران، محققان و سایر جهادگران متعهد در مسیر خودکفایی علمی و فناوری کشور است.استاندار سمنان اضافه کرد: چهل و ششمین سالگرد تاسیس این نهاد برخاسته از بطن انقلاب، تجلی‌گاه پیوند میان علم و ایمان، و تبلور اراده‌ای است که با رویکرد جهادی، گره‌های کورِ مسیر توسعه را با سرانگشت تدبیر و تخصص گشوده است. جهاددانشگاهی در طول بیش از چهار دهه فعالیت درخشان، همواره نمادِ «ما می‌توانیم» بوده و با بومی‌سازی فناوری‌های راهبردی و پرورش نخبگانی کارآمد، نقشی بی‌بدیل در پیشرفت میهن اسلامی ایفا کرده است.وی در ادامه این پیام آورده است: در استان سمنان که مهدِ پرورش استعدادهای درخشان و بهره‌مند از ظرفیت‌های والای علمی و صنعتی است، جهاددانشگاهی همواره به‌عنوان بازویی توانمند برای مدیریت ارشد استان، در مسیر هم‌افزایی میان دانشگاه و صنعت و حل چالش‌های بومی‌سازی، عملکردی امیدبخش داشته است.

گام‌های دولت برای کاهش تنش آبی و توسعه آبرسانی روستایی در اردبیل

تنش آبی در اثر کاهش بارش و مصرف بی رویه آب از مدت‌ها پیش ساکنان روستاهای استان اردبیل را در تنگنا قرار داده اما طی سال‌های اخیر، دولت گام مهمی را با احداث مجتمع آبرسانی در روستاها برای رفع تنش آبی برداشته است.

تامین آب آشامیدنی سالم و پایدار برای روستاها از مهم‌ترین شاخص‌های توسعه و عدالت اجتماعی به شمار می‌رود؛ موضوعی که در سال‌های اخیر با کاهش بارندگی، افت منابع آب زیرزمینی، افزایش دما و رشد مصرف، به یکی از مهم‌ترین دغدغه‌های استان اردبیل تبدیل شده است.

هرچند اردبیل به دلیل برخورداری از منابع آب سطحی و سدهای متعدد از استان‌های دارای ظرفیت آبی کشور محسوب می‌شود، اما پراکندگی روستاها، فرسودگی بخشی از شبکه‌های انتقال و تغییرات اقلیمی، تأمین آب پایدار را در برخی مناطق با چالش مواجه کرده است.

خشکسالی‌های متوالی، کاهش آورد رودخانه‌ها و افت سطح آب چشمه‌ها و چاه‌ها، طی سال‌های اخیر تنش آبی را در تعدادی از روستاهای استان تشدید کرده است. در چنین شرایطی، اجرای طرح‌های آبرسانی، توسعه مجتمع‌های روستایی، حفر و تجهیز چاه‌ها، اصلاح شبکه‌های توزیع و مدیریت مصرف، در اولویت برنامه‌های دولت و شرکت آب و فاضلاب استان قرار گرفته تا پایداری خدمات و کاهش مشکلات روستاییان تضمین شود.

بر اساس برنامه‌ریزی‌های انجام‌شده، تکمیل طرح‌های نیمه‌تمام، استفاده از منابع آب سطحی، توسعه خطوط انتقال و مخازن ذخیره، بهره‌گیری از فناوری‌های نوین و کاهش هدررفت آب از جمله اقداماتی است که برای عبور از تنش آبی در روستاهای استان دنبال می‌شود.

کارشناسان حوزه آب استان اردبیل معتقدند تأمین آب پایدار علاوه بر ارتقای کیفیت زندگی روستاییان، نقش مهمی در تثبیت جمعیت، حمایت از تولید و جلوگیری از مهاجرت ایفا می‌کند.

آنان بر این باورند که مدیریت تنش آبی تنها با اجرای طرح‌های عمرانی محقق نمی‌شود و اصلاح الگوی مصرف، حفاظت از منابع آب، مشارکت مردم و هماهنگی میان دستگاه‌های اجرایی، از الزامات اصلی پایداری منابع آبی است.

تامین آب آشامیدنی سالم و پایدار از اولویت‌های اصلی دولت است

مسعود امامی یگانه استاندار اردبیل تامین آب آشامیدنی سالم و پایدار را از اولویت‌های اصلی دولت در استان دانست و گفت: دولت با تخصیص اعتبارات لازم، اجرای طرح‌های آبرسانی و تکمیل طرح‌های نیمه‌تمام، تلاش می‌کند مشکلات ناشی از تنش آبی در روستاها را به حداقل برساند.

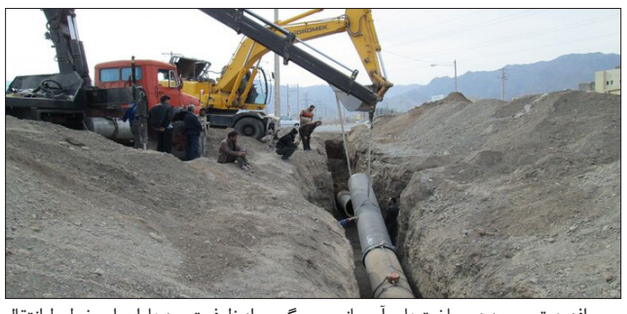

وی افزود: توسعه زیرساخت‌های آبرسانی، بهره‌گیری از ظرفیت سدها، اجرای خطوط انتقال، ساخت مخازن ذخیره و تقویت تاسیسات آب‌رسانی با جدیت در دستور کار قرار دارد و دستگاه‌های اجرایی موظف هستند با هماهنگی کامل، روند اجرای این طرح‌ها را تسریع کنند.

امامی یگانه با اشاره به اهمیت مدیریت مصرف آب در استان اظهار کرد: علاوه بر توسعه زیرساخت‌ها، فرهنگ‌سازی برای مصرف بهینه آب و مشارکت مردم در حفاظت از منابع آبی، نقش تعیین‌کننده‌ای در عبور از تنش آبی و تأمین پایدار آب آشامیدنی خواهد داشت.

مصرف آب در اردبیل فراتر از استاندارد است

مهدی مرادجو مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب استان اردبیل هم گفت: مصرف آب در اردبیل حدود ۲۳۰ لیتر برای هر نفر در شبانه‌روز اعلام شده در حالی که الگوی استاندارد کمتر از ۱۴۵ لیتر است که باید شهروندان از مصرف بی رویه آب خودداری کنند.

وی با بیان اینکه میزان مصرف در برخی شهرهای استان به بیش از ۳۰۰ لیتر می‌رسد اظهار کرد: شهرهای اردبیل، هشتجین، سرعین، مشگین‌شهر و گرمی به مرز تنش آبی نزدیک‌تر هستند و افزایش مصرف در تابستان و ورود مسافران، فشار بیشتری به منابع آب وارد کرده است.

مرادجو افزود: اگرچه تاکنون هیچ شهری با قطعی آب مواجه نشده، اما در ساعات اوج مصرف در برخی مناطق افت فشار رخ می‌دهد و وضعیت موجود شکننده است.

وی ادامه داد: از مجموع یک هزار و ۷۲۰روستای استان، بیش از نیمی با محرومیت یا مشکلات آبی مواجه هستند.مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب استان اردبیل گفت: تنش آبی فقط با افزایش منابع حل نمی‌شود کاهش مصرف غیرضروری، به‌ویژه در روزهای گرم تابستان، برای پایداری شبکه آب ضروری است.

مرادجو از شهروندان درخواست کرد با پرهیز از اقدامات غیرضروری نظیر شست‌وشوی حیاط، پارکینگ و خودرو با آب شرب و همچنین کنترل آبیاری باغچه‌ها، از کاهنده‌های مصرف استفاده کنند تا پایداری شبکه آب در روزهای گرم سال تضمین شود.

دشواری تامین آب در برخی مناطق روستایی اردبیل

مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب استان اردبیل از وضعیت دشوار تأمین آب در برخی مناطق روستایی خبر داد و گفت: از مجموع یک هزار و ۷۲۰ روستای استان، بیش از ۵۰ درصد با محرومیت‌های جدی یا مشکلات فنی در شبکه انتقال و توزیع آب مواجه هستند.

تامین آب از چشمه ها

مرادجو اظهار کرد: اولویت اصلی در طرح‌های جاری، رفع محرومیت در روستاهای نیمه‌متمرکز و بهبود کیفیت خدمات در روستاهای دارای مشکل خشکسالی است.

مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب استان اردبیل گفت: با اجرای طرح‌های مختلف آبرسانی، بخش قابل توجهی از روستاهای دارای تنش آبی تحت پوشش برنامه‌های تامین آب پایدار قرار گرفته‌اند و روند اجرای طرح‌ها متناسب با اولویت‌ها ادامه دارد.

وی افزود: اصلاح و توسعه شبکه‌های توزیع، حفر و تجهیز چاه‌ها، احداث و تکمیل مخازن ذخیره، اجرای خطوط انتقال، توسعه مجتمع‌های آبرسانی روستایی و استفاده از منابع آب سطحی از مهم‌ترین اقداماتی است که برای کاهش تنش آبی در استان در حال اجراست.

مرادجو با بیان اینکه حفظ پایداری تأمین آب نیازمند همکاری مشترکان است، اظهار کرد: مدیریت مصرف، جلوگیری از هدررفت آب، استفاده از تجهیزات کاهنده مصرف و رعایت الگوی صحیح مصرف، نقش مهمی در استمرار خدمات آبرسانی، به‌ویژه در فصل گرم سال، دارد.

بیش از ۳۰ شهر و ۹۹۱ روستای استان اردبیل زیرپوشش خدمات شرکت آب و فاضلاب استان اردبیل قرار دارد و ۴۰۱ هزار نفر در مناطق روستایی استان از آب آشامیدنی سالم و بهداشتی بهرمند هستند.

نوسان قیمت‌ها، قدرت خرید را کاهش داده است

رییس اتاق اصناف استان قزوین با بیان اینکه شرایط فعلی بازار برای کسبه مطلوب نیست، گفت: نوسانات نرخ ارز، افزایش قیمت‌ها و تغییرات لحظه‌ای قیمت کالاها، فعالیت اقتصادی را برای اصناف دشوار کرده است.ابوالفضل ناصری گفت: ممکن است یک کاسب کالای خود را امروز بفروشد اما چند روز بعد، با همان مبلغ نتواند کالای جایگزین تهیه کند؛ در چنین شرایطی سرمایه در گردش واحد صنفی به‌تدریج کاهش پیدا می‌کند و ادامه فعالیت برای کسبه دشوار می‌شود

وی تاکید کرد: از مسئولان، استاندار، معاونت اقتصادی، دستگاه قضایی و همه مدیرانی که در حوزه اقتصادی فعالیت دارند، درخواست داریم در برخورد با اصناف، شرایط اقتصادی موجود را در نظر بگیرند و به جای برخورد صرف، تعامل و گفت‌وگو را در دستور کار قرار دهند.

ناصری با اشاره به شرایط دشوار اقتصادی و کاهش رونق بازار، خواستار تعامل بیشتر دستگاه‌های مسوول با اصناف شد و گفت: کاسبان در سال‌های اخیر در کنار مردم و نظام پای کار بوده‌اند و انتظار داریم در شرایط سخت اقتصادی نیز مسائل و مشکلات آنان مورد توجه قرار گیرد.

این فعال حوزه صنفی بیان کرد: اصناف در مقاطع مختلف، از جمله شرایط بحرانی و جنگ، از مال و جان خود برای کشور و مردم هزینه کرده‌اند و اکنون که کسب‌وکارها با مشکلات متعددی مواجه هستند، انتظار می‌رود مسوولان نیز با نگاه تعاملی و حمایتی با آنان برخورد کنند

ناصری با اشاره به گستردگی جامعه صنفی افزود: در استان قزوین حدود ۵۲ هزار واحد صنفی فعالیت می‌کنند و این تعداد در کشور به حدود ۵.۴ میلیون واحد صنفی می‌رسد؛ بنابراین تصمیمات و سیاست‌های مرتبط با اصناف، بخش قابل توجهی از جامعه و اقتصاد کشور را تحت تأثیر قرار می‌دهد.

مالیات و برخوردهای نظارتی؛ دغدغه اصلی اصناف

رییس اتاق اصناف قزوین، مالیات را یکی از مهم‌ترین مشکلات فعلی اصناف عنوان کرد و گفت: امروز یکی از دغدغه‌های اصلی کسبه، افزایش فشارهای مالیاتی و هزینه‌های جاری است؛ در حالی که بسیاری از واحدهای صنفی با کاهش فروش و محدودیت منابع مالی مواجه هستند

ناصری همچنین خواستار تشکیل یک کارگروه تخصصی برای بررسی مشکلات اصناف در استان شد و افزود: لازم است یک کارگروه یا کمیسیون تخصصی با حضور نمایندگان اصناف و دستگاه‌های مرتبط تشکیل شود تا مشکلات این بخش به‌صورت مستمر بررسی و برای آنها راهکار ارائه شود.

قیمت‌گذاری از مبدا کنترل شود

رییس اتاق اصناف استان قزوین همچنین با انتقاد از نحوه برخورد با اصناف در موضوع افزایش قیمت‌ها اظهار کرد: در شرایطی که قیمت کالاها در مبدا و شرکت‌های تامین‌کننده به‌صورت مداوم تغییر می‌کند، نباید تمام فشار نظارتی متوجه واحد صنفی باشد.

وی گفت: گاهی قیمت یک کالا در مدت کوتاهی افزایش پیدا می‌کند و در نهایت، واحد صنفی باید پاسخگوی این افزایش قیمت باشد؛ در حالی که کاسب تعیین‌کننده قیمت در مبدا نیست

ناصری افزود: اگر قرار است با گران‌فروشی و افزایش غیرمنطقی قیمت‌ها برخورد شود، نظارت باید از مبدا و محل تولید و توزیع کالا آغاز شود. نمی‌توان انتظار داشت یک واحد صنفی که کالا را با قیمت جدید خریداری کرده، تمام هزینه افزایش قیمت در زنجیره تامین را متحمل شود.

این مسوول خاطرنشان کرد: بخش قابل توجهی از تولید و تأمین کالا در کشور توسط مجموعه‌های بزرگ و حتی شرکت‌های دولتی انجام می‌شود و لازم است سازوکار نظارت بر قیمت‌ها در این بخش نیز تقویت شود.

رییس اتاق اصناف استان قزوین در پایان گفت: اصناف همواره در زمان نیاز کشور و در شرایط بحرانی پای کار بوده‌اند و انتظار دارند زمانی که خودشان با مشکل مواجه می‌شوند نیز صدایشان شنیده شود.ناصری تاکید کرد: حمایت از اصناف به معنای نادیده گرفتن تخلف نیست؛ بلکه باید میان نظارت، آموزش، برخورد با متخلف و حمایت از کسب‌وکارهای قانونمند توازن ایجاد شود تا در شرایط دشوار اقتصادی، فشار مضاعف بر فعالان صنفی وارد نشود.

۴۳ پروژه آموزشی در لرستان بهره‌برداری می‌شود

مدیرکل نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس لرستان گفت: عملیات اجرایی ۴۳ پروژه آموزشی، پرورشی و ورزشی با میانگین پیشرفت فیزیکی ۶۵ درصد به منظور بهره‌برداری همزمان با سال تحصیلی جدید در حال انجام است.یونس بهاروند ایرانیا روز جمعه در گفت و گو با ایرنا اظهارداشت: تلاش می شود این پروژه‌ها پیش از بازگشایی مدارس تکمیل و تحویل آموزش و پرورش شوند.وی با اشاره به اقدامات انجام‌شده در قالب طرح شهید عجمیان اظهار کرد: این طرح امسال به صورت ۱۰۰ درصدی اجرا و تمامی برنامه‌های پیش‌بینی‌شده آن به پایان رسیده است در حالی که سال گذشته بخشی از عملیات تا اوایل مهرماه ادامه داشت.بهاروند ایرانیا افزود: در قالب این طرح، عملیات شاداب‌سازی و زیباسازی ۲ هزار و ۲۰۰ کلاس درس ۴۲۱ مدرسه انجام شد و در مجموع ۱۹ هزار و ۷۴۸ کیلوگرم رنگ برای بهسازی فضاهای آموزشی و پرورشی مصرف شد.

به گفته وی همچنین ۹۰۰ رویه کفی و دسته صندلی تعویض و یک‌هزار مترمربع سرامیک نیز برای مدارس تامین و نصب شده است.وی با قدردانی از تلاش گروه‌های اجرایی و تجهیز مدارس گفت: همکاران در بخش‌های مختلف با جدیت در حال فعالیت هستند تا تمامی فضاهای آموزشی در بهترین شرایط برای آغاز سال تحصیلی آماده شوند.بهاروند ایرانیا با اشاره به پروژه‌های عمرانی در دست اجرا عنوان کرد: علاوه بر ۴۳ پروژه اداره کل نوسازی و تجهیز مدارس، اداره کل آموزش و پرورش نیز ۱۸ پروژه زیربنایی شامل استخر، سالن امتحانات و فضاهای ورزشی را در دست تکمیل دارد که میانگین پیشرفت فیزیکی آن‌ها بیش از ۹۰ درصد است.وی ادامه داد: پیش‌بینی می‌شود تمامی این پروژه‌ها تا هفته دولت و حداکثر تا ۱۵ شهریورماه امسال افتتاح شوند.مدیرکل نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس لرستان در ادامه بر ضرورت همکاری سایر دستگاه‌ها برای آماده‌سازی مدارس تاکید کرد و گفت: انتظار می‌رود شهرداری‌ها نسبت به واریز سهم عوارض نوسازی به حساب ادارات آموزش و پرورش شهرستان‌ها و مناطق اقدام کنند.بهاروند ایرانیا افزود:همچنین همکاری شهرداری‌ها در زمینه آسفالت، محوطه‌سازی، توسعه فضای سبز و شاداب‌سازی محیط مدارس نقش مهمی در ارتقای کیفیت فضاهای آموزشی دارد.

مقرری‌بگیران بیمه بیکاری در کردستان ۶۷ درصد افزایش یافت

مدیرکل تعاون، کار و رفاه اجتماعی کردستان گفت: از ابتدای امسال تا پایان تیرماه، هزار و ۳۶۷ نفر در استان تحت پوشش بیمه بیکاری قرار گرفتند که این رقم نسبت به ۲ هزار و ۹۲۹ نفر در مدت مشابه سال قبل، ۶۷ درصد افزایش یافت.

برهان صلواتی از بازگشت دوباره ۲۵۷ نفر از مقرری‌بگیران بیمه بیکاری به چرخه اشتغال در چهار ماهه سال ۱۴۰۵ خبر داد و اظهار کرد: فرآیند حمایتی برای کارگران واحدهای تولیدی در شرایط ویژه جنگ، تسهیل شده است.

وی افزود: افزایش آمار مقرری‌بگیران بیمه بیکاری ناشی از شرایط جنگی و مشکلات اقتصادی ناشی از آن است که به روند کاری بسیاری از کارگاه‌ها و بنگاه‌های اقتصادی آسیب زده و موجب کاهش ظرفیت تولید یا توقف فعالیت آنها شده است.

مدیرکل تعاون، کار و رفاه اجتماعی کردستان با بیان اینکه در شرایط فعلی، حمایت از نیروی کار با دقت و جدیت بیشتری پیگیری می‌شود، ادامه داد: با همکاری سازمان تأمین اجتماعی، تدابیر ویژه‌ای برای تسهیل شرایط دریافت مقرری اتخاذ شده است.

صلواتی یادآور شد: برای حمایت حداکثری، شرط حداقل ۶ ماه سابقه کار برای کارگران واحدهای تولیدی که مستقیم دچار خسارت شده‌اند حذف شده است و برای کارگاه‌های با بیش از ۲۰ نیرو که ناچار به تعدیل شده‌اند، فرآیند بررسی پرونده‌ها به صورت مستقیم و ویژه در کمیته‌های استانی انجام می‌گیرد.

وی افزود: همچنین در این مدت، ۱۳۴ نفر از مقرری‌بگیران نیز برای بازآموزی و ارتقای مهارت جهت ورود به فرصت‌های شغلی جدید، به سازمان فنی و حرفه‌ای معرفی شده‌اند که نسبت به سال گذشته ۱۸ درصد افزایش داشته است.مدیرکل تعاون، کار و رفاه اجتماعی کردستان تأکید کرد: تمام مراحل ثبت درخواست از طریق سامانه جامع روابط کار به نشانی srk.mcls.gov.ir (و در زیر سرویس سامانه درخواست برقراری مقرری بیمه بیکاری) انجام می‌شود و نیازی به مراجعه حضوری نیست.

صلواتی گفت: با توجه به اختلالات احتمالی دسترسی به اینترنت در شرایط ویژه، مهلت قانونی یک‌ماهه برای ثبت درخواست افزایش یافته تا هیچ کارگری از حقوق قانونی خود محروم نماند.

طبق مقررات تأمین اجتماعی، مقرری روزانه بیمه‌شده بیکار برابر با ۵۵ درصد متوسط مزد یا کارمزد روزانه اوست که برای افراد متأهل یا متکفل، ۱۰ درصد حداقل مزد به ازای هر نفر (تا سقف ۴ نفر) به آن اضافه می‌شود و این پرداختی نباید از حداقل دستمزد کمتر و از ۸۰ درصد متوسط مزد فرد بیشتر باشد؛ همچنین مدت دریافت حقوق بیمه بیکاری جزو سوابق بیمه‌ای فرد محسوب می‌شود.

عبور از بحران نیازمند مشارکت مردمی است

مدیرکل امور اجتماعی و فرهنگی استانداری هرمزگان با اشاره به اهمیت مدیریت مصرف انرژی در شرایط کنونی کشور گفت: عبور از شرایط حساس در حوزه تامین برق، آب و سوخت استان، مستلزم مشارکت همه‌جانبه مردم و نهادهای اجتماعی است و تحقق این هدف، بدون فرهنگ‌سازی گسترده و افزایش سطح آگاهی عمومی امکان‌پذیر نخواهد بود.

سپیده جوادی در کارگاه آموزشی مصرف بهینه انرژی ویژه تشکل‌ها و سازمان‌های مردم‌نهاد استان که با حضور بیش از ۸۰ تشکل برگزار شد، با تاکید بر نقش کلیدی تشکل‌های مردم‌نهاد در مدیریت بحران‌های اجتماعی، اظهار کرد: این سازمان‌ها با برخورداری از سرمایه اجتماعی و ارتباط مستقیم با اقشار مختلف، پیشگامان اصلی در زمینه آگاهی‌بخشی و ترویج فرهنگ مصرف بهینه انرژی در استان هستند.

وی یادآور شد: سازمان‌های مردم‌نهاد همواره بازوی توانمند دستگاه‌های اجرایی در پیشبرد برنامه‌های توسعه‌ای، فرهنگی و اجتماعی کشور بوده‌اند و بهره‌گیری از ظرفیت این تشکل‌ها، ضامن موفقیت بسیاری از سیاست‌های عمومی و اجرایی است.

مدیرکل امور اجتماعی و فرهنگی استانداری هرمزگان، فرهنگ‌سازی را مهم‌ترین رکن در مدیریت بحران کمبود انرژی دانست و تصریح کرد: تشکل‌های مردم‌نهاد با گستره ارتباطی و نفوذ اجتماعی خود، می‌توانند نقش مؤثری در تغییر الگوی مصرف و نهادینه‌سازی رفتارهای صحیح در جامعه ایفا کنند.جوادی، همچنین برگزاری کارگاه‌های آموزشی از سوی شرکت توزیع نیروی برق هرمزگان برای گروه‌های مختلف اثرگذار را اقدامی ارزشمند دانست و گفت: استفاده از ظرفیت مشارکت‌های مردمی و تقویت مشوق‌ها در این حوزه، می‌تواند به تحقق اهداف مدیریت مصرف انرژی کمک شایانی کند.

وی با اشاره به فرارسیدن روز ملی تشکل‌ها و هفته ملی مشارکت‌ها خاطرنشان کرد: همزمان با این مناسبت، از تشکل‌های فعال و برتر استان در حوزه‌های مختلف تجلیل خواهد شد.

مدیرکل امور اجتماعی و فرهنگی استانداری هرمزگان تاکید کرد: بهره‌گیری از توان تشکل‌های تخصصی در اجرای ماموریت‌های دستگاه‌های اجرایی، ضمن افزایش اثربخشی برنامه‌ها، زمینه تحقق بهتر اهداف توسعه‌ای و اجتماعی را فراهم می‌کند. وی افزود: سازمان‌های مردم‌نهاد تنها مجموعه‌هایی با فعالیت‌های محدود نیستند، بلکه با ظرفیت گسترده خود می‌توانند بخش قابل توجهی از جامعه را در مسیر مسئولیت‌پذیری اجتماعی همراه سازند.

روزنامه مرز اقتصاد
www.marzeghtesad.ir
شنبه ۱۷ مردادماه ۱۴۰۵ • شماره ۹۶۹۰
www.marzeghtesad.ir

پرسپولیس دیگر یک مدعی نیست

عرفان حمیدی - به‌موقع مربی گرفتند، تیم خوبی بستند، اردوی خارجی رفتند اما...

همیشه باید بخشی از مسائل فوتبال ایران حل نشده باقی بماند و با همین وضعیت وارد مســابقات شویم یا در طول فصل درگیرش باشیم و به آن بپردازیم. در تمام سال‌های اخیر وقتی از فردی که مجرد بود و از ازدواج اجتناب می‌کرد، می‌پرسیدند چرا تن به ازدواج نمی‌دهی با کنایه می‌گفت ۵۰ درصد قضیه حل است اما ۵۰ درصد دیگرش باید حل شود. ۵۰ درصدی که حل شده به نظر می‌رسید مربوط به این بود که آن فرد خودش تمایل به ازدواج داشت و تصمیمش برای تشکیل خانواده را گرفته بود اما ۵۰ درصد دیگر یا به مشکلات اقتصادی معطوف می‌شد یا در مواردی مربوط به طرف مقابل بود چرا که فرد مقابل راضی نمی‌شد تا بله نهایی را بگوید!

حالا ماجرای پرسپولیس و لیگ برتر فوتبال ایران در فصل پیش رو هم مصداق واقعی همین قضیه است چرا که ۵۰ درصد ماجرا تقریباً حل شده به نظر می‌رسد اما ۵۰ درصد بعدی داستان دارد و در اختیار خودش نیست!

واقعیت اینکه با وجود مشکلات موجود در کشور، محدودیت منابع مالی و سایه جنگی که فوتبال و ورزش را آزرده خاطر کرد باشگاه پرسپولیس درباره کنار گذاشتن اوسمار ویرا و انتخاب مربی جدید خیلی سریع به نتیجه رسید و خیلی زود گزینه نهایی‌اش را پیدا و معرفی کرد. در واقع با اینکه هنوز برخی به انتخاب مهدی تارتار انتقاداتی وارد می‌کنند یا اینکه نسبت به موفقیت او تردید دارند اما همین که باشگاه پرسپولیس خیلی زود دست جنباند و تیمش را از بلاتکلیفی رهایی بخشید تا جلوی بروز حاشیه‌ها و مشکلات فنی بعدی را بگیرد، نمره قبولی می‌گیرد

باشگاه پرسپولیس تا اینجا در نقل و انتقالات تابستانی نیز فعالیت چشمگیری داشته و به نظر می‌رسد جلوتر از سایر مدعیان است. هر چند هنوز نواقصی در تیم وجود دارد یا اسکواد همچنان تکمیل نشده اما فعلاً روی کاغذ، مدیران باشگاه در نقل و انتقالات نمره مثبتی گرفته‌اند کما اینکه کارشناسان، پیشکسوتان و حتی دوستداران تیم‌های رقیب نیز تصدیق می‌کنند پرسپولیس تیم خوبی بسته است.

نکته دیگر به روند آماده‌سازی تیم پرسپولیس مربوط می‌شود که با وجود محدودیت‌های زمانی اما سر و شکل خوب و درستی داشته است. پرسپولیس بعد از انتخاب کادر فنی جدید خیلی زود تمریناتش را آغاز کرد و با یک بازه تمرینی شش هفته‌ای به عنوان پیش فصل وارد فصل تازه خواهد شد که با توجه به اتفاقات فصل گذشته، برگزاری تورنمنت سه جانبه برای انتخاب سهمیه آسیایی و جام جهانی قابل قبول به نظر می‌رسد. در عین حال آنچه روند آماده‌سازی پرسپولیس نسبت به بقیه تیم‌های لیگ برتری و حتی مدعیان را متمایز می‌کند برگزاری اردوی مفید خارجی در منطقه‌ای خوش آب و هوا و با امکانات و البته برگزاری سه بازی تدارکاتی است که حداقل دو تا از آنها فوق‌العاده بود.

با در نظر گرفتن این مسائل پرواضح است که پرسپولیس این فصل بعد از دو فصل ناکامی در رسیدن به جام و سهمیه آسیایی برای فصل تازه هم به‌موقع تغییرات دلخواهش را اعمال کرده، هم به‌موقع و درست تدارک دیده هم به شکل خوبی آماده شروع مسابقات شده اما همه اینها نصف ماجراست.

پرسپولیس با چنین تدارک و آمادگی حالا و در فاصله یک هفته به شروع فصل تازه از داشتن یک ورزشگاه استاندارد با چمن و امکانات خوب جهت میزبانی مسابقاتش و البته داشتن تماشاگر و هوادار در بازی‌های خانگی بی‌بهره است. البته تیم تارتار فصل را خارج از خانه و در قزوین شروع خواهد کرد اما نمی‌داند که در بازی هفته دوم و اولین دیداری که میزبان خواهد بود باید در کدام ورزشگاه و در چه شرایطی از میهمانش پذایرایی کند.

دیروز گفته شد احتمال اینکه ورزشگاه شهدای شهرقدس برای میزبانی از بازی‌های استقلال و پرسپولیس مهیا شود زیاد است اما هیچ کس از کیفیت و شرایط این ورزشگاه خبر دقیقی ندارد و احتمالاً خود پرسپولیسی‌ها هم نمی‌دانند تا قبل از برگزاری اولین مسابقه در این ورزشگاه قرار است با چه چیزی طرف باشند. نکته اینجاست که اگر استقلال در هفته نخست در این ورزشگاه از حریفش میزبانی کند و باگ‌های آن تا حدودی مشخص شود شاید بخشی از این مشکلات تا بازی هفته دوم پرسپولیس حل شود اما تجربه می‌گوید بعید است ضمن اینکه چمن این ورزشگاه هم به گونه‌ای است که هفته به هفته و بازی به بازی شرایط ناگوارتری پیدا می‌کند و از این حیث شاید استقلال شرایط بهتری را در بازی خانگی خود تجربه کند

نکته مهم دیگر برخورداری از حضور تماشاگر در ورزشگاه‌هاست که هنوز هیچ دستورالعمل یا خبر مشخصی در این باره صادر نشده و تمام تیم‌ها از جمله پرسپولیس تکلیف خودشان را در این باره نمی‌دانند. برگزاری بازی‌های بدون تماشگر در ورزشگاه‌های کوچکی مثل شهرقدس یا تختی و امکانات محدود آنها ثابت کرد پرسپولیس در چنین فضایی خیلی سخت موفق خواهد شــد چرا که میزبانی در این اســتادیوم‌ها و با تماشاگران محدود یا در سکوت سکوها هیچ نشانی از میزبانی واقعی و حرفه‌ای ندارد.

با احتســاب این موارد اگر قرار باشــد پرسپولیس با وجود تدارکاتی که برای فصل تازه دیده دوباره چنین فضایی را در میزبانی‌هایش تجربه کند باز هم مدعی نخواهد بود چرا که حتی با در اختیار داشتن بهترین ابزار و تمرینات کافی، هم روی زمین ناهموار و بی‌کیفیت فوتبال بازی می‌کند هم از ظرفیت حمایت هوادارانش بی‌بهره است.

کاپیتان سابق از پرسپولیسی‌ها حلالیت طلبید

کاپیتان فصل گذشته تیم فوتبال پرسپولیس پس از حضور در گل گهر سیرجان از هواداران پرسپولیس حلالیت طلبید.

امید عالیشاه پس از نزدیک به ۱۳ سال حضور در تیم فوتبال پرسپولیس و در خالی که با این باشگاه قرارداد داشت در لیست مازاد مهدی تارتار سرمربی جدید سرخ‌ها قرار گرفت و مجبور به ترک این تیم شد و پس از مذاکره با مدیران باشگاه گل گهر با عقد قراردادی شاگرد سید مهدی رحمتی شد.

در همین حال عالیشاه امروز پنجشنبه ۱۵ مرداد با انتشار متنی در فضای مجازی از هواداران پرسپولیس حلالیت طلبید.

عالیشاه در بخشی از متن خود نوشت: «اکنون که فصل تازه‌ای از مسیر حرفه‌ای خود را آغاز کرده‌ام، وظیفه خود می‌دانم با نهایت احترام در برابر همه هواداران عزیز و وفادار پرسپولیس سر تعظیم فرود آورم و از صمیم قلب حلالیت بطلبم.

محبت، حمایت و خاطراتی که در کنار شما رقم خورد، سرمایه‌ای مانا و ماندگار برای من خواهد بود و همواره قدردان آن خواهم ماند.از امروز با تمام توان و تعهد، در کنار مجموعه گل‌گهر سیرجان، تلاش خواهم کرد تا فصلی درخور شان این مجموعه رقم بزنیم.»

پرسپولیس پرونده خرید خارجی را بست

باشگاه پرسپولیس با وجود ادامه گمانه‌زنی‌ها درباره فعالیت در بازار نقل‌وانتقالات، تصمیمی برای جذب بازیکن خــارجی جدید ندارد و پرونده خرید در این بخش را بسته است.

بــا وجود آنکه یــکی از فعال‌ترین تیم‌های لیگ برتر در نقل‌وانتقالات تابستانی بوده و تاکنون هشت بازیکن جدید را به خدمت گرفته است، همچنان یکی از سوژه‌های اصلی بازار نقل‌وانتقالات محسوب می‌شود

در هفته‌های اخیر، گمانه‌زنی‌های متعددی درباره احتمال جذب یک یا دو بازیکن خارجی دیگر از سوی سرخپوشان مطرح شده است؛ به‌ویژه اینکه آینده تیوی بیفوما و دنیل گرا همچنان در هاله‌ای از ابهام قرار دارد و احتمال جدایی این دو بازیکن باعث شده برخی ایجنت‌ها پیشنهادهای مختلفی را به مدیران باشگاه ارائه کنند.

مدیران پرسپولیس در شرایط فعلی هیچ برنامه‌ای برای جذب بازیکن خارجی جدید ندارند و برخلاف شایعات، تاکنون هیچ‌یک از پیشنهادهای ارائه‌شده از سوی ایجنت‌ها مورد بررسی نهایی قرار نگرفته است.

مســئولان باشــگاه معتقدند پس از جذب هشت بازیکن در پنجره تابستانی، ترکیب تیم از نظر تعداد نفرات و کیفیت فنی در شرایط مطلوبی قرار دارد و اولویت کادر مدیریتی و فنی، ایجاد هماهنگی میان بازیکنان جدید و حفظ ثبات تیمی برای آغاز فصل بیست‌وپنجم لیگ برتر است.

از سوی دیگر حتی در صورت جدایی تیوی بیفوما یا دنیل گرا نیز باشگاه قصد ندارد به سرعت وارد بازار خارجی‌ها شود. مدیران پرسپولیس ترجیح می‌دهند ابتدا وضعیت نهایی این دو بازیکن مشخص شود و سپس در صورت احساس نیاز از سوی کادر فنی، درباره جذب جانشین تصمیم‌گیری کنند

بر همین اساس، پیشنهاد چند ایجنت داخلی و خارجی برای معرفی بازیکنان جدید در روزهای گذشته با استقبال مدیران باشگاه مواجه نشده و سیاست فعلی پرسپولیس، پرهیز از جذب خارجی جدید و تمرکز بر استفاده از ظرفیت نفرات موجود است.

دردسر جدید برای سرخپوشان

دنیل گرا که در فهرست مازاد پرسپولیس قرار گرفته، با پیشنهاد مدیران باشگاه برای فسخ توافقی قراردادش مخالفت کرده و خواهان دریافت کامل مبلغ قرارداد فصل آینده خود است.

دنیل گرا، بازیکن مجارستانی پرسپولیس، پس از آنکه نتوانست در تمرینات و دیدارهای تدارکاتی پیش‌فصل نظر مهدی تارتار و دیگر اعضای کادر فــنی را جلب کند، در فهرســت بازیکنان مازاد سرخپوشان قرار گرفت.

کادر فنی پرسپولیس پس از بررسی عملکرد این بازیکن در اردوی آماده‌سازی، به این جمع‌بندی رســید که گرا جایی در برنامه‌های فنی تیم برای فصل آینده ندارد و به همین دلیل مدیران باشگاه مأمور شدند برای جدایی توافقی او وارد مذاکره شوند.

بر همین اساس، این بازیکن که یک فصل دیگر با پرسپولیس قرارداد دارد، در روزهای اخیر به تهران بازگشته تا درباره نحوه پایان همکاری خود با مدیران باشگاه مذاکره کند. با این حال، گفت‌وگوهای اولیه دو طرف هنوز به نتیجه نهایی نرسیده است.

باشگاه پرسپولیس برای فسخ توافقی قرارداد، پیشنهاد پرداخت حدود نیمی از مبلغ قرارداد فصل آینده گرا را در دو تا سه قسط ارائه کرده است تا بدون ورود به پرونده‌های حقوقی، همکاری دو طرف به پایان برسد.با این حال هافبک مجارستانی سرخپوشان تاکنون با این پیشنهاد موافقت نکرده و اعلام کرده است حاضر به فسخ قرارداد با این شرایط نیست. گرا معتقد است قرارداد معتبر با پرسپولیس دارد و در صورت جدایی باید بخش قابل توجهی از مطالبات خود را دریافت کند.اختلاف مالی میان دو طرف باعث شده مذاکرات فعلاً به بن‌بست برسد و در صورتی که باشگاه و این بازیکن در روزهای آینده به توافق نرسند، احتمال ادامه مذاکرات یا حتی کشیده شدن پرونده به مسیر حقوقی نیز وجود خواهد داشت؛ موضوعی که مدیران پرسپولیس امیدوارند پیش از آغاز فصل جدید آن را بدون حاشیه حل‌وفصل کنند.

دنده‌عقب از یک تصمیم اشتباه!

پس از طرح احتمال حذف رقابت‌های جام حذفی از تقویم فصل جاری فوتبال ایران، موجی گسترده از واکنش‌ها در میان اهالی فوتبال شکل گرفت؛ واکنش‌هایی که نشان می‌داد این تورنمنت باسابقه همچنان جایگاهی مهم و غیرقابل‌چشم‌پوشی در ساختار فوتبال باشگاهی کشور دارد. مدیران دو باشگاه بزرگ استقلال و پرسپولیس، در کنار برخی دیگر از باشگاه‌های لیگ برتری، صراحتاً با این تصمیم مخالفت کردند و بر ضرورت تداوم برگزاری این مسابقات تأکید داشتند. از نگاه آنان، جام حذفی صرفاً یک رقابت فرعی نیست، بلکه مسیری مکمل برای قهرمانی، فرصتی برای بروز شگفتی‌ها و بستری برای دیده شدن تیم‌های کوچک‌تر به شمار می‌رود.

در این میان، مقایسه شرایط فوتبال ایران با فوتبال اروپا می‌تواند ابعاد این بحث را روشن‌تر کند. در فوتبال اروپا، باشگاه‌ها با فشرده‌ترین تقویم‌های ممکن روبه‌رو هستند؛ تیم‌ها همزمان در لیگ، جام‌های داخلی و رقابت‌های بین‌المللی حضور دارند و با وجود فشار بالای مسابقات، نه‌تنها حذف رقابت‌ها مطرح نمی‌شود، بلکه این تنوع به‌عنوان یکی از ارکان جذابیت و درآمدزایی فوتبال حفظ می‌شود. حق پخش تلویزیونی، قراردادهای اسپانسری، فروش بلیت و حتی درآمدهای جانبی رسانه‌ای، همگی به تداوم این مسابقات وابسته‌اند.

در مقابل، فوتبال ایران با وجود تقویمی سبک‌تر، همچنان با چالش برنامه‌ریزی مواجه است و طرح حذف جام حذفی، بیش از آنکه راه‌حل باشد، نشانه‌ای از ضعف در مدیریت تقویم به نظر می‌رسد. حذف یک تورنمنت، اگرچه ممکن است در کوتاه‌مدت از فشار مسابقات بکاهد، اما در بلندمدت هزینه‌های پنهان و آشکاری را به فوتبال کشور تحمیل خواهد کرد.

یکی از مهم‌ترین هزینه‌ها، زیان اقتصادی مســتقیم برای سازمان لیگ و باشگاه‌هاست. جام حذفی، هرچند در ایران هنوز به سطح درآمدزایی لیگ‌های بزرگ اروپایی نرسیده، اما همچنان منبعی قابل‌توجه برای درآمدهای جانبی محسوب می‌شود. برگزاری این مسابقات به معنای افزایش تعداد بازی‌ها، فروش بلیت بیشتر، جذب اسپانسرهای مقطعی و افزایش محتوای قابل عرضه برای رسانه‌هاست. حذف آن، عملاً بخشی از این چرخه اقتصادی را متوقف می‌کند و درآمدهای بالقوه را از بین می‌برد.از سوی دیگر، برای بسیاری از باشگاه‌های متوسط و کوچک، جام حذفی فرصتی مهم برای کسب درآمد و دیده شدن است. حضور در این رقابت‌ها، به‌ویژه در صورت تقابل با تیم‌های بــزرگ، می‌تواند منجر به افزایش فروش بلیت، جذب حامیان مالی محلی و حتی ارتقای ارزش برند باشگاه شود. حذف این مسابقات، عملاً این فرصت‌ها را از تیم‌هایی می‌گیرد که در لیگ برتر شانس چندانی برای رقابت در سطح بالا ندارند.البته باید منصفانه به محدودیت‌های فوتبال ایران نیز توجه داشت. کمبود زیرساخت، مشکلات مالی باشگاه‌ها و کیفیت نامناسب برخی زمین‌ها، باعث می‌شود که افزایش تعداد مسابقات با نگرانی‌هایی درباره مصدومیت بازیکنان و افت کیفیت همراه باشد. اما راه‌حل این چالش‌ها، حذف رقابت‌ها نیست بلکه بهبود مدیریت، توزیع بهتر منابع و برنامه‌ریزی دقیق‌تر است.در همین راستا، برخی مسئولان فدراسیون فوتبال و سازمان لیگ نیز با حذف جام حذفی مخالفت کرده‌اند. آنان معتقدند این رقابت‌ها فرصتی ارزشمند برای تیم‌ها فراهم می‌کند تا از مسیری متفاوت برای کسب عنوان قهرمانی و حتی دستیابی به سهمیه‌های آسیایی تلاش کنند. این ویژگی، به‌ویژه در فوتبال ایران که فاصله میان تیم‌های مدعی و سایر تیم‌ها قابل توجه است، اهمیت دوچندانی دارد. بر همین اساس، گزینه‌های جایگزین برای حفظ این رقابت‌ها در حال بررسی است. یکی از سناریوهای مطرح‌شده، برگزاری مراحل ابتدایی جام حذفی در بازه تعطیلی لیگ برتر به دلیل جام ملت‌های آسیاســت؛ راهکاری که می‌تواند هم از فشردگی مسابقات بکاهد و هم این تورنمنت را در چرخه فوتبال کشور حفظ کند.

ولی هنوز تصمیم نهایی اتخاذ نشده و سرنوشت جام حذفی در هاله‌ای از ابهام قرار دارد. آنچه روشن است، اینکه گزینه حذف این مسابقات تا حدی از دستور کار خارج شده اما همچنان به‌طور کامل منتفی نیست.مسأله اصلی فوتبال ایران نه برگزاری یا عدم برگزاری جام حذفی، بلکه نحوه مدیریت تقویم و نگاه اقتصادی به فوتبال است. اگر قرار باشد هر بار با نخستین نشانه‌های فشردگی مسابقات، یکی از منابع بالقوه درآمد و جذابیت حذف شود، فوتبال ایران از مسیر حرفه‌ای شدن فاصله بیشتری خواهد گرفت. حفظ جام حذفی، در کنار اصلاح ساختارها، می‌تواند گامی کوچک اما مهم در جهت پویایی فنی و اقتصادی فوتبال کشور باشد.

فوتبال ایران در دست دلال‌هاست

کارشناس فوتبال با بیان اینکه برای موفقیت در جام ملت‌های آسیا باید جوانگرایی شود تا نقاط ضعف برطرف شود، گفت: متاسفانه فوتبال ایران را دلال‌ها می‌چرخانند.

محمد نوری در خصوص عملکرد تیم ملی در جام جهانی گفت: ما نتوانستیم به مرحله بعد صعود کنیم در حالی که اگر بازی بهتری مقابل نیوزیلند انجام می‌دادیم صعودمان قطعی بود . کارنامه تیم ملی در جام جهانی متوسط بود و فدراسیون باید زمان را از دست نداده و با برطرف کردن نقاط ضعف در تیم ملی با کمک کادر فنی یک تیم قوی جوان و با انگیزه را آماده حضور در جام ملتهای آسیا کند تا بتوانیم بعد از گذشت نیم قرن جام را بالای سر ببریم .

دیر روی به جوانگرایی آوردیم

وی با انتقاد از تاخیر چندین ساله در امر جوانگرایی تیم ملی گفت : باید این واقعیت را بپذیریم که تیم ملی نیاز به تغییرات گسترده دارد و باید پا به سن گذاشته ها تیم ملی را ترک کرده و جای خود را به جوانان پر انرژی بدهند . تورنمنت ملتهای آسیا می‌تواند باعث شود تا جوانان ما تجربه خوبی کسب کرده و آماده حضور در جام جهانی شوند . باید کادر فنی تیم ملی بجای بردن چند بازیکن که نقش توریست را ایفا می‌کردند چند بازیکن جوان را با خود می‌بردند تا تجربه کسب کنند ولی در مجموع ضعف های تیم ملی با جوانان پر انگیزه برطرف خواهد شد و همه امیدوار خواهند بود که تیم ملی در جام جهانی ۲۰۳۰ عملکردی خوب داشته باشد .

استقلال مسیر سختی خواهد داشت

کارشناس فوتبال در خصوص شرایط استقلال و بسته بودن پنجره نقل و انتقالاتی این تیم گفت : استقلال یک تیم بزرگ است و بزرگ هم باقی خواهد ماند . درست است که پنجره نقل و انتقالاتی آبی پوشان بسته شده ولی مسولان استقلال در حال جذب بازیکن هستند ضمن اینکه بازیکنانی چون آســانی و چشمی هم به تمرینات برگشته و چند خرید جدبد استقلال هم در حال تمرین کردن با تیم هستند . هواداران مطمئن باشند استقلال شکل واقعی خود را پیدا خواهد کرد و این تیم آماده تر از گذشته خواهد شد . مدیران استقلال هوشیار باشند که آبی پوشان باید در لیگ برتر ، لیگ قهرمانان آسیا و جام حذفی حضور داشته باشند پس باید هرچه در توان دارند برای باز شدن پنجره نقل و انتقالات بکوشند تا بتوانند هم بازیکنان مورد نظر کادر فنی را جذب کنند و هم از خریدهای جدید استفاده کنند .آبی پوشان راه سختی در پیش دارند و همه علاقمندان اســتقلال باید با هم متحد شوند تا شاهد موفقیت استقلال در سه جام پیش رو باشیم .

تغییر در هیئت مدیره الزامی بود

محمد نوری با ابراز خرسندی از تغییر در هیئت مدیره استقلال گفت : متاسفانه برخی از آقایان که دشــمن استقلال بوده و هستند از هیئت مدیره کنار گذاشته شدند که این خبری خوب برای مجموع استقلال بود . باید افرادی که به تازگی عضو هیئت مدیره شده اند کاربلد و عاشق استقلال و موفقیت این تیم باشند .

اعضا باید یک دل باشند و تنها تمرکزشان موفقیت تیم باشد . استقلال به افراد دلسوز نیاز دارد نه افراد سود جو و منفعت طلب . امیدوارم تغییرات در هیئت مدیره موثر باشد تا تیم بتواند عملکردی موفق داشته باشد .

دلال ها فوتبال را در دست گرفته اند

وی با انتقاد از نفوذ بیش از اندازه دلالان در فوتبال ایران گفت : تعدادی دلال مثل زالو به فوتبال چسبیده و پول‌های کلان به جیب می‌زنند. آنها با آوردن بازیکنان بی کیفیت خارجی باعث شکایت و بسته شدن پنجره نقل و انتقالاتی را بوجود می آورند و نه تنها نگران این اتفاق تلخ برای فوتبال ایران نیستند فقط به فکر منافع خود هستند . فوتبال ایران به دست دلال ها می‌چرخد و آنها تعیین می‌کنند که کدام بازیکن به کدام تیم برود و متاسفانه مسولان هم هیچ نظارتی بر کار آنها ندارند .

این روند برای فوتبال ایران نگران کننده است و هر روز شاهد ورود بازیکنان بی کیفیت و بنجل هستیم که هیچ پوئن مثبتی برای فوتبال ما ندارند و تنها به بیت المال ضرر زده و جیب دلالان را پر می‌کنند.

مربی اســپانیایی استقلال تا یکشنبه در تهران

مربی خارجی استقلال اوایل هفته آینده به تهران سفر خواهد کرد. خواکین گیل مربی اسپانیایی تا روز یکشنبه به ایران سفر خواهد کرد.

گیل گزینه دستیاری بختیاری زاده در استقلال اســت و مذاکراتی هم در این بین صورت گرفته و توافقات لازم هم انجام شده است.

طبق برنامه این مربی تا روز یکشــنبه به ایران خواهد آمد تا پس از عقــد قرارداد در تمرین آبی پوشان شرکت کند.در حال حاضر اوزجان بیزاتی، دســتیار ترکیه‌ای بختیــاری‌زاده، در کنار میلاد میــداوودی از اعضای اصلی کادر فنی اســتقلال هستند

شروع تلخ مدافع تیم ملی پس از جدایی از پرسپولیس

مدافع تیم ملی فوتبال ایران، نخستین حضورش در ترکیب اصلی ویتبسک بلاروس را با چشیدن طعم اخراج پشت سر گذاشت.دیدار تیم‌های مکس‌لاین ویتبســک بلاروس و بوراک بوسنی در چارچوب مرحله مقدمــاتی لیگ کنفرانس اروپا، برای میلاد محمدی خاطره خوشی به همراه نداشت.

این مدافع ایــرانی که پس از پایان همکاری با پرسپولیس راهی فوتبال بلاروس شده است، امشب از ابتــدا در ترکیب تیمش قرار گرفت اما تنها ۳۳ دقیقه در زمین حضور داشت. محمدی ابتدا در دقیقه ۲۱ نخستین کارت زرد خود را دریافت کرد و تنها ۱۲ دقیقه بعد، در دقیقه ۳۳ با دریافت دومین کارت زرد از زمین مسابقه اخراج شد تا تیمش را ۱۰ نفره کند.این اتفاق در حالی رخ داد که محمدی امیدوار بود پس از جدایی از پرسپولیس، شروع موفقی در فوتبال اروپا و رقابت‌های لیگ کنفرانس داشته باشد، اما نخستین حضور ثابت او در ترکیب ویتبسک با اخراج زودهنگام همراه شد.

پنجره نقل و انتقالات استقلال بسته ماند

با اعلام باشگاه استقلال پنجره نقل‌وانتقالاتی این باشگاه بسته ماند و آبی‌ها نمی‌توانند قرارداد بازیکنان جدید خود را به ثبت برسانند.

به نقل از ســایت باشگاه استقلال، بسته بودن پنجره نقل‌وانتقالات، ناشی از پرونده‌ها و تعهداتی است که ریشه در سال‌های گذشته دارد و مدیریت فعلی از نخستین روز مسئولیت خود، حل‌وفصل این مشکلات را در اولویت قرار داده است. در این مسیر، تمامی اقدامات حقوقی، اداری و مالی ممکن، از جمله مکاتبات، ارائه مستندات، تأمین منابع و پیگیری‌های مستمر از مراجع ذی‌ربط انجام شده، اما متاسفانه نتیجه مورد انتظار حاصل نشد.

باشگاه اســتقلال به خوبی از نگرانی و دغدغه هواداران آگاه است و طبیعی است که این وضعیت، بیش از هر کس، مدیریت باشگاه را نیز متأثر کرده باشد. با این حال، تأکید می‌کنیم که از هیچ تلاش قانونی و اجرایی برای رفع این مانع فروگذار نخواهیم کرد و پیگیری‌ها تا دســتیابی به اخذ رأی دادگاه و نتیجه نهایی با تمام توان ادامه خواهد یافت.

از هواداران بزرگ استقلال تقاضا داریم همانند گذشــته، با حفظ آرامش و همدلی، عوامل فنی و اجرایی باشگاه را در عبور از این مقطع دشوار همراهی کنند. اطمینان داریم که با اســتمرار پیگیری‌ها و حمایت خانواده بزرگ اســتقلال، این مشکل نیز برطرف خواهد شــد و باشگاه با قدرت مسیر خود را ادامه خواهد داد.

پیروزی استقلال مقابل همنام خوزستانی در دیداری تدارکاتی

تیم فوتبال اســتقلال موفق شــد در دیداری تدارکاتی استقلال خوزستان را در تهران شکست دهد.

به نقل از رسانه باشگاه استقلال، مصاف تدارکاتی میان استقلال و استقلال خوزستان با برتری سه بر صفر آبی‌پوشان پایتخت به پایان رسید.

استقلال بازی را تهاجمی آغاز کرد و در دقیقه ۳ سامان فلاح فرصت خوبی برای گلزنی داشت که شوت او در داخل محوطه جریمه با اختلافی ناچیز و به شکلی خطرناک از بالای دروازه تیم خوزستانی به اوت رفت.

در دقیقه ۷ هم شــوت آسانی از پشت محوطه جریمه استقلال خوزستان را دروازه‌بان این تیم با واکنشی دیدنی راهی کرنر کرد.

در ادامه بازی متعادل دنبال شد تا اینکه استقلال بار دیگر بر بازی ســوار شد و در دقیقه ۳۱ شوت ســحرخیزان روی پاس حردانی در گوشه محوطه جریمه تیم استقلال خوزســتان به گل اول بازی تبدیل شد.

در دقیقه ۴۳ هم ارســال عالی حردانی با ضربه سر بی‌نقص سحرخیزان همراه شد تا استقلال دو بر صفر پیش بیافتد و در نهایت نیمه اول با همین نتیجه به پایان رسید.

مانند نیمه اول، استقلال برتری محسوسی نسبت به همنام خوزستانی داشت و در دقیقه ۵۱ ارسال خوب آسانی با ضربه سر سحرخیزان همراه شد اما توپ به شکلی خطرناک راهی اوت شد.

در ادامه بازی پایاپای دنبال شد و تیم خوزستانی هم در یک صحنه، فرصت خوبی داشت که شوت بازیکن این تیم از بالای دروازه استقلال به شکلی خطرناک راهی اوت شد.در دقیقه ۷۱ شوت آسانی از بــالای دروازه تیم مهمان به اوت رفت. در دقیقه ۷۸ در یک ضد حمله، آزادی موقعیت خوبی برای علیرضا محبعلی ایجاد کرد اما شوت این بازیکن در داخل محوطه جریمــه را دروازه‌بان تیم اهوازی با واکنشی به موقع دفع کرد.

روزنامه مرز اقتصاد
اقتصادی، اجتماعی
www.marzeghtesad.ir
۸
شنبه ۱۷ مردادماه ۱۴۰۵ • شماره ۹۶۹۵
www.marzeghtesad.ir

صاحب امتیاز: موسسه مطبوعاتی دانش پیام بامداد نوین
مدیر مسئول: ابوالفضل حمیدی
چاپ: جام جم
آدرس: تهران، بلوار مرزداران، خیابان البرز ، البرزیکم، پلاک ۶
تلفن: ۰۲۱-۴۹۱۰۵۰۰۰
گستره توزیع : سراسری
شرکت توزیع : نشر گستر

حجم اینترنت کاربران کم می‌شود؟

در پی بروز ابهامات میان کاربران درباره اتمام زودهنگام بسته‌های اینترنتی، نهاد رگولاتوری اعلام کرد هیچ تغییری در نحوه محاسبه ترافیک بسته‌ها اعمال نشده است.

با عنایت به آخرین اخبار داخلی، پس از انتشار مطالبی در فضای مجازی و بروز ابهام درباره نحوه محاسبه حجم بسته‌های اینترنتی و سازوکار محاسبه ترافیک داخلی و بین‌الملل، سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی اعلام کرد که مبنای فروش تمامی بسته‌های اینترنتی همچنان حجم ترافیک بین‌الملل است و هیچ تغییری در میزان حجم بسته‌های عرضه‌شده به مشترکان صورت نگرفته است.

طبق اعلام سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی، مشترکی که برای نمونه یک بسته اینترنت ۱۰ گیگابایتی خریداری می‌کند، در واقع ۱۰ گیگابایت ترافیک بین‌الملل در اختیار خواهد داشت. بنابراین هنگام استفاده از وب‌سایت‌ها، خدمات و محتوای بین‌الملل دقیقاً میزان مصرف واقعی مشترک از حجم بسته کسر می‌شود و بسته خریداری‌شده از این نظر با کاهش یا تغییر غیرشفاف در حجم مواجه نخواهد بود.

آغاز برخورد قاطع با متخلفان آفرود

سیاوش باقی –همزمان با افزایش خسارت‌های ناشی از تردد بی‌ضابطه خودروهای آفرود در جنگل‌ها، مراتع، بیابان‌ها و سواحل، سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور ورود این خودروها به عرصه‌های طبیعی خارج از مسیرهای مجاز را ممنوع اعلام کرد و روزنه امیدی برای برخورد قانونی با تخریب

سالهاست که آفرود سواری با خودرو و موتورهای مخصوص ورزشی تفریحی به بلای جان طبیعت بکر ایران شده و با افزایش روز افزون علاقه مندان به فعالیت های آفرود در طبیعت بکر ایران، نگرانی ها از تخریب های زیست محیطی ناشی از این پدیده نیز شدت گرفته است تا جایی که به نظر می رسد ادامه این روند می تواند برای عرصه های طبیعی کشور زیان بار باشد.

مشاهدات و گزارش های میدانی جنگلبانان، محیط بانان، دوست داران محیط زیست و بومیان مناطق مختلف کشور گویای آن است که فعالیت خودروهای آفرود در مناطق خارج از جاده های اصلی و مسیرهای مشخص خسارات جبران ناپذیری به اکوسیستم های حساس کشور وارد کرده که مهمترین این آسیب ها فرسایش خاک، نابودی پوشش گیاهی، تخریب زیستگاه حیات وحش، افزاش فشار انسانی بر مناطق بکر است.

کارشناسان معتقدند حرکت این خودروها در مناطق ناهموار و بدون مسیر تعیین شده لایه های سطحی خاک را از بین برده و فرسایش را به شدت تسریع می بخشد، این امر به ویژه در مناطق خشک و نیمه خشک ایران که خاک به سختی احیا می شود، پیامدهای درازمدتی به همراه دارد.

حتی در بحث نابودی پوشش گیاهی نیز له شدن گیاهان، جوانه ها و تخریب زیستگاه های گیاهی توسط چرخ های خودروها تنوع زیستی را کاهش داده و احیای پوشش گیاهی را در بسیاری از نقاط دشوار ساخته است.

آفرودسواری همچنین باعث برهم خوردن آرامش حیات وحش شده زیرا که صدای گوش‌خراش موتور خودروها و موتورسیکلت ها و حضور ناگهانی انسان ها موجب استرس در حیات وحش می شود و با مختل شدن زیستگاه های طبیعی رفتار طبیعی گونه‌های جانوری از جمله روند زادآوری و تغذیه آنها نیز با مخاطرات جدی روبرو می شود. همچنین حضور آفرودسواران در مناطق بکر و دست نخورده جنگلی و مرتعی فشار مضاعفی بر منابع طبیعی وارد کرده است.

بررسی های خبرنگار ایرنا نشان می دهد در سایر کشورها آفرودسواری در طبیعت با وجود اینکه مطلقا ممنوع نیست، اما تقریبا در همه موارد تحت محدودیت های سخت گیرانه قرار دارد یعنی آفرودسواری فقط در مسیرها و محدوده های «مجاز و تعیین شده» امکان پذیر است و رانندگی و عبور خودرو از مسیر پارک‌ها، مناطق حفاظت شده و زیستگاهای حساس ممنوع یا تابع مجوزهای خاص می باشد.

در سایر کشورها، آتش سوزی ها و انتقال بیماری های گیاهی یکی از بزرگترین نگرانی ها آفرودسواری به شمار می رود به طوری که انتقال قارچ های مخرب از طریق گل و لای چسبیده به لاستیک خودروها است. در برخی مناطق حساس ممکن است از آفرودسواران خواسته شود قبل از ورود خودروی خود را شستوشو دهند یا از مسیرهای بسیار محدود شده عبور کنند. همچنین در فصول خشک دسترسی بسیاری از آفرودسواران به دلیل ریسک بسیار بالای آتش سوزی های ناشی از خودروها به طور کامل قطع می شود.

در واقع هدف قانون‌گذار در این کشورها حفاظت از خاک، جلوگیری از فرسایش خاک و تخریب پوشش گیاهی، حفاظت از گونه ها و زیستگاه‌های حساس، پیشگیری از انتقال گونه های مهاجم، کاهش آلودگی صوتی و ریسک آتش سوزی، حفظ منابع آب است.

این کشورها همچنین در مناطق حفاظت شده و بکر با تعیین و علامت‌گذاری مسیرهای مجاز، طرح‌های مدیریت سفر، ارزیابی اثرات زیست محیطی و محدودیت‌های فصلی، الزام به مجوز برای ورود به برخی مسیرها یا برگزاری رویدادها، برنامه های آموزشی و کمپین ها، جریمه، توقیف وسیله نقلیه و مسئولیت کیفری برای تخریب عمدی آفرودسواران را ملزم به اجرای قانون کرده اند.

تخریب گونه های گیاهی ممنوع القطع زیر چرخ‌های آفرود

در این راستا سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور به تازگی با صدور ابلاغیه‌ای بر تشدید نظارت ها و برخورد قانونی با متخلفان در استفاده غیرمجاز از خودروها و موتورهای آفرود در عرصه های منابع طبیعی تاکید کرد؛ این اقدام در حالی صورت گرفت که چندی است پیامدهای مخرب این فعالیت ها برخاک پوشش گیاهی و حیات وحش ابعاد نگران کننده‌ای به خود گرفته است.سازمان منابع طبیعی کشور متولی صیانت و حفاظت از عرصه های طبیعی کشور همچون جنگل‌ها، مراتع، بیابان ها، کویرها، اراضی ساحلی و سایر انفال است و حفاظت از منابع پایه آب، خاک و پوشش گیاهی و پیشگیری از هرگونه تخریب، تصرف، تجاوز و بهره برداری غیرمجاز در اولویت این سازمان است.

تردد لجام‌گسیخته و بدون ضابطه خودروها و تجهیزات آفرود در عرصه های تحت مدیریت و نظارت سازمان منابع طبیعی ممنوع است

بر اساس ابلاغیه مذکور، با توجه به افزایش فعالیت های آفرودسواران با استفاده از خودروها، چهارچرخ و موتورسیکلت های کراس و گزارش‌های واصله درباره ورود این وسایل به عرصه های جنگلی، مرتعی، بیابانی، کویری و ساحلی تاکید شده که هرگونه فعالیتی که موجب تخریب خاک، فرسایش اراضی، آسیب به پوشش گیاهی، تخریب زیستگاه‌های طبیعی و برهم خوردن تعادل اکولوژیکی عرصه‌های منابع طبیعی شود، مغایر با اهداف حفاظتی سازمان بوده و باید مطابق قوانین و مقررات با آن برخورد شود بنابراین تردد خودروهای آفرود خارج از مسیرهای مجاز ممنوع است و یگان حفاظت منابع طبیعی با همکاری دستگاه های ذیربط موظف به برخورد قانونی با هرگونه تردد غیرمجاز و تخریب گرایانه می باشد.

بر اساس این ابلاغیه، تردد لجام‌گسیخته و بدون ضابطه خودروها و تجهیزات آفرود در عرصه های تحت مدیریت و نظارت سازمان منابع طبیعی ممنوع بوده و در صورت مشاهده تخلف ضمن مستندسازی، اقدامات قانونی لازم از طریق مراجع ذی صلاح انجام خواهد شد.

همچنین یگان های حفاظت استان ها مکلف شده‌اند با افزایش گشت و مراقبت در عرصه های کویری، بیابانی، جنگلی، مرتعی و اراضی ساحلی نسبت به شناسایی نقاط پرخطر، پایش مستمر فعالیت های آفرودسواری و پیشگیری از خسارت های احتمالی اقدام کنند.

مستندسازی تخلفات با ثبت تصاویر، مختصات جغرافیایی، میزان خسارات وارده و مشخصات متخلفان، تشکیل پرونده و معرفی افراد متخلف به مراجع قانونی در صورت احراز تخریب یا ورود خسارت همکاری با مراجع انتظامی، قضایی و دستگاه های اجرایی مرتبط و همچنین اجرای برنامه های آموزشی و اطلاع رسانی با هدف ترویج طبیعت گردی مسئولانه از جمله اقدامات مورد تاکید در این ابلاغیه است.

بر اساس این ابلاغیه، آمار تخلفات مرتبط با ورود غیرمجاز خودروهای آفرود، میزان خسارات وارده و اقدامات قانونی انجام‌شده نیز باید به صورت فصلی به فرماندهی یگان حفاظت سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور ارسال شود.

بر اساس این ابلاغیه، آمار تخلفات مرتبط با ورود غیرمجاز خودروهای آفرود، میزان خسارات وارده و اقدامات قانونی انجام‌شده نیز باید به صورت فصلی به فرماندهی یگان حفاظت سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور ارسال شود.

لزوم اصلاح روش آفرودسواری در عرصه های طبیعی

در این پیوند مهرداد اکبریان مدیرکل دفتر حفاظت و حمایت سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور در گفت و گو با خبرنگار اقتصادی ایرنا با انتقاد از فعالیت های «افسارگسیخته» آفرودسواران در عرصه های جنگلی، مرتعی و بیابانی از ممنوعیت تردد بی ضابطه این خودروها در طبیعت خبرداد و گفت: تا زمان تدوین و ابلاغ شیوه‌نامه جامع ساماندهی، با متخلفان به عنوان «مخرب منابع طبیعی» برخورد قانونی شده و پرونده آن‌ها به دستگاه قضا ارجاع داده می‌شود.

وی با اشاره به افزایش فزاینده تخریب عرصه های منابع طبیعی کشور در پی رواج فعالیت های آفرودسواری طی سال‌های اخیر افزود: برخلاف سایر کشورها که فعالیت‌های آفرود در محدوده‌های مشخص و برنامه ریزی‌شده انجام می شود، در ایران شاهد ورود بی‌ضابطه و گسترده خودروهای آفرود به دل جنگل‌ها، مراتع و بیابان‌ها هستیم که خسارات جبران ناپذیری به این زیست بوم‌ها وارد می‌کند.

مدیرکل دفتر حفاظت و حمایت سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور با بیان اینکه سازمان منابع طبیعی به دنبال حذف آفرود در عرصه ها نیست، اما با فعالیت های فعلی و افسارگسیخته آفرودسواران مخالف است گفت: برای جلوگیری از تخریب های بیشتر در عرصه های منابع طبیعی مقرر شده با همکاری دستگاه های متولی از جمله وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی و فدراسیون موتورسواری و اتومبیلرانی شیوه نامه ای تخصصی برای تعیین محدوده‌های مجاز تردد تدوین شود.

تا زمانی که شیوه‌نامه اجرایی تدوین و ابلاغ نشود، ورود هرگونه خودروی آفرود به عرصه‌های طبیعی ممنوع است

اکبریان با بیان اینکه خودروهای آفرود امروزی به دلیل قدرت بالا، تخریب‌های گسترده‌تری نسبت به خودروهای قدیمی دارند، افزود: ورود این خودروها به عرصه‌های بکر، باعث له شدن گونه های گیاهی ممنوع القطع و از بین رفتن پوشش گیاهی شده است. علاوه بر این در مناطق بیابانی که سازمان برای تثبیت شن های روان اقدام به جنگل‌کاری و مهار کانون‌های گرد و غبار کرده، تردد این خودروها با زیر و رو کردن ماسه ها موجب تشدید تولید ریزگردها می شود.

برخورد قاطع یگان حفاظت با متخلفان

مدیرکل دفتر حفاظت و حمایت سازمان منابع طبیعی با اشاره به بخشنامه اخیر این سازمان تصریح کرد: تا زمانی که شیوه‌نامه اجرایی تدوین و ابلاغ نشود، ورود هرگونه خودروی آفرود به عرصه‌های طبیعی ممنوع است و یگان حفاظت منابع طبیعی موظف است با استناد به قوانین مرتبط ورود این خودروها به طبیعت جلوگیری کرده و متخلفان را برای تشکیل پرونده قضایی به دادگاه معرفی کند.

وی اظهارداشت: سازمان منابع طبیعی به عنوان دستگاه حاکمیتی در عرصه های ملی، ضابط دادگستری در این امور محسوب می شود و تمامی فعالیت های گردشگری در این اراضی باید با رعایت ضوابط فنی این سازمان و محیط‌زیست صورت گیرد.

با وجود قوانین موجود، چالش های اجرایی و نظارتی همچنان به قوت خود باقی است، تشدید گشت زنی‌ها، استفاده از فناوری‌های نوین برای پایش مناطق، فرهنگ سازی در میان علاقه‌مندان به آفرود از جمله راهکارهایی است که می‌تواند به مدیریت بهتر این فعالیت ها کمک کند.

خداحافظی با سودهای میلیونی در بازار خودرو؛ رانا، تارا و دنا به قیمت کارخانه رسیدند

آن طور که از بازار خودرو مشخص است، باید با سودهای میلیونی خودروهایی مثل رانا، دنا و تارا خداحافظی کرد، زیرا به قیمت کارخانه رسیده‌اند.در پی کاهش نرخ ارز و افزایش میزان عرضه خودرو توسط خودروسازان، اختلاف میان قیمت کارخانه و بازار آزاد بسیاری از خودروهای داخلی به کمترین میزان خود در ماه‌های اخیر رسیده است. این تغییر شرایط پس از افزایش قابل توجه قیمت‌های رسمی خودروها اتفاق افتاد. این اقدام باعث شد قیمت‌های بازار دیگر ظرفیت رشد سابق را نداشته باشند و به تدریج به نرخ‌های جدید اعلام شده از سوی کارخانه‌ها نزدیک شوند.بررسی وضعیت معاملات نشان می‌دهد خودروهایی مثل رانا، تارا و دنا دنده‌ای اکنون با اختلاف بسیار کمی نسبت به قیمت کارخانه خرید و فروش می‌شوند و در نتیجه، سود حاصل از اختلاف قیمت برای خریداران این مدل‌ها تقریبا از بین رفته است. در سایر محصولات داخلی نیز فاصله میان نرخ بازار و قیمت رسمی کاهش پیدا کرده و بسیاری از خودروها تنها با اختلاف محدود معامله می‌شوند. این شرایط باعث شده انگیزه برخی افراد برای شرکت در طرح‌های فروش خودرو با هدف کسب سود از اختلاف قیمت، به شکل محسوسی کاهش پیدا کند.

ارتش آمریکا بالگرد بلک هاوک را به پرتابگر پهپادهای مسلح تبدیل کرد

ارتش آمریکا با آزمایش موفقیت‌آمیز سیستمی نوآورانه، قابلیت پرتاب و کنترل انبوهی از پهپادهای تهاجمی را به بالگردهای بلک هاوک خود اضافه کرده است.ارتش آمریکا گام مهمی در توسعه توانمندی‌های هوایی خود برداشته است. این کشور با آزمایش‌های اخیر، بالگردهای نمادین 60M-UH بلک هاوک را به پلتفرمی برای پرتاب و هدایت دسته‌های پهپادی مسلح تبدیل کرده است. این رویکرد جدید، راه را برای تغییر اساسی در تاکتیک‌های نبرد و افزایش چشمگیر قدرت تهاجمی نیروهای مسلح هموار می‌کند.ارتش آمریکا قابلیت «اثرات پرتاب‌شده از هوا» (A-LE) را برای بالگردهای 60M-H بلک هاوک (Black Hawk) آزمایش کرد. این آزمون در رویداد Project Convergence Capstone ۶ در فورت ایروین کالیفرنیا، در ژوئیه ۲۰۲۶ انجام شد. خدمه در گرمای شدید کویر موهاوی، چندین پهپاد متصل به شبکه ر پرتاب و کنترل کردند. A-LE شامل پهپادهای کوچکی است که از بالگرد پرتاب می‌شوند؛ برخی برای شناسایی پارازیت یا حمله مستقیم. Increment ۱، نسخه آزمایش‌شده، سیستمی دولتی است که توسط «دفتر پروژه بالگردهای خدماتی ارتش» و «مرکز توسعه قابلیت‌های رزمی هوانوردی و موشکی» توسعه یافته. هواپیما و پهپادها داده‌های هدف‌گیری و ردیابی را بی‌درنگ به اشتراک می‌گذاشتند.

اینفوگرافیک

یک متخصص تغذیه گفت: احتمال افزایش بروز بیماری‌های منتقله از آب و غذا در ایام زیارت به خصوص اربعین افزایش می یابد، بنابراین رعایت اصول بهداشت مواد غذایی با هدف پیشگیری از بروز بیماری‌های گوارشی ضروری است.

عکس نوشت

برداشت برنج در سواد کوه

جدول روز

	8							
7	4	3	9			5		
6	9		1		2		7	
		6		5		1		
	7				4			
		8				7	4	
			7		3		8	
	5			8		6	3	4
						9	1	

					3			6
		5	7			2	3	
	7				5			
	1						9	8
						6		
7		9				4		
	9			8	2			
	8		4				5	2
1			3				4	7

اجرای «کافه نادری» در تالار حافظ

نمایش «کافه نادری» به نویسندگی و کارگردانی مجید ابراهیم‌زاده و تهیه‌کنندگی ساناز افشاری، مرداد و شهریورماه امسال ساعت ۱۸:۳۰ در تالار حافظ روی صحنه می‌رود.

«کافه نادری» روایتی عاشقانه در دل تاریخ است که داستان آن در روزهای پرالتهاب کودتای ۲۸ مرداد شکل می‌گیرد. در بخشی از روایت نمایش آمده است: «ماه یه قسمتی داره که بهش میگن نیمه تاریک. می‌دونی برای اینکه بتونی نیمه تاریک ماه رو ببینی باید چی کار کنی؟ باید دورش بزنی. درست مثل ما آدم‌ها. همه آدم‌ها یه نیمه تاریک دارن...»در این نمایش، حمید اسپرهم، ساناز افشاری، علی‌اصغر انیسی، میلاد رمضانی، پرستو شریفی، زینب شفیعی، علیرضا عباسی مقدم طرقبه، بیتا عبدی‌زاده، محمدرضا علیجانپور، فرناز غلامی و خاتون نوری به ایفای نقش می‌پردازند.

همچنین دیگر عوامل نمایش عبارتند از: محمد شفیعی (آهنگساز، رهبر ارکستر و نوازنده پیانو)، مجید ابراهیم‌زاده (نوازنده گیتار الکتریک)، علیرضا خواجات (نوازنده گیتار)، سهیلا رودنشین (نوازنده سنتور)، محمدرضا آبیار (نوازنده گیتار باس)، امیرحسین شایان‌فر (نوازنده کاخن)، الینا قاسمی (نوازنده ترومپت)، فرناز غلامی، خاتون نوری و پرستو شریفی (همخوان)، حمیدرضا منجر (طراح صحنه و نور)، بیتا عبدی‌زاده (دستیار کارگردان)، پوریا گیو (منشی صحنه)، ساناز افشاری (طراح گرافیک)، یدا هریوندی (طراح لباس)، مصطفی برزویان دستجردی (شاعر)، خاتون نوری، فرناز غلامی و پرستو شریفی (گروه روابط عمومی و تبلیغات)، مونا چاوشی و مهلا کاملی (اپراتور نور و صدا)، مهتاب مطلق، امیرحسام نصرتی، نگار موذن‌زاده و نگین حسن‌لو (گروه صحنه).

آغاز تور کنسرت های علیرضا قربانی از شیراز

گروه برگزاری کنسرت‌های علیرضا قربانی در تدارک برپایی جدیدترین اجرای این هنرمند در شهر شیراز هستندبه نقل از روابط عمومی کنسرت، مقصد جدید کنسرت علیرضا قربانی در سال جاری شهر شیراز خواهد بود.

این کنسرت با رپرتواری متفاوت و قطعات جدید همراه خواهد بود.کنسرت شیراز، دومین کنسرت علیرضا قربانی در سال جاری خواهد بود. او خرداد در سالن شهریار تبریز چند سانس مهمان مردم این شهر بود که با استقبال مخاطبان نیز مواجه شد.جزئیات کنسرت شیراز متعاقبا اطلاع‌رسانی خواهد شد.

راهیابی ۲ انیمیشن سوره به سی‌امین جشنواره فیلم رود آیلند

فیلم‌های کوتاه «خیلی خیلی دور و بسیار نزدیک» به کارگردانی احمد حیدریان و «الکلاسیکو» به کارگردانی رضا محبی که از تولیدات مرکز جوان سوره هستند به سی‌امین دوره جشنواره بین‌المللی فیلم رود آیلند (Flickers Rhode Island International Film Festival – RIIFF) در ایالات متحده آمریکا راه یافتند. جشنواره بین‌المللی فیلم رود آیلند (RIIFF) یکی از معتبرترین رویدادهای سینمای مستقل در آمریکای شمالی و از جشنواره‌های واجد شرایط اسکار (Oscar-Qualifying) در بخش فیلم کوتاه به شمار می‌رود. این جشنواره که امسال سی‌امین دوره خود را برگزار می‌کند، طی سه دهه گذشته با نمایش آثار فیلمسازان مستقل از سراسر جهان، به یکی از رویدادهای مهم در شناسایی و معرفی استعدادهای جدید سینمایی تبدیل شده و جایگاه ویژه‌ای در میان جشنواره‌های بین‌المللی فیلم به دست آورده است.سی‌امین دوره این جشنواره از ۱۳ تا ۱۸ مرداد ۱۴۰۶ (۴ تا ۹ اوت ۲۰۲۷) در ایالت رود آیلند آمریکا برگزار خواهد شد.پخش بین الملل هر ۲ فیلم بر عهده مرکز بین الملل سوره است.

همراهی اسکورسیزی با پل توماس مندرسن در فیلم جدیدش

پل توماس مندرسن در ساخت فیلم جدید مارتین اسکورسیزی او را همراهی کرد تا فیلم بیمه شود.

در هالیوود فیلمسازان مسن، در صورت بروز مشکل سلامتی، گاهی نیاز به داشتن مدیری کارممد دارند که با درک کامل از روند مسیرمنها را همراهی و به نوعی کار را بیمه کند.

در این زمینه مثالی که سریع به ذهن می‌رسد همراهی پل توماس اندرسون با رابرت لتمن در فیلم «همراهان خانه‌ای در علفزار» محصول ۲۰۰۶ است. آلتمن آن زمان بیمار بود و با سرطان خون مبارزه می‌کرد و پس از تولید فیلم هم درگذشت.

حالا به نظر می‌رسد پل توماس مندرسن یک بار دیگر دارد این نقش را برای یک چهره بزرگ دیگر سینمایی انجام می دهد؛ مارتین اسکورسیزی

یک پست جدید در شبکه های اجتماعی خبر از مشارکت گسترده مندرسن با اسکورسیزی در فیلم «آنچه در شب اتفاق میافتد» دارد.این فیلم که اوایل امسال فیلمبرداری شد بر مبنای فیلمنامه‌ای ساخته شد که به تمامی توسط مندرسن بازنویسی شده بود.اینکه آیا او واقعاً به عنوان فیلمنامه‌نویس اصلی معرفی می‌شود یا خیر، هنوز روشن نیست، اما در صفحه رسمی فیلم، تنها نام او ذکر شده است و نه پاتریک ماربر که فیلمنامه اصلی را نوشته است.